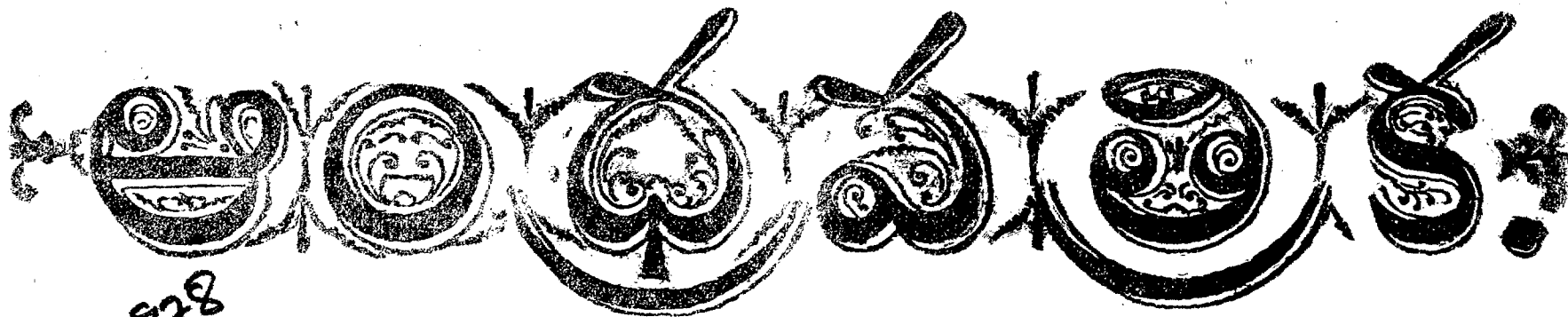

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 29-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆశ్విజమాస శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No. 152
సంచిక ౧౫౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, బాంబుపుబ్బెల్ల కాపును,
సార్సపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వర్షము తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీనినంటిది

ఉయిందును దుద్దగానే బెమట బట్టులవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

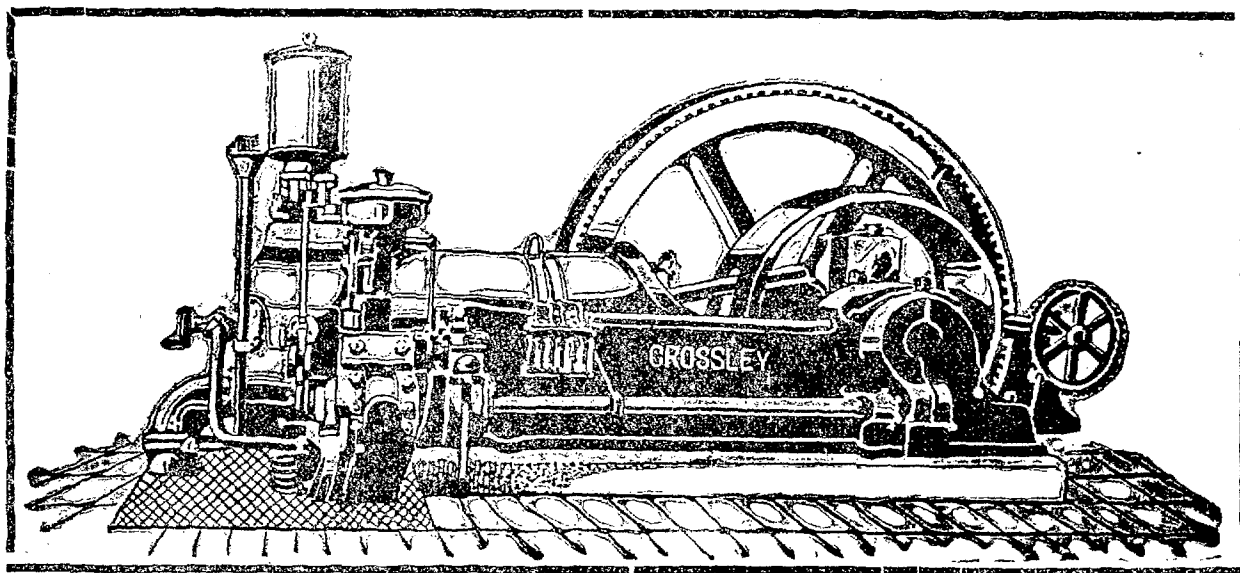

చక్కనిదబ్బీతో నవ్వా పీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

క్రాస్టిగాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము, ఇం
టర్నల్ కంబస్టన్
ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటితో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూజాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్టిబ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కడదిన 80 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మక మైనది, కల్తీ లేని వెండికి సవరముబంగారుకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీయివ్వబడును.

సావితము 1893

ఈ రకము యొక్క శ్రేష్ఠతను గాజులకు మజారి జత 1-కి రూ. 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావలసిన ఎడల వి. పి. ద్వారా పంపబడును. స్త్రీమణులకు అన్ని రకముల పట్టుకెంపులు, పుష్పరాగములు చెక్కిన నగలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామానుల క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

ఏకంసి చీబిల్ దాస్ అండు నన్ను,

మాన్యుభాక్తురింగు జ్యాయలల్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చైనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

వేపచెట్టుయొక్క వంచి గుణములు గలిగిన టాయిలెట్ అండు ఔషధసంబంధమైన వస్తువులు

చుక్కెల్లు:— బాల్సాక్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులను తీసుకొని శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాడవచ్చును. 8 బిల్లెలుగల పెట్టె 18 ఫర ద్దు 0.12-0.

చుక్కెల్లు:— బాల్సాక్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులను తీసుకొని శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాడవచ్చును. 8 బిల్లెలుగల పెట్టె 18 ఫర ద్దు 0.12-0.

చుక్కెల్లు:— బాల్సాక్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులను తీసుకొని శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాడవచ్చును. 8 బిల్లెలుగల పెట్టె 18 ఫర ద్దు 0.12-0.

చుక్కెల్లు:— బాల్సాక్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులను తీసుకొని శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాడవచ్చును. 8 బిల్లెలుగల పెట్టె 18 ఫర ద్దు 0.12-0.

SRI KRISHNA BROTHI R, 123 Thambu (Chetty Street, MADRAS. & Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గురించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏమయిననుండైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుదు.

82 మాత్రలగల దద్దా 1-కి రూ. 1-0-0 ఉత్తరము వ్రాసిన బ్యటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగహపార్తసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి భారతీయుల వెడలనంపుట

వారిని ప్రత్యేకగూడెములందుంచుట అవసరము

నేటాలు శాసనసభయందు చర్చ

ప్రొత్తప్రభుత్వమువారి దృష్టి

ఆగస్టు 19 తేదీ మంగళవారము కేపుటౌనునందు జరిగిన శాసనసభలో వోయిల్స్ సభ్యుడగు మార్టిన్ గారు యిట్లాంటి తీర్మానము నుపపాదించెను.

“ఆసియా దేశీయులు ప్రత్యేకముగా నుండుటకు వర్తక వ్యాపారములు జరుపుకొనుటకు నేటాలు (ట్రాన్స్ వాలు రాష్ట్రములందు) స్థలముల ప్రత్యేకించి ఆస్థలముల బయట ఆసియా దేశీయులను ఉండుటకుగాని వ్యాపారము జరుపుకొనుటకు వీలు లేనట్లును.

రెండు వంతుల భూస్వాములు ఆసియా దేశీయులు భూమినుంచుకొనగూడదని అధికారులు చేసిన బహిరంగసభ యందు వోటుచేసినవో అట్టివోట ఆసియా దేశీయులు భూమిని పొందుటకుగాని, కవులుకు పుచ్చుకొనుటకుగాని వీలులేకుండు నట్లు చేయుటకును.

ఆసియా దేశీయులు యూరపు శ్రీమలను పనికి నియోగించిన కఠినశీక్షకు పాత్రులగుటకును.

ఆసియా దేశీయుల అనుమతి ప్రకారము యూరపు శ్రీమలు గాని, పునః పులుగాని పనిచేయుచున్న దాని నాపి కఠిన శీక్షల విధించుటకును.

ఇకముందు ఆసియా దేశీయులకు ఎట్టి వర్తకపు లైసెన్సుల నీయగూడదని నేటాల్, (ట్రాన్స్ వాలు సభలు చట్టముల నేర్పరచుటకును యూరపు దేశీయుని నామకంగాని, మాదిరిగాని ఏ ఆసియా దేశీయుడును వర్తకము జరుపగూడదనియు, యిస్సాల్వెంట్లైన ఆసియా దేశీయునిలై సెన్సరర్డుచేయుటకును, చట్టమునందు పీఠు కలుగచేయనట్లు యూరపువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.”

మార్టిన్ గారు తమఉపన్యాస సందగ్ధమునంగీల్లుచెప్పిరి.

“ఈసమస్య క్షులకు సంబంధించినదృష్టితో నిర్ణయింపబడునదికాదు. కొంతమంది తెలివితలు భారతీయులు కమాన్ వాక్యులను యిచటి భారతీయుల కీయవలెనని కోరుచున్నారు. కాని యిట్లుటకు పు కోరిక. భారతదేశములో సాంఘికముగా వారికి సమత్వములేదు. ఈ తీర్మానమునందలి మొదటి భాగము గూడెముల నిర్బంధగోరుచున్నది. అందువలన పాశ్చాత్యుల ఆరోగ్యము సాంఘికసభ్యతలు పాడుగావు. ఇది మంచి మార్గము. ఈ తీర్మానమునందలి రెండవభాగము ఆసియా దేశీయులు పాశ్చాత్యులను చోటులకు దండెత్తి రాకుండ చేయుటకు గూర్చి. భారతీయులు యిచటి పట్టెటారు ప్రదేశములందు వర్తకముపై ప్రాధాన్యత వహించియున్నారు. దానిని పోగొట్టువలయును. భారతీయుల వర్తకపు లైసెన్సుల విషయమున జోక్యము కలుగజేసికొనుట ఆత్యవసరము. (ట్రాన్స్ వాలునందున్న 15000 భారతీయులలో 5118 మంది వర్తకవ్యాపారముల చురుకుగా నడుపుచున్నారు ఇట్లే నేటాలునందును జరుగుచున్నది. ఆసియాదేశీయులు ఉండుటచే కలిగిన యిబ్బంది వారి వర్తకము. జనాభా కలుగదని నా యుద్దేశ్యముకాదు. భారతీయులు భూమిని పొంది ఖత్తు కవుళ్ళనందుచున్నంతవరకును యూరపు దేశీయుల కనర్తకమే నేటాల్ లో భారతీయులందుటకు తెల్లవారి ఆధిక ప్రాముఖ్యత కన్ని విధములా భంగకరమే. వృత్తులందు గూడా పోటీ తీవ్రముగా నున్నది. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి తేమచర్యలు తీసికొనెదరో తెల్పుట మంచిచిదిని.

ఈ తీర్మానమును డి.ఎన్. గారు బలపరచుచు యిట్లు చెప్పిరి. భారతీయులకు నేటాలు ఉనికి పట్టువారు యూరపుదేశీయుల నన్ని విధములా తరుముచున్నారు. నేటాలునందు యూరోపీయులకు పనిలేకుండుటకు కారణము వీలే నాథలో 1000 కి 55 భారతీయులు పుట్టిరి. యూరోపీయులు 1000కి 22 మందిమాత్రమే పుట్టిరి. 3 సంవత్సరములక్రింద డెర్బన్ లో 275 కుట్టుపనివాండ్లుగలరు. ఇపుడో 50 మంది గూడ లేరు. మిగతా అన్ని వృత్తులందును స్థితి యిట్లే ఉన్నది. కనుక చట్టప్రకారము భారతీయులబయటికి కొట్టి గూడెములందు వాసమేర్పరచుకొన నియమించిన యూరో

పియన్ల తీసుకొనితొలగవని యుపన్యసించిరి. ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు రేయబర్నూ గారు రుపన్యసించి యిట్లుచెప్పిరి.

“భారతీయులను గూడెములందుంచుటవసరము. భారతీయులయొక్క ప్రాబల్యమునకు ఆక్రమణ కుదాహరణములుగ అనేకవిషయములు కలవు. డెర్బన్ లో ఒక పీఠిలోనిపుడు 25 యిండ్లుగలవు. అందు 674 మంది భారతీయులు సౌఖ్యముగావసించుచున్నారు. డెర్బన్ లో యిదివరకు యూరోపీయులు మాత్రమే వసించుచున్న ఒక పీఠియందు దిపుడు యూరోపీయుడు ఒకడుగూడ కాన్పింపడు. యూరోపీయులు మాత్రముండుతావులయందు నిరుడు భారతీయులుకొన్న ఆస్తులసంఖ్య 27. డెర్బన్ లోనున్న ఆసియాదేశీయులయిండ్లసీతీ ఆరోగ్యసీతీ అవర్ణము. అయినను వారు పట్టుమునకు నాలుగు మైళ్ళదూరమున బయటనుండుటకు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నారు ఇంతకన్నను ఘోరమైనది వారు యూరోపీయులు వృత్తులనన్నిటిని వశముచేసికొనగలుగుట. ఆసియా దేశీయులు మాత్రమే పనిచేయుపాల్గొనరు నేటాలునందున్నవి. ఇందులకు ఫలితముగా యజమానులు యూరోపీయులపనివాండ్లకు తగినకూలినివ్వటలేదు. హీనస్థితి యందున్న భారతీయుడు యూరోపీయునితో పోటీగ నిలుచుట నాపుటకప్పడే కాలముగతించినది. ఆలస్యమైనది. ఆసియాదేశీయుడు తగినపోటీదారుడు కాదు. అనిచెప్పెను ఆ తీర్మానము కీక్రింది సవరణ తెచ్చిరి.

“తక్కువపుచ్చుకొనెడి ఆసియాదేశీయుడు యూరోపీయునకు తగినపోటీదారుడు కాడనియు, అందువలన యూరోపీయుడు వర్తకముచున్నదనియు యూరపువారు గుర్తించి, ప్రభుత్వమువారు, భారతీయులు వర్తకవ్యాపార వాసస్థలముల వేరుచేయుటకును, యూరోపీయుస్థితి కనుగుణ్యముగ తక్కువవూలి నిర్ణయించుటకును, ఆసియాదేశీయుల లేవిధముగా యూరోపీయులతో పోటీకిరాకో ఆవిధముల నిర్ణయించుటకును చట్టములు లేవలయుననియు, ఆసియాదేశీయులు ఎక్కువగా వలసపోవుటకు తగిన ఆర్థికబలమును సంపాదించుటకును ప్రభుత్వమువారిని యూరపువారు కోరుచున్నారు.”

ఈ సవరణను స్వీకరించె గారు బలపరచుచు “ఆసియాదేశీయులవిషయమున నేటాలుప్రజలకు సహాయము చేయుదుమని చట్టముల నేర్పరుతుమని వాగ్దానములు జరిగియుండుటచే యింటిరియరుమంత్రి బాతీయవాదుల సమ్మతిని పొందగలిగియున్నాడు. జనరల్ స్క్రెట్ట్యుగారి క్లావేరియాన్ బిల్ ఎంతమాత్రమును సమ్మతించనదికాదు” అని చెప్పిరి.

అపుడు యింటిరియర్ మంత్రిగారు తమస్నేహమెంబునం బిట్లుచెప్పిరి.

“ప్రస్తుతము నేను కొన్నిమాటలచెప్పట మంచిది. ఇట్టిముఖ్యముగ క్లిష్టసమస్యను చర్చించుటమంచిదని నేను వాసనాకారులు తెలుచుచున్నాము. ఆసియా దేశీయులనుగూర్చి యాదేశము నందున్న ప్రజాభిప్రాయము ఇందుమాలముగా తెల్పుచును. ఈ అభిప్రాయమును ఏ ప్రభుత్వమును తెలిసికొనకుండజాలదు మమ్ములను కలతచెట్టు అనేకవిషయము తీచర్చలందు బయల్పడుచున్నవి. అందుచే యీ సమస్య నిర్ణయించుటకు మాకు మార్గము లగుపడును. ఈ తీర్మానము ను ను గూర్చి ప్రభుత్వము భిప్రాయములను తెలియ పరుచుట లో యిందలి ప్రాధాన్యవిషయముల మేమొప్పుకొనుచున్నామని చెప్పవలసియున్నది. కాని ప్రత్యేక భాగముల నొప్పుకొనుట కింకను ప్రభుత్వము పాల్పడలేదు. ఈసమస్య ముందున్నసంపుల్లముగా నరసి పిదప చట్టములకు గడంగు వరకుతోనే ప్రభుత్వమొత్తా తీర్మానమునకు సమ్మతి జూపుచున్నది. ఆసియాదేశీయసమస్య రాను రాను తీవ్రవిషయముగ పరిణమించుచున్నది. దాని నిక నిర్లక్ష్యపెట్టుటకు వీలులేదు. ఈతీర్మానములోనున్న ప్రకారమే కోరుచు నేటాలు రాష్ట్రభద్ర యొకపత్రము సమర్పించినది. అది ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడిన విజ్ఞప్తి పత్రముని నాకు తెలిసినది. ఆసభలో వారే ఆసియాదేశీయుల మునిసిపల్ హక్కులను గూర్చి గూడ “బరోఆర్డి నెన్ను”నొకదానిని తెచ్చిరి ఏదెట్లున్నను ప్రభుత్వమున కివినయములందు వివిధముగా ప్రత్యేకదృష్టితో చూచు సావకాశములేదు. అందులకు కాలము పట్టును. అందువలన ప్రభుత్వము అర్థి సెమ్మును నిలువజేసి యూరపుసమస్యను పూర్తిగా విచారించును. ఈసమస్యను గూర్చి ప్రభుత్వపద్ధతి తెలుపవలసియున్నది. చట్టము తయారుచేసవలసియున్నది. మొదటితీర్మానమును నేనొప్పుకొందును గాని సవరణను ఒప్పుకొనజాలను. అసవరణలో చివరభాగము మాత్రము ఆంగికారమే ఈసవరణలో రాష్ట్రప్రభుత్వములకు ఆసియాదేశీయులను గూర్చిన విషయములపై సభికారముండవలెనని యున్నది. దీనికి ఒప్పుకొనినవో ప్రభుత్వము లేకున్న చట్టములు చేయునధికారము

ను తక్కువ అధికారములను అధికారముల నియంత్రణలను వదిలికొనవలసివచ్చును. అది మంచిపద్ధతికాదు. ఆశీయాదేశీయుల సమస్య జాతీయసమస్య అందుచే కేంద్రప్రభుత్వమే సమస్య నిర్ణయించవలయును. ఆసియాదేశీయులను గూర్చిన చట్టము ఫలితములు అంతర్జాతీయ సంబంధములను క్లిష్టపరుచును. అట్టిచట్టమును మనము చేయునపుడు మనము యిండియా ప్రభుత్వమునుండియు యింగ్లాండు ప్రభుత్వమునుండియు ప్రాతినిధ్యము కాటవలసియుండునేమో. అందువలన యీ సమస్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు వదిలేసినదికాదు. చేయ బట్టగా రు తమ సవరణలో ఆశీయాదేశీయులకు తక్కువమాలి నిర్ణయించుని చెప్పిరిగాని అది దండగ పని. ఎందుకనగా అట్టిపద్ధతి ఏవర్తకమునందును అనుసరింపబడలేదు. అది గాక ప్రభుత్వమువారును పార్లమెంటువారును ఆవిషయమున నొక నిర్ణయమున కింకను రాలేదు. ఆశీయాదేశీక కమిషన్ వారివిషయముల నాలోచించి ఆశీయాదేశీయుల చట్టమునుండి తప్పించుటకు వీళ్లు స్పష్టమైన ప్రాతిపదిక గావించలే చెప్పియున్నారు. ఆ దేశీయులను సరివాండ్రు పెట్టక పారిని భాగస్వాములవలె చేర్చుకొని తక్కువ డబ్బు కూలిగా నిచ్చి మిగతాది తిండి వగయిరాల క్రింద నీరువచ్చును. అవిధముగా కాననమాతడు తప్పించుకొనును. అంతేకాక యింకను అనేక దారులు గలవు. అందువలన యిట్టి చట్టము నిష్ప్రయోజనము.

కాని ప్రభుత్వమువారు, ఆశీయా దేశీయులు మనవారిని నొక్కుటను గూర్చియు వారిబలము మనవారి సహకారముకొని అధికముగ మనవారి కుపద్రవము కలగజేయుటను గూర్చియు తప్పించుకొని విషయమున, గట్టిపట్టుదలతో నున్నారు. వీరిచే బెదిరింపబడుచున్న దేశమిది యొకటియేకాదు. ప్రతిదేశమునందును ఆశీయాదేశీయుల ప్రాబల్యము అధిక ప్రాధాన్యతలచే మన వారు క్రుంగిపోవుచున్నారు. అందుచే చట్టములు ప్రతిదేశమునందును అవసరముగానే యున్నవి. కేనడా ఆస్ట్రేలియా న్యూజి లెండ్లలో నేమి జరుగుచున్నదో చూడుడు. ఆశీయాదేశీయుల నాదేశములనుండి తరలించుటకు చట్టనిర్మాణము జరుగుచున్నది. ఆస్ట్రేలియానుండి ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలెండ్లు యిండియాకు మనకున్న దగ్గరగా నున్నను జయము గాంచుచున్నవి. 1921 జనాభా ప్రకారము కేనడాలో 1200 ఆస్ట్రేలియాలో 8000 న్యూజిలెండ్లలో నున్నారు 600 ఆశీయా దేశీయులు గలరు. కాని దక్షిణాఫ్రికాలో మనమెంత జాగ్రత్తగనున్నను 161000 మంది ఆశీయాదేశీయులు గలరు. ఈ దురవస్థను మనమే కారకులము. ఏలన 60 సం॥ములు నేటాలువారు ఆశీయాదేశీయులను దిగుమతి చేయనిచ్చిరి తరువాత ఆశీయాదేశీయులు వారంతట వారే వచ్చిరి. అదిమొదట వారినిటకు దిగుమతిచేయ నిచ్చినదానికి ఫలితము. ఆశీయాదేశీయసమస్యను మనము పూర్తముగా నిర్ణయించ లేనంత క్లిష్టస్థితికి వచ్చినది. అందువలన అందు కొన్నివిషయములను మాత్రమే మనము ముందు తీసికొనవలయును. ఇంతవరకున్న ఆఖరు జనాభాప్రకారము 161000 మంది ఆశీయాదేశీయుల తీరదేశమున గలరు. అందు 107000 మంది యిచ్చట పుట్టిన వారు. అందు కొంతమంది నాలుగవతరము గడుపుచున్నారు. 100కి 68 మంది యిచ్చట పుట్టినారు. అంతర్జాతీయకానములు తొలిని ద్వీపాంతరవాసమునకు పంపుటకు అడ్డుగా నున్నవి. ఈ విషయములన్నియు, మన మాలోచింపవలసి యున్నది. వారిని గూర్చి మనమంత భయపడవలసిన దేమియు లేకపోయినను

వారి సమస్యను తేల్చుటవసరము. వారి ప్రాబల్యము ఎక్కడో కొన్ని కేంద్రములందేగాని అంతటను లేదు. శ్వేతజాతులజనాభి వృద్ధిలో నున్నంత ఆశీయాదేశీయులది లేదు. శ్వేతజాతులజనాభి వృద్ధి 10 సంవత్సరములలో 100కి 20. ఆశీయాదేశీయులది 100 కి 8.89 గూడలేదు. శ్వేతజాతుల యందు సగముకన్న గూడ తక్కువగా ఆశీయాదేశీయులు బున్నారు. ఆశీయాదేశీయుల మొత్తపు జనాభివృద్ధి 18000, అందు 100మగవారు. దీనినిబట్టి సంవత్సరమునకు 100 మంది మగవారల జనాభివృద్ధి ఆశీయాదేశీయులందు కాన్పించుచున్నది. ఇది ఆశీయాదేశీయులందు స్త్రీలసంఖ్య తక్కువగా నుండుటచే కలిగినఫలితము. కొన్నిసంవత్సరముల క్రింద 100 మంది స్త్రీలకు 171 మగవాండ్రుగలరు. ఇప్పుడది తగ్గి 100 స్త్రీలకు 142 మంది మగవాండ్రుగలరు. వైచెప్పిన పదిసంవత్సరముల జనాభివృద్ధిలో 18000లో 12000 మంది స్త్రీలు గాంధీ, స్వల్పబుడంబడిక ప్రకారము ఒప్పుకొన బడినవారు. ఆదువారిం కావచ్చుచున్నారు. కొద్దికాలములోనే శ్వేతజాతులతో జనాభా యందు ఆశీయాదేశీయులుగూడ సామ్యమును బడయగలరు. వర్తకమునందును యితరవిషయములందును ఆశీయాదేశీయుల పోటీనినే ను తగ్గించి చెప్పజాలను. బ్రాహ్మణులు నేటాలు లందు యిది అపరిమితముగా నున్నది. 1908 సంవత్సరము గొల్లాలవలన శ్వేత జాతులు బంగారపు గ నులు గలిగినట్టియు ప్రభుత్వము నిర్ణయించిన స్థలమునుండియు ఆశీయాదేశీయుల బాధలేకుండునట్లు కక్షింపబడినవి. ఈచట్టము జిల్లా గ్రామములను బాధించుచున్నది. తనకొడుకునకు లయినె న్ను పొందజాలని ఆశీయాదేశీయుడు గ్రామమునందు పాపులె ట్టుకొనుమని కొడుకును పంపుచున్నాడు. తత్ఫలితముగా గ్రా మప్రదేశముల ఆశీయాదేశీయుల పాపులు వచ్చుచున్నవి. మొదట ఆశీయాదేశీయుడు పనివాడుగా నేటాలునకు దిగుమతి చే యబడెను. విద్యాసౌకర్యముల చేగొని అతడు వర్తకమునకు దిగెను. అందుచే అతనిపోటీ దినదినము నృద్ధియైనది. ఈవిషయమును ప్రభుత్వ మాలోచించి తగినవర్య తీసికొనుటకు కానన మొకటి సృష్టింప యత్నించును. ఆశీయాదేశీయుని పోటీతగ్గించుట కింకొకమార్గము కలదు. అదియిదివరకొక సారి వాడుకలో నుండియుండెను. దానినే మరలయిపుడు వాడుకలో పెట్టవచ్చును. రేయబర్డు గారి సవరణ చివరభాగమును గూర్చి 1912 యిండియాక్ టిట్ ఆట్టు ననుసరించి 27000 మంది ఆశీయాదేశీయులు యిండియాకు పంపబడిరి. అవిధముగా నే సాలకు 2000 తిరిగిపోవుచునే యున్నారు. కాని యీమధ్య యీ తిరిగిపోవుట తగ్గినది. ఎందువలననగా క్రొత్తగా భారతీయులు తిరిగిపోవుటచేతను యిక్కడపుట్టి పెరిగినవారు తిరిగిపోవుట క్లిష్టపడక పోవుటచేతను అదిగాక భారతీయ ప్రముఖులు కొందరు వారి కి తిరిగిపోవలదని సలహాల నిచ్చుచేత నుయిట్లు తిరిగిపోవువారి సంఖ్య తగ్గినది. అందువలన ప్రభుత్వమువారు తిరిగిపోవు వారికి బోనస్సు నభివృద్ధిజేయుటకు నిర్ణయించినారు. ఏ ఆశీయాదేశీయుడైనను తిరిగిపోవుచో అతనికితడు స్వస్థానము చేరువరకును అగుప్రయాణపు ఖర్చులను అక్కడికి చేరినతర్వాత 5 పౌండుల తనకు కుటుంబమునకు 20 పౌండుల బోనస్సుపొందును. కాని యిపుడు ప్రభుత్వముదాని నభివృద్ధిచేసి వానికి 10 పౌండుల కుటుంబమునకు 50 పౌండుల యివ్వదలచినారు. అట్లుచేసినచో ఎక్కువమంది ఆశీయాదేశీయులు తిరిగి పోవచ్చును. తిరిగిపోవు నట్లు చేయుటకు వెచ్చించునది 25000 మాత్రమే యిపుడున్నది.

ఇది సాధ్యమైనంత త్వరలో జేయబడును. ఇండియాకు తిరిగి పోవునట్లు చేయుటకు రిక్రూటింగ్ ఆఫీసుని ప్రభుత్వము నియమించును. ఇది కక్షలకు పక్షములకు సంబంధించినది కాదు. శ్వేతజాతుల కంతకును సంబంధించినది. గావున నీ విషయమున అందఱును ఒకమత్యముతో పనిచేయవలెను. ఈసమస్యనిర్ణయించుటకు అన్నిపక్షములను ఏకమై భవిష్యత్కాల్యాళమునకు తోడ్పడి మనజాతిని బాధించు విషయములను తొలగింతురుగాక యని యుపన్యసించెను. ఆపును సి. ఏ. వాక్. నాయకత్వ జోసెఫ్ గారు సభనప్పటి కావలసినదని తీర్మానము తేగా అట్లు చేయబడెను.

వెలింగుటన్ సినిమా
మాం టు రోడ్డు
శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గంటల వరకు బహుమతి యివ్వబడు ఆట శని, ఆదివారములందు మాత్రమే విలువగలబహుమాన వివ్వబడును.
యానివర్సల్స్ మైటియస్టు సీరియల్
ది స్ట్రీట్ ప్రైయట్
ప్రపంచమునందు నుప్రసిద్ధులైనట్టి విల్లియండన్ కన్, ఎజీత్ జాన్ సన్ తో సహా
మద్రాసునందు యిదివరకున్న దును ప్రదర్శింపబడనట్టి మిక్కిలి పెద్దదియైనట్టి భయంకరమైనకథ. గర్జించుట, చీల్చుట, ఘోరశబ్దములు మొదలగునవి మెరుపువలె ఒకటివెంబడి ఒకటి చూపబడును. దీనిని తప్పక చూచితిరవలెను.

బిజ్ బిబి
బిజ్ బిబి:—నీరేపోయిన పిర్యమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేసినది. స్వప్నమును గాని మాత్రములోగాని పిర్యముఫలితమగుచున్న యడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంత బలహీనుని కయినచూ రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార నుఖము అనుభవింపజేసికొని సంతాన వంతులుగ జేయును. పుత్రతరముల రహస్యముగా నుంచబడును.
20 మా॥ సీ॥ 1 కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు.
ఆర్య వైద్యాశ్రమం,
38 బై రాగిమతంపేది, మద్రాసు.

శివపారి
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. ఫహా రూ 1-6-0
దగ్గు క్యానోకములందు బుహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. శిరకాలముక ప్రబలింతు దగ్గు క్యానోకముల నూక్కి నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బసము, తుయగ్గు దగ్గుకు నేంచిలవనీన జుండు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును
అమ్మతాండవం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మంచి తరుణము! **చాలా తాతా భము** త్వరపడుడు!!
చాలా తగ్గించిన ధరలు నాణ్యమైన బనీనులు
ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?
ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము చూమ్మియొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు వ్రవయోగపర్చుచు, వాటియొక్క నాణ్యమునుగురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా వెల్లడిచేయు నిమిత్త్యమై ప్రస్తుతపు చూమ్మియొక్క లిప్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీనులున్నూ, (పట్టు,పత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నూ 100 డజన్లు ఒకేతూరి ఖరీదు చేసేవారికి వేరే టరమ్సున్నూ యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.
శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.
తంతివిలాసము:
బనీన్సు, బెజవాడ. మానేజరు:— **ఆంధ్రమౌజిరీమిల్సు, బెజవాడ.** (దక్షిణ ఇండియా)

దిక్కులేనివారికి దేవుడే దిక్కు

ఈ వారపు యంగుండియాపత్రికలో వా రుపవాస ముజేయుట కారంభించినప్పుడు గాంధీ గారు ప్రచురించినవ్యాఖ్యలలో నొకసంఖ్యచేయుచు నొక చిన్న కీర్తి కవ్రాయుచున్నారు. ఉపనాసవిషయమున నేను బంపినకీర్తి కయందు నా నిరాశభరితపత్రముగానిదని నేను చెప్పినట్లున్నది. నేను నాలక్ష్యతను చెప్పితినిగాని నిరాశను చెప్పలేదు. అవగించియంతయైన భగవంతునందు విశ్వాసమున్న నరు డెప్పుడును నిరాశ జెందడు. ఏలయన అతనెప్పుడును ధర్మము జయమునొందునని యెరుగును. భగవద్భక్తు డెప్పుడును సత్వాశ్చేషముకొరకే కృషి పట్టును. కనుక అతడెప్పుడు నిరాశజెందడు ఆవరించుకొను అంధకారములో నాతనివిశ్వాసము దీపవలె వెల్లువొందును. నాలక్ష్యత ఎల్లరకు స్పష్టముగ చెల్లినదియే కనుక నేను ఎరుగనని, నేను ఒప్పు కొనుచున్నాను. అరణ్యములో నొకసామెత గలదు. అందు ఇట్లు గలదు. "దిక్కులేనివారికొక్క భగవంతుడే దిక్కు" నేను ఈసత్యము నాకు చెల్లినట్లు ముందెన్నడును నాకు దోచలేదు. శక్తిసామర్థ్యములు ప్రాప్తప్రాప్తములు గలవాడు జనసమూహములోకూడి కార్యభారములు నడపుట, వారిని సరళమైనదారికి దిద్దుట, వారితో మాట్లాడుట వారికొరకు పనులను నడపుటయు సుసాధ్యములు గావు. కనుక అట్టిపురుషు డెప్పుడును బహుభాగ్యుడై గలడు. నేను యానిశ్చయమునకు రాకప్రార్థనను తనరక్షకులైదుగురును నన్ను త్యజించినప్పటికీ ద్రౌపదిమొరలు వ్యర్థముగాక ఆప్రదక్షుడుడైన యాశ్రమినిన్నా రాయుటని కల్లువినిపించెనో అట్లు నేనును నాఅసహాయతను గుర్తించి యా నిశ్చయమునకు వచ్చితిని చదువరులను చెల్పుచున్నాను. పెదవులతో మాత్రమే దీనాలాపములాడగూడదు. అంతర్భాసననుండి యెరులు రావలయును. అట్టిమొరలు మిక్కిలిసంకటమొందునప్పుడు గానిరావు. నామొరలీ ఉపవాస దీక్షారూపము దాగ్గినవి. కాని నేనునప్పునందలి బాధచెల్లుట కిదిజాలదు. నానునప్పు యెప్పుడు నిట్లు చెబుచున్నది. "భగవంతుడు నాతోకలసి యున్నాడు. నన్నాయన కరణుజొరనిమ్ము."

మహాత్ముని వారప్రతికలు

నిరశప్రతిమనందు మహాత్ముడు యంగుండియా, నవజీవనపత్రికలకు వ్రాయరు. రిపరెండు ఆంధ్రమాసగారు యంగుండియాపత్రికను చూచిచేపుగారు నవజీవన పత్రికను నడపెదరు. "సంపాదకీయబాధ్యతను నేను రెండు మూడు వారములవరకునువహించనంగుట నేనుచిహించుచున్నాను." అని గాంధీగారు వ్రాయుచున్నారు. "యంగుండియా, నవజీవన పత్రికలు నాకు అప్రాదకములు. వీటిద్వారా ప్రజలకు అభిప్రాయములు తెల్పుచున్నాను కాని రెండు మూడు వారములవరకు నేను సంపాదక బాధ్యత మానుకొనవలసినదనినందులకు నేను ఒకమరుచున్నాను. క్రూరులైన నాచైతన్యలింగు నన్ను నిర్బంధించుచున్నారు. పాపవశాలమందును, స్వస్థతయందును తాను యంగుండియా నడిపెదనని చ్చా ఆంధ్రమాసజట్టు పట్టుచున్నాడు. అందుకు సంతోషపూర్వకముగా నే నొప్పుకొంటిని. మేము సయానా అన్నదమ్ములవలె నున్నాము. పరిశుభమైన వైఖితో వ్రాయబడువ్యాసములు చదువరులు చదివి అనందించెదనని నేను సంతోషించుచున్నాను. నాకు ఆంగ్లభాష విదేశభాషగా. చాక్లి ఆంధ్రమాస ఆభాషయందు పండితుడు. కనక యంగుండియా సంపాదకీయబాధ్యత సంతోషముతో చదులుచున్నాను. నవజీవన సంపాదకీయబాధ్యత మహాదేవతే కావైగారు వహించురు. గుజరాతివారిలో మహాదేవతేకాయ గారివలె నాబోధనలను బ్రజలకు విగ్రహించువారు లేరు.

ఇందుచే నేను ఈపత్రిక కేమియును వ్రాయనమకొనవలదు. నాశక్తి యియ్యకొనిన, దాక్షిణ్య లంగీకరించిన, నేను యారెండుపత్రికలకు కొన్ని పేరాగ్రాములు వ్రాయవలచితిని."

ఇంపీరియల్ సినిమా హోండు, తిరువళ్ళిక్కేణి

27-9-24 శనివారమునుండి 3-10-24 తేది శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 3-15 కూడ గలదు.

వృద్ధిరాజు అత్యద్భుతమైన హిందూ చరిత్రాత్మక కథ లేపుక చూచితీరవలెను.

"పనిచేయనివారికి వోటు లేదు"

నూలుకడుకుట వోటునిచ్చుట కధికార మిచ్చును

మహాత్మాగాంధీగారి నిర్వచనము
కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు నూలుకడుకుట వోటుకేమనియు నూలువడుకువారు మాత్రము కాంగ్రెసు సభ్యత్వమున కర్హులని తెల్పిన గాంధీగారి మాటలనుబట్టి ఆక్షేపణలను చట్టమును "పనిచేయనివారికి వోటులేదు" అను కీర్తి కవ్రాయుచు యంగుండియాలో మహాత్మా గాంధీగారు వ్రాయుచున్నారు. అందరు నూలు వడుకువలయును

సోవియటు రాజ్యాంగ విధానమునకును కాంగ్రెసు విధానమునకు పోలిక గలదేమోయని చూచుటకు మాలానా మా జరత్ మోహనీగారు రషియా సోవియటు రాజ్యాంగ విధానమును నాకు యిచ్చిరి. గ్రంథమును నేనుదొందరగా జదివితిని. సోవియటు రాజ్యాంగ విధానమునకును కాంగ్రెసు ప్రజాశాసనము అద్భుతమైన పోలిక ఆకారమున గలవు కాని యీరెంటికి విశేష భేదములుకూడ గలవు. "పనిచేయనివారికి వోటులేదు" అను సూత్రము నన్నాకర్షించెను. ధనము, నాలుగజాతైనను, స్థిరాస్తి, విద్య, యిని సోవియటువిధానముప్రకారము వోటునిచ్చుటకు అర్హులనియును. న్యాయముగా పనిచేయువారు అట్టిసామ్యుల కర్హులు. అనగా సోవియటు కాంగ్రెసు కార్మికులకాంగ్రెసు. తత్వజ్ఞులు, పండితులు, అందరును కొంతపని చేయవలయును. నా రెట్టిపని చేయవలయునో నేనెరుగను. నేను తొందరగా నీవుముకమును జదువుటచే నేనది యిచ్చు ప్రకములో నున్నను గమనింపలేకబోతిని. ముఖ్యమైనదియు ప్రస్తుతమునకు సంబంధించినదియు నేది యన, ప్రతివాడును కొంతసరియైన పనిచేసినట్లు చూపవలయును. కాంగ్రెసు సంస్థయందు సభ్యులు గావలయునని గోరువారందరును జాత్యభివృద్ధికొరకు కొంత పని చేసినట్లు చూపవలయునని నేను ప్రతిపాదించిన నూచన ప్రతిపది కాదు, పరిహాసాస్పద మైనదియునుగాదు. ఈమాత్రము గొప్పసాతి ఆచరణయందు తెట్టుచుండ వారిని మనమును పరింతులచే మన కగౌరవము సంభవించుచు, దినమునకు కొన్ని నిమిషములుమాత్రమే చేయుటకు వీలైనపని ఫలదాయకముగా నుండుటకు కొట్టొకటిపజలు చేయుట కొక్కపనియై యుండవలయును. ఇంత మహాదేశమునందు అందరును అవలంబించుటకు వీలైనపని నూలువడుకుటకంటె వేరేదేయనులేదు.

భగీరథప్రయత్న మవసరములేదు

నానూచన అందరును పనిచేయవలయు నని మాత్రమే గాదని తెల్పుచున్నాను. నాలుగజాతుల ధనమిచ్చి సభ్యుడగుటకు గల అర్హత నేను దొంగతనముగా మోపుచుచున్నానని తెల్పుచున్నాను. నూలు యెంత నాణ్యమైనదైనను సంవత్సరమునకును గావలసిననూలు నాలుగజాతులకు రాదు. నూలు ఇయ్యలేనివారికి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘములవారు ప్రతి సరఫరాచేయుదురు గాన నానూచనప్రకారము నూలు బహుమతి యగునుగాని చందాకాదని నేనువ్రాసినకీర్తి కలో గలదను విషయము విమర్శకులు మరచుచున్నారు. సంవత్సరమునకు 24000 గజములనూలు వడుకుటకు వేలకొలదిజనుల కెంతమాత్రము నసాధ్యముగాదని అనుభవమున జేబుచున్నది. అఖిల భాదీసంఘమునకు నూలు బంపినవారిసంఖ్య విదువేలు. భాదీబోధువారిని వీరు ప్రతి స్థలముచేయవలసినదని కొరలేదు. వడుకువారికి ప్రతి స్థలముచేయవలసిన ఏర్పాటులు కొన్ని రాష్ట్రములలో జరిగియుండవచ్చును. అట్లు జరిగినయెడల దోష మేమియునులేదు. ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయమేమన, అరగంట ప్రమచది ఐదుకుటయే. ముడిపదార్థములకే జాతి,క్షీణింపుటలేదు. పనిచేయకయు, కనీసము చూపవలసినసేపు జూపక జాతి క్షీణించుచున్నది. మనకు చేతులతో బనిచేయుట కలవాటు లేకపోవుచే జాతిఅంతయు ముఖ్యఅవసరమైన వస్తువుకొరకు స్వర్ణముగా దినమున కొకగంటసేపు పనిచేసినచో లాభ మెంత గలదో గ్రహింపలేక నేను చేసిననూచనలు కర్ణకకోరపములుగ నున్నవనుచున్నాను. నేను చెప్పిన నూచనలందు నిజముగా అధర్మమేమియునులేదు. ఇది ఎవ్వరి అంతరాత్మ్యపబోధనలకు విరుద్ధమైనదిగాదు. భగీరథప్రయత్నము లిందుల కవసరము లేదు. మిక్కిలి పాడుపడువానికి అరగంటకాలము పనిచేయుట మిక్కిలి కష్టమై బాధకలిగించదు.

నా నూచన మంచిదిగా దనుటకు కారణము నివృత్యోజనముని యెంచవలయును. స్వరాజ్య సాఫల్యమునకుగానిఅధికారికాభివృద్ధికానియిది లాభము లేననుకొందము. నెల

నెలకు పశుగులకొలది అఖిలభారత ఖద్దరుబోధువారినులనుండ తయారుకాబోయెడి ఖద్దరువస్త్రములను చాకగా జనులకొక ఉపయోగించుకొనుట నివృత్యోజనముగానేరదు. ఒకగజము ఖద్దరుగనుక దేశముయొక్క ఉత్పత్తికి వృద్ధిజేసినయెడ నది వ్యర్థ ప్రయత్నమనరాదు.

వట్టి పిచ్చి ఆక్షేపణ

వేలకొలది కాంగ్రెసు వోటులు యీ నూచన ప్రకారము వోటు నిచ్చుట కనర్హులగురు రని మరియొక ఆక్షేపణ చెల్లుచున్నాను. ఇది వట్టి పిచ్చిప్రయత్న యని నేను సాహించి చెప్పిచున్నాను. తా నేసంస్థయందు సభ్యుడో దానియందు శ్రద్ధ జూపువాడు మాత్రమే వోటుగ. మన వోటురు లీతిరువారు గారు. తప్పు మనదిగాని వారిదిగాదు. తగినంత శ్రద్ధమనువాని యందు జూపలేదు. అట్లు చూపుటకు వెనుకనుండిపాడుచువారుండిగాని మనము చూపము. కరురు ప్రాత్యాహము చేయుచుండును. నెలకొలది కాంగ్రెసు ఉద్యోగులు ప్రతి వోటురుతోను పరిచయము గలిగించుకొనవలసియుండును. కళ్లకు కన్పించు విషయమునేను స్పష్టపర్చవలసిన ఆవశ్యకమునకు ఆశ్చర్యమునొందుచున్నాను. ప్రతినెల న్యాయముగా బనిచేయ సిద్ధముగ నున్నవారుగల సంస్థ యెంతబనిచేయుట కవకాశముగలదో యొచింపును. కొంతమంది యిష్టానుసారము వోట్లు రిజిస్టరు చేయునట్టి శ్రద్ధలేని పెక్కుమంది సభ్యులుగల సభకంటె జీవకళ గలిగియున్నట్టి స్వల్పసభ్యులుగల సంస్థయే మంచిది. మనము అవసరమైన మార్పులు చేయుటకు సాహించినచో మనమును కొనునంతకంటె నెక్కువసంఖ్య సభ్యులుగా కాంగ్రెసునందుండురని నూచనలు చెల్లుచున్నవి.

రెండవనెలసంఖ్య మొదటి నెలకంటె ద్విగుణముగా నుండెను. అన్ని రాష్ట్రములందలి ప్రచారకులు యీస్వచ్ఛందముగా నూలువడుకువారికి తగినయెర్పాట్లు చేసినచో క్రమముగా నూలు దీయువారిసంఖ్య మెచ్చును. కొన్నిమాసములలోనే రెండు లక్షల సంఖ్యవరకు తెరిగినచో మన మాశ్చర్యము బొందవలసినదిలేదు. రెండులక్షలనగా ప్రతిరాష్ట్రమునకును పదివేలు. సగటున ప్రతిరాష్ట్రములోను స్వచ్ఛందముగ నూలుదీయు ప్రదివేల సంఖ్యకు క్రమశిక్ష నేర్పుటకు అధికసామర్థ్య మవసరములేదు. కనుక నానూచనలు తీర్చుకొనరని నమ్ముచున్నాను. నానూచనలు నేను కనిపసామాన్యపరిమాణమున నేనుజెప్పుచున్నాను గాని గరిష్ఠసామాన్యపరిమాణము గాదు. కనిష్ఠమైనది దేశమున కంతటికిని ఆచూకముని నా అభిప్రాయముగాదు గాని నెరవేర్చుటకు అవసరము.

ముఖ్యఅవసరమైన మూడువిషయములు

రక్తపాతముకాకుండ స్వరాజ్యము స్థాపించుటకు నాచే చెల్లుబడిన మూడువిషయములును అవసరము. శక్తిసామర్థ్యములున్నను లేకపోయినను వోటులసంఖ్యయే అధికముగ నుండవలయునని ఆశయమైనయెడ, హిందూమహమ్మదీయసమ్మేళనమును అస్పృశ్యతయు గంగను గల్పవలసినదే. ఏలన, అస్పృశ్యతానివారణకు మనముచేసిన తీవ్రమైన ప్రచారము చాలమందిని కాంగ్రెసు నుండి పోలదోలినది. అంటరానితనము కొందరు హిందూమతములోని ముఖ్యమైనభాగముగా నెంచుచున్నారు. ఇట్లే హిందూ మహమ్మదీయసమ్మేళనమువిషయమునను చెల్లుచున్నాను. హిద్దు మహమ్మదీయసంయోగ మవసరము లేదనువారు మాత్రమే గాక యీయభియంతంభుములవారికిని భేదము కాశ్యతముగా నుండునట్లు చేయువారుకూడ గలరని యిటీవల అనుభవములన చెలియుచున్నది. ఏదోయొకమిష కల్పించుకొని పోరాడువారు గలరు. పోరాడుటకు వ్యాజములను వీరు దయారచేసెదరు. అభివృద్ధికారణములైన విషయములను మనము ప్రోత్సహింపింపమని, జాతియొక్క పురోభివృద్ధికి భంగముతీసికొనవచ్చుముకకు కాంగ్రెసు హస్తగతమును. చెల్లినమాడువిషయములును సజీవముగ సంస్థయందు లేనియెడల నేను ఘనీభవించెదను. బైబిలులోనిపద్యమొకటి వచనరూపముగ చెల్లుటలేప్పుగాని యెడల నేను యిట్లు చెల్లుచున్నాను: "హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును ముందుగానొనర్చుడు; అస్పృశ్యతానివారణము రాటుము, కద్దరునాశ్చిప్తి, అన్నియు తిరస్కరింపవచ్చును."

(యంగుండియా)

దంతచూరము

డబ్బీ I-కి నెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ I కి I-4-
ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముకుట చిగుర్లు గట్టిపడుచే చిగుళ్లనుండి రక్తము కారకుండును నోటువర్ణంధములేక రాగ్నిడును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అరగంట డిల్లు

నమ్రదేవత నీ పాపములను క్షమించునట్లు నన్ను గురించి దెలిసినను, వ్రాసినను అరగంట డిల్లు నాకు స్వాతంత్ర్యము లేదు. భగవంతుని సేవయం దొకడనైనను నా ఆత్మ గౌరవముకొరకును పేరు ప్రతిష్ఠ కొరకును బోరవలసిన సహాయ మప్పుడప్పుడు సంభవించును. కాబట్టి నామనస్సు లోని విషయము స్వచ్ఛముగ చెప్పవలసినదని. అరగంట డిల్లు కూర్చుని నూలదీయుటకు నాకేరము నా కభ్యంతరము చేయుచున్నదని చెల్లుటకు మహాత్మాగారి అభిప్రాయ మేమి? యెందువలన వారల్లనిరి? నన్ను నాదేశమును బంధ విమోచనము చేయగల యే న్యాయమైన బనియైనను జేయుటకు నాపెద్దకేరములోని యావత్తుకే కిని ఉపయోగించవలయును. మనలను గట్టిగ బంధించిన గొలుసులు ద్రెంపుటకు సాధనముగ యీపనిని (నూలవడుట) నేను అరగంటకాదు. పగల్గెను జేయగలను. జేసెదను. బొంబాయిలో నేనున్న నాల్గవినములలో రెండుగంటల చొప్పున మొదటి మూడు దినములను కొన్ని అడుగుల నూలదీయుటకు నే నెంత శ్రమపడితిని? నాగురువుగారు చెప్పెదరు. మూడవదినమున బాగుగ కొంచెము అభ్యాసమైనది రాలము త్రిప్పునప్పుడు కుడిచేతికిని యెడమచేతికిని కలసంబంధ మెట్లు అనుభవించవలయునో నాల్గవినమున దెలిసినది. నావంతుభాగములో ఒకతులమునూలు అఖిలభారత ఖాదీసంఘమున కంపినప్పుడు నా కొదవిన ఆనందమును నేను చెల్వజాలను. స్నేహితు లందులకు నన్ను బరిహసించిరి. వేలకొలది తులముల బగవుగల నరుడు అప్రకృష్టములబడి ఒకతులమునూలు బంపినాడని 'జమిందారు' పత్రిక వ్రాసినది. ఆమాట నే నన్నించెదను. ఈనెలలో నేను కతియవాడులో పర్యటనము జేయవలయునని ఆజ్ఞాపించబడితిని. నాబోటివానికి కతియవాడులో ప్రచారము చేసే పనిజేయుట సుసాధ్యముగాదు. సంస్థానముల అధికారులకును పోలికలు ఏవంటునకును డి. ఓ. లు ఆంధ్రమయ్యెను. కొంతమంది పోలీసుఉద్యోగులును సి.బి.డి.లును నాశాఖమును జేయమును గమనించుచుండిరి. పది నెలలు ఆప్రపడి రెండు నెలలు శిలపుమీద నున్నవర్తకుల మరేపనియు జేయుట కిచ్చగింపరైరి. గాంధీగారు నాజేవుడనియు నేను కాకుననియు నాకెరును సహాయ్య మీయగూడదనియు వెలవడిన కరపత్రములను యీకృష్టములకు జేర్చుడు. ఈ అడ్డంకు లన్నియును నాలోచించి ఒకతులము నూలుతో బాటు నా బరువుకంటె రెట్టింపు బరువు గల వెండిని నేనిచ్చినప్పుడు ఒక మోస్తరుగా బాగుగా నేనాపని నెఱవేర్చితిని తలచుచున్నాను.

అరగంటకాలము రాటముత్రిప్పి నూలదీయుట నాబనికి మెరుగుతెచ్చునని ఎగతాళిచేయువారందరకు చెల్లుచున్నాను. ప్రతి బుద్ధి కుశలతగలవాడును, మిక్కిలి శ్రమపడి పనిచేయువాడును యీ జాతీయ పరిశ్రమ కొక అరగంటకాలము వినియోగించినయెడ వారుచేయు పనులు మరియు చక్కగ నెఱవేర్చగలరు. నియమముగా శిక్ష లేనియెడ నైన్యము యుద్ధముచేయుస్థితిలో నుండజాలరు. భారతజేతబంధములను ద్రెంచి స్వాతంత్ర్యమును సాధించి పయత్నములు సలుపుచున్న భగవానుని సిబ్బందికి అరగంటకాలము దిన నొక అరగంట సుశిక్షనోందుట.

బొంబాయిలోనుండి జబ్బుతో బాధపడుచు నూలువడు కుటకు నిశ్చయ మొనర్చుకొని క్రమముగా వడుకుటకు కష్టపడుచున్న సరోజిని నాయుడుగారిని జూచితిని, విచారమువలన నాసోదరు నింటియందున్న నానాయకునకు చెల్లుటకు నెంతయో ఆనందముగ నున్నది. ఖిలాఫతు ఆఫీసులోనివారందరును భూతదయాపరులగు డాక్టరు ఆన్ సారిగారుపనులకేనిర్వర్తించిన వెనుక తీరికయున్నప్పుడెల్ల రాటముత్రిప్పి నూలదీయుచున్నారని వినినప్పుడు శంకరలాలు బాంకరుగారికి సంతోషముగనుండును. భగవంతుని నైన్యములో జేరవలయునని అభిలాషగల ప్రతి మానవుడును, స్త్రీయనక, బిడ్డయనక, బీదవారనక, భాగ్యవంతులనుకొనక, హిందువులనుకొనక, యూదులులనుకొనక, యెల్లరును అరగంటకాలము రాటముత్రిప్పి నూలువడుట కర్మతగాంచవలయును, అని నాకతాళిగారు యంగుండియా పత్రికలో వ్రాసిరి.

ఇందుపై మహాత్మాగాంధీగారి రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మాలానా షాకతాళిగారు మెత్తగా నన్ను జేబట్టు పెట్టిరి. నేను పరాజితుడనైతిని చెల్లుకొనితిని నన్ను పెద్ద సోదరునకుగూడ పరాజితుడనైతిని చెల్లు మనస్సునొచ్చిందని నామనస్సునని నేదలంచలేదు. నూలకేరీగాన నాజాతుగా చేయవలసిన యీ నూలువడుకుపని యాతడు సుఖవుగా చేయజాల

దనుకొంటిని నాకొక పనులదీయుటకు జేతకానివాడని యాయనకే సామర్థ్యములు తృటికారముగా తలచినందులకు నాకు మార్గముజెప్పుచున్నాను మాలానా యిష్టప్రకారము లూగుటకు నాకిష్టమే. అందువలన జేతాభివృద్ధియయ్యే నేని నాకుగర్వ భంగమేమియును లేదు. తానునూలకేరీదగుటచే సున్నితమైన పనిచేయజాలదని తన్నుక్షమించుటకు ప్రయత్నించిన వారియెడ మాలానా తిరస్కారము జూపుటయే శ్రేయోదాయకము. జేతాభివృద్ధిక మగుచో యేపనియు నాయనకు సుఖవనిగాని భారమనిగాని భేదములేదు. ప్రతివారునిట్లే యెంచినబాగుగనుండును. ఖిలాఫతు ఆఫీసులోని వారందరును, వైద్యముకొరకు రోగులచేల్లప్పుడుకొంచమైనను తనవమిక్రింతిలేకుండ జేయబడుచుండుకొద్దరు ఆన్ సారిగారుగూడ సమయముచిక్కినప్పుడెల్ల నూలు దీయుచున్నారని వినినప్పుడు శంకరలాలు బాంకరుగారికి నోరూరక మానదు. ఈ ఆవేశమునిలచినచో మహమ్మదీయులుకడు ప్రశంసముగా బనిచేసెదరు. మాలానా చెల్లినట్లు మామగపత్రికలు దిగుగుచున్నను కతియవాడపర్యటనఫలితముగా ఖిలాఫతు బొక్కసమునకు రొక్కము రూ.25,000 లునుజేర్చి, పదివేలరూయలిచ్చుటకు వాగ్దానములను తీసికొనినందులకీయనయెంతవని చేసెనో చెప్పకయేచెప్పుచున్నది. మాకున్న సంబంధము ఆమామగపత్రిక విలేఖరులకు చెలియదు. యిదివరకు నే చెల్లినట్లన్ని విషయములందును భేదములున్నను మామాడికకు ఒక ప్రబలకారణము గలదు. దాస్యము మే మిద్దరమును శీఘ్రముగ తొలగింపవలయుననియున్నాము. న్యాయమైన మావహుక్కులపహారించుటకు మేమామోక్షింపము. కనుక భగవంతుని దాసుల మేము భయంపైతిమి. నిర్భయముగా మానవులందరిని జూచుటకును ఆవశ్యమైనచో వారి నెదుర్కొనుటకును బామ్మలు చేయుకుమ్మరివాని మట్టివలె మేమాచక్రధరునిజేతిలో నున్నాము. ఆయన యిష్టప్రకారము మమ్ము జేయవచ్చును. పై కెగరజేయవచ్చును. భూమిమీదనేసి చితుకగొట్టనచ్చును. ఏమిజేసినను మేమాయనమారము. మాభయంలనుగల్గవన దిదియే. ఈ బంధ మా యభయంలను జేయచేయదని నాభిప్రాయము. కనుక నన్ను భగవంతునివలె మాలానా పూజించుచున్నాడనుట భగవంతుని అగౌరవముచేయుటయేగాక మాయాభయంలకునుగల సంబంధ మెట్టిదో చెలిసికొనలేక జూపు అజ్ఞానమును చెల్లుచున్నది.

నూలు తెక్క

ఈవారపు యంగుండియా పత్రికలో యిట్లు బ్రచురింపబడినది:—అగడ్త నెలకు బంపబడిన నూలుతెక్కలు క్రిందటివారపు యంగుండియాలో ప్రచురింపబడిన పిమ్మట మరీకొంతనూలు అఖిలభారతఖాదీబోర్డు వారందుకొనిరి. మొత్తమిప్పుడు 5800లకు మించినది వెనుకటి వారమునకంటె 900లు హెచ్చు. సిస్టరైన మొత్తము ముందువారములో ప్రచురింపబడును. సంయుక్త పరగణాలు 581యు, ఆంధ్ర, తమిళ, గుజరాతు రాష్ట్రములు 247, 112, 90 వరుసగా హెచ్చుచు దాలు పంపెను.

తానేకాని తనకు బదులువారుకాదు

తన తల్లి నూలువడుకుటయందు నిపుణురాలనియు దినమునకు 20 తులములు నూలదీయుననియు ఒక విలేఖరుడు వ్రాసెను. నూలు తీర్మానము పాసుకాగానే తల్లిని నూలువడుకుట నేర్పవలసినదనికోరెను. వానికేమి సమాధానము జెప్పట కామెకు దొచ్చలేదు. ప్రతివారును నెలకెంతవడుకువలయునో దినమున కంతయోమె వడుకునప్పుడు తానొక్కతెయు గృహములోని అందరిబడులను నూలు దీసిన చాలుననుకొనెను. నూలెంతదీయవలయునో అని మాత్రమే తీర్మాన మామోక్షింపబడినయెడ ఆపె వాడును నందరింగీరింపకతప్పదు. కాని ఒకరికిబదులుకరుకొన్ని పనులు చేయజాలరు. స్నానము, చదువు, ప్రార్థనము ఒకరికి బదులికొకరు చేయజాలరు. ప్రతివారును నూలువడుకుటనేర్చుకొని దేశమందరి కిది ఆలవడజేయవలయుననియు అందుచే యంత్రములలో దయారగు బట్టలకంటె చేతితోనే నూలు దీసేసిన బట్టలు చాకకావలయునని మనము గోరునప్పుడు ఒకరికి బదులుగా మరియొకరు నూలు తీయగూడదు. నూలుతీయుట ఆడవారి పనియనియు అందుచే నాపె మమారుడు వడుకుగూడదనియు ఆమె అభిప్రాయమైయుండవచ్చును. సాధారణముగా స్త్రీలు వడుకుటవాస్తవము. పురుషులకంటె స్త్రీలు కొన్ని తేలిక పనులు చేయుటకు తగినవారు. కనుక పురుషులు నూలువడుకుటచే వారి ప్రతిష్ఠకును పౌరుషమునకును భంగమని దలచుటకంటె

పిచ్చి అభిప్రాయములేదు. వంట స్త్రీవిద్య, కాని ప్రతివాడును నైన్యములో వంట నెరిగినవాడై యుండుటయే గాక వాడు వాని ఉద్యోగధర్మము నెరవేర్చున పప్పుడు వంటచేసికొనవలయును. ప్రపంచములు నలభీషు పాకములు చేయు వారు పురుషులే. నైన్యకమువలనను అలవాటువలనను స్త్రీగృహమునకు రాజి. దండిగా తయారుచేయుటకు స్త్రీ బనికిరారు. జాగ్రత్తపెట్టుటయు, రక్షించుటయు ఆమె సామ్యుగాని కల్పనాశక్తి స్త్రీధర్మము కాదు. కాంతి లేనివాడ, తరుచు నాశనకారుడును, పురుషుడగుటచేనాతడు కల్పనాశక్తిగలముగలవాడు. ఈ స్త్రీమెంటు అంతయు నిజమైనను గాకపోయినను గొప్పగొప్ప నూతనకల్పన లన్నియును బురుషుడే కనుగొనబడినట్లు ప్రపంచములోని విషయములు చెల్లుచేయుచున్నవి. నూలదీయు మగవాండ్రు నూలదీయుటకు యేర్పాటుచేయుచున్నారు. రాటము సులభముగా దిగుగుటకు మార్పలన్నియు వారే జేయుచున్నారు. విదేశేష్ట్ర బహిష్కారము పూర్తిగా నెరవేర్చి ప్రతిగ్రామమందును నూలదీయుట సాధారణమైనపని కాబోవువరకును హిందూదేశమందు స్త్రీపురుషులు నూలదీయుట ఆవశ్యకము.

శేషగిరి అయ్యరుగారి అభిప్రాయములు

వరదలచే పాడైన డెల్టాభూములను తిరిగి సాగుబడిలోనికి తెచ్చుట

తిరుచనాపల్లి, సెప్టెంబరు 28:—వరదలచే పాడైన డెల్టాలోని భూములను తిరిగి సాగుబడిలోనికి తెచ్చువిషయమున యీ పని యంతయు ప్రభుత్వమువారే పూనుకొనవలసిన అభిప్రాయముతో శేషగిరి అయ్యరుగారు ఆంగీకరించుటలేదు. తంజావూరు తిరుచనాపల్లి జిల్లాలలో యినుకచే కప్పబడియున్న పల్లపుభూములు 12000 యెకరములున్నవనియు వీటిని బాగుచేయుటకు సుమారు 60 లక్షలరూపాయలు లగుననియు వీరుచెప్పిరి. పన్నులు చెల్లించువారి ద్రవ్యములో అంతసామ్యు యేకాదిమంది లాభమునకో వెచ్చించుటవీరి మతముకాదు. అట్లుగాక 1 మొదలుకొని 6 యెకరములవరకు గల చిన్నరయతుల భూములను ప్రభుత్వము బాగుచేసి పెట్టవలెనని వీరు నూచించుచున్నారు. పెద్దపెద్ద భూస్వాముల విషయమున నెమ్మదిగా చెల్లించుపద్ధతిమీద ప్రభుత్వమువారు అప్పతీయవలెనని వీరు చెప్పుచున్నారు.

రాజకీయవిషయము

రాజకీయవిషయములలో అన్ని పక్షములవారును గోభేదించి ప్రతిపాదించునంతస్థాయి న డాక్టరుబె నెంటుగారి అభిప్రాయములతో తాము పూర్వముగ యోగభవింతుమని అయ్యరుగారు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వలసబోవుట

నాగపట్నం, సెప్టెంబరు 28:— కరవుచేతగాని వరదలచేతగాని పీడింపబడుచున్న జిల్లాలనుండి జనులు ఫిడరేటెడు మలేష్టీలులకు పోవుటకై ప్రవాహమువలె యీరేవునకు వచ్చుచున్నారు. చెన్నపురినుండియే 900 మంది కూలీలు పంపబడి యుండుటచే యన్. యన్. "టీప్టెలా" 1000 మంది కూలీలకు మాత్రమే చోటున్నది. ఇది యిచ్చుకొనుండి యీసాయంకాలమున బయలుదేరును. 500 మందికి పైగా కూలీలు సుమారు అంతమంది ప్రయాణికులను స్టీమరులో సందు లేకపోవుటచే నిలిపివేయబడిరి.

ప్రయాణికుల ట్రావెలింగ్ యన్. సెక్టరుగా నూతనముగా నియమింపబడిన మిస్. యన్. ఆసక్స్, మలేష్టీలులలో పనిచూచుకొనుటకై పోవుచున్న స్త్రీలయొక్క సౌకర్యములను చూచుటకు యాస్టీమరులో పోవుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కర్నూలు నైయిగాను రిటైరగుటకు ముందు వచ్చే నెలలో నెలపురూద వెళ్లనపుడు యన్. టెలిజెన్సు బూరోడైరెక్టరుగా డేవిడ్ వెట్రిగారు పనిచేయుదురని పయినీరు పత్రిక చెప్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

విద్యార్థులకు సైనికశిక్ష

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 28:—యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు పట్టభద్రులగుటకు పూర్వము నిర్బంధముగా సైనిక శిక్షాన్వితులై యుండవలెనని బొంబాయి యూనివర్సిటీ సెనేటులో పూర్వపు మంత్రియైన డాక్టరు ఆర్. పి. శరణజిత్ గారు నిష్పందియోజనముగ ఉపపాదించిరి. అన్నివైపులనుండియు తీర్మానమునకు ఆక్షేపాలు వచ్చి అధికసంఖ్యాకులచే తీర్మాన మామోక్షింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్ముని మహా పవాసదీక్ష

నేడు పండ్రెండవ రోజు

నూతనగృహప్రవేశముతో నవశక్తివిజృంభించెను

గాఢనిద్ర పట్టుచున్నది- కూర్చుండి నూలువడుకుచున్నాడు-

స్వయముగా లేఖయు వ్రాయుచున్నాడు

21 దినములును ఉపవాసదీక్ష అవలీలగా కొనసాగును అని డాక్టరులు గట్టిసమ్మతముతో ప్రకటించిరి

విషయ నిర్ణయ కథ

27, 28 తేదీలలో విషయనిర్ణయసభలు జరిగెను. పంచాయతీసంఘ మేర్పరుపబడెను. తీర్మానముల ఉపసంఘ మేర్పరుపబడెను. మాలానా పోకతాలీగా రుపపాదించిన తీర్మాన మామోదింపబడెను.

మహాత్ముడు సూచించిన ప్రార్థన

1. గాంధీ ఉపవాసదీక్ష నిరూపాయముగా కొనసాగుగాక!
2. గాంధీ మరల దేశసేవ కర్తృడగునుగాక!
3. గాంధీ వాక్యముల కధికమగు పటిమ కలుగుగాక!

మహాత్మునిలేఖలు-మృతికొరీ ఉపవసించుటలేదు

విషయనిర్ణయసంఘమునకును నవజీవను పత్రికకును మహాత్ముడు లేఖలను వ్రాసెను.

మహాత్మునిలేఖను అధ్యక్షుడు సభలో చదివెను.

నేను సజీవుడనుగానుండి శ్రేష్ఠముగా దేశసేవచేయుటకే ఉపవసించుచున్నాను.

డాక్టరు లెవుడు మానవతనని నిధించిన అవుడే దీక్ష వదలెదను

ఈశ్వరకటాక్షమున 21 దినములు పూర్తిగా ఉపవసించగలుగునట్టి సమ్మతముకలదు

నవజీవను పత్రిక

మహాత్ముని లేఖ

“నేను ధనమునుగాని కీర్తినిగాని కోరి యీ పత్రికకు సంపాదకత్వమును వహింపలేదు. దేశీయుల హృదయముల నాకర్షించుటయే నా కోరిక. వారవారమును నా మనోభావములను దాహికము లేకుండ పత్రికాముఖమున వెల్లడించితిని. ప్రతిపదమును దైవసాక్షిగానే వ్రాసితిని. ఎటులైన పాఠకుల మెప్పువడయుటయే ప్రయోజనమని నే నెన్నుచును వ్రాయలేదు. చాలసారులు చాల కటువుగానే వ్రాసియుంటిని. ఇంపుగా వ్రాసినను కటువుగా వ్రాసినను పవిత్రమగు మతస్వరూపమును పవిత్రమగు దేశసేవయు ఎట్టివని నేను గ్రహింపగలిగితిని అట్లు లనే పాఠకులకుగూడ వానిని చూపించుటకే ప్రయత్నించితిని. సంపాదకత్వమున కర్హతను బడయుటకే యిప్పుడీ ఉపవాసదీక్షను బూనితిని. అహింస యను తమయను ధీరలక్షణము అని నేను పలుమారు వ్రాసియుంటిని. ఈ అహింసా మతమును మాటలవలన బోధింపవీలులేదు. ఆచరణము వలననే గ్రహింపదగినది. గాన నే నామతమును ఆచరించుచున్నాను. భారతదేశమున తన మతమును పవిత్రముగా ప్రేమించగలవాడొక్కడైననుండినచో నాతడొక్కడే తనమతమును కాపాడజాలునని నేను వాసియుంటిని. అట్టి పవిత్రప్రేమను బడయుటకే ప్రాతిపది. నామనసునందధికమగు ప్రేమకలదని నే నెఱుగుదును గాని ప్రేమ అపరిమితము. నాప్రేమ యింకను పరిమితి నతిక్రమింపలేదు. ఒకపాముతో

నామకొనుకొనినాకింకనుకలుగలేదు. త్రికరణశుద్ధిగ యీ అహింసావ్రతమును బూనగలిగిన మానవుని చూచినంతనే విషసర్పముగూడ తలవంచి తొలగి పోవునని నే రూఢిగా చెప్పగలను. నేను ఆత్మపరీక్ష చేసుకొనుచు ఉపవాసములవలన ప్రేమను వృద్ధి నొందించుకొనుచున్నాను. నేనిట్లు ఆచరించుట యితరులకు గూడ ఆచరణమార్గమును చూపించుటకే. దేశీయులందఱుగూడ నాతో పాటు ఉపవసించుట నిష్ఫలము. అందులకు అర్హతయును యుక్తకాలమును చేకూరవలెను. దేశీయులు మూడుకార్యములను నెఱవేర్చవలెను వానినే భిన్నరూపముల నేను చూపుచుంటిని. నేను ఉపవసించుటవలన ఫలము కలుగునా అని ఎవ్వరును శంకింపగూడదు. నేనుపవసించుచున్నందులకు ఎవ్వరునుచింతింపగూడదు.

ప్రార్థన

1. గాంధీ ఉపవాసదీక్ష నిరూపాయముగా కొనసాగుగాక.
 2. గాంధీ మరల దేశసేవ కర్తృడగు గాక.
 3. గాంధీవాక్యముల కధికమగు పటిమ కలుగు గాక.
- అని దేశీయులందఱును ప్రార్థించినచోతక్కిన పన్నియును అందువలననే చేకూరును.” అని మహాత్ముడు నవజీవనుపత్రికకు వ్రాసెను.

27వ తేదీ ఆరోగ్యవార్త

నేడు 10వ దినము. 9 దినములు కేవలము వారిభిక్షుడై తప మొనరించినను మహాత్ముని ఉల్లాసమును ఉత్సాహమును కొంచెమైన చలంపలేదు. 26వ తేదీరాత్రి గాఢనిద్ర పట్టినది. క్రొత్త బుంగాళాకు మార్చినప్పటినుండియు నవ వికాసము స్ఫులముగా గోచరించుచున్నది. డాక్టరులు గూడ 27వ తేదీ యదయమున చాల ఉత్సాహముగా

మాటలాసిరి. ఆరోగ్యమద్భుతము - మన్నదని తెలిపిరి. మూత్రమునందలి ఆమ్లత్వము (అసిడిటీ) చాల త్వరగా తగ్గిపోవుచున్నది.

పండిత మోతీలాలునైహూగారు మహాత్ముని సందర్శించి నాయకులసభలో ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడిన తీర్మానమును చదివి వినిపించిరి. “నేనిదివరకెవ్వరిగూడ ఏవిషయముగాని అర్థించి విఫలుడను గాలేదు గాన నేడు మీరుగూడ నాకోరికను త్రోసిపుచ్చరనియే నమ్మెదను” అనినుడివిరి. బాపూ నైహూగారుకు దీక్షనుగూర్చి చాల చర్చ జరిగినది.

“నేను మృతి నొందగోరి యీదీక్షను పూనలేదు. సజీవుడనై యుండి దేశసేవను చేయవలెననియే కోరుచున్నాను. ఇక ఉపవసించినచో మరణము ధృవమని డాక్టరులు మనఃపూర్వకముగా ఏ నిముషమున నాకెరిగింతురో ఆ నిముషమునందే దీక్షను వదలి ప్రాణనచ్చేసెదను. అంతకంటె నేమియును వాగ్దానము చేయజాలను” అని మహాత్ముడు తెలిపెను.

27వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు విషయ నిర్ణయసంఘమువారికి స్వయముగా నొక లేఖ వ్రాసెను. వారుచేసిన తీర్మానమున కిది ప్రత్యుత్తరము.

క్రొత్తబంగాళా నగరమునకు చాలదూరముగా నుండుటచే మహాత్మున కధికమగు విశ్రాంతి కలుగుచున్నది. ఆంధ్రమానుగారు వ్యక్తిభుజియులును సన్నిధి నెడబాయక ప్రేక్షకుల సందడిని తొలగించుచున్నారు.

“21 రోజుల దీక్ష అనాయాసముగా నెఱవేరు నని” డాక్టరులు కడుభైర్యముగా తెలిపిరి.

అను తంతివార్త 27వ తేదీని అహమదాబాదు నవజీవను పత్రికాలయమునకు వచ్చినది.

28వ తేదీ తంతివార్త

27వ తేదీ రాత్రి బాపూకు గాఢముగా భేమైన నిద్రపట్టినది. అందువలన 28వ తేదీ ఉదయమున చాలా ఖులాసాగా కనబడెను. “ఈ ఉపవాసదీక్షను సర్వేశ్వరుని ప్రేరణవలననేగదా నేను ప్రారంభించితిని గాన సర్వేశ్వరుడే దానిని కొనసాగించునను విషయమున నాకెట్టి సంశయమునులేదు” అని మహాత్ముడు తెలిపెను. అరగంటసేపు ప్రక్కమీద కూర్చుండి రాట్టముపై నూలువడకెను. “ఇంకను చాలసేపు వడకగలను గాని 21 రోజులును వదలకుండ వడకగలుగుటకు శక్తిని నిలువచేసుకొనుచున్నానని” మహాత్ముడు తెలిపెను. కేవల జలాహారముపై ననే పదిదినములనుండియున్నను మహాత్ముడింత దారుఢ్యముగానుండుట చూచి డాక్టరులు చాల హాశ్చర్యపడిరి. నాయకుల విషయ నిర్ణయ సభకు మహాత్ముడు స్వయముగా వ్రాసిన లేఖలు 27వ తేదీ సాయంకాల మా సభలో పండిత మోతీలాలుగారు చదివిరి. 27వ తేదీని విషయ నిర్ణయ సభలో నామోదింపబడిన తీర్మానము ముసాయిదానుగూడ మహాత్ముడే స్వయముగా వ్రాసిపంపెను” అను తంతివార్త ఢిల్లీనుండి 28వ తేదీ సాయంకాలము అహమదాబాదు నవజీవను పత్రికాకార్యాలయమునకు చేరినది.

నాయకుల సభ

విషయనిర్ణయసంఘములో పృథులులపేర్లు

80. మరొకటి విషయనిర్ణయసంఘముగా నెన్నుకొని

హాకిం ఆజ్ఞలుగాను, శ్రద్ధానందస్వామి, మాలానామహా మృదాలి, జి. కే. నారాయణ, సర్వారు మంగళసింగు, డాక్టరు. థిన్. కే. దత్తే, మెట్రో పోలిటన్ మేయర్ రివరెండు, డాక్టరు ఆనిలిసెంటు, చికోడే, ముప్పిమహమ్మదు సదికునా హేబు (కావడియను), ముప్పి కిషాయతుల్లాసా హేబు, పండిత హృదయనాథమూర్తి, పండిత మదనమోహనమూర్తి, పండిత దీప దయాశుకర్, ఖవాజా హఫ్సునిజామీ, లాలా హంసరాజు, శ్రీమతి సరోజినీ, లాలా లజపతిరాయ, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, సి. రాజగోపాలాచారి, బాబూ రాజేంద్రప్రసాదు, డాక్టరు బి. ఎస్. మాంజీ, ఎన్. సి. కల్కర, సయ్యదు సులేమాన్ డిగ్రీ, మహమ్మదు మసీ, హుస్సేను అహమదు, డాక్టరు ఎం. వీ. అన్నారీ, మాలానా హజరతు మోహానీ ఎం. ఆర్. జయకరు, డాక్టరు కిషలూ, మాలానా మోకతాలీ, వల్లభాయీ శేలు, జయరాం దాసు దొతరాం, డాక్టరు మహమ్మదు, గంగాధరరావు దేశపాండే, ఆర్యమూర్తి సి. వై. చింతామణి, టి. వీ. కే. మెర్వానీ, పురుషోత్తమదాసు టాండను, రాయ కెదరనాథసాహెబు పీరుజాదామహమ్మదు హుస్సేను, బి. కే. ప. శేలు, బాబూ భగవాన్ దాసు, రామచంద్ర (డిగ్రీ) బి. ఎస్. బాదాచా, ఎస్. ఎం. పరంజపి, చాదరీ మహమ్మదు అబ్దుల్ ఖాను, మజరాల్ ఖాన్, పండిత హరిహరసింగ్ శాస్త్రి, మాస్టరు సుందరసింగ్ లిలుపూరి, డాక్టరు మురళీలాలు, సుందరలాలు, సరళాదేవి, పి. డి. కక్కేరు (లక్నో), నవాబుసయ్యదు మోహదీహుస్సేను, సయ్యదుజలీలు (లక్నో), సయ్యదు జహూరు అహమ్మదు (లక్నో) మాలానా రజావీరు అహమదు (దేహాందు), హజీబుల్ మహమ్మదు (పెహాదు), అమీరు భాండూ (పెహాదు) మజీల్ ఖాన్, డాక్టరు హోతీరాం, ప్రొఫెసరు రుచిరాంసాహెబ్, రాజా రాంపాలు సింగ్, పండిత గోకర్ణాచారి, నామనపట్నాయక్, ప్రొఫెసరు పండిత శేఖరాంశర్మ, లాలాభువంద్యు (లాహూరు), చాదరీ రఘువీర నారాయణసింగ్ (మీరట్), శంకరలాలు బాంకరు, బాబ్జోసేపు, హజీబు అబ్దుల్ జలీలు (డిగ్రీ) శివప్రసాదగుప్త, లాలాధనపతిరాయ (బాగరూ), ఖవాజా అబ్దుల్ మజీదు గార్లు ను పండిత మదీనమోహన మాలవ్యాగారిచే పెంపొందించిన కోహాట్రతి నిధియొరకు విషయనిర్ణయ సంఘముగా నేర్పడిరి. ఈసంఘమునకు పండిత జవహర్లాలు సెహ్రానాహేబు ఖుర్రీ గార్లు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనబడిరి.

27 వ తేదీ సభ

26వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు విషయనిర్ణయ సంఘసభ ప్రారంభమైనది. 12 గంటలవరకును చర్చ జరిగినది. పరిశీలింపబడిన ప్రతిపక్షమునకు గాని నిర్ధారణగా నూచనలను చేసి చర్చింపలేదని తెలిపినది.

నిన్న 26వ తేదీ సాయంకాలము నేను మహాత్ముని సందర్శించి నాయకులసభలో నిన్న ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడిన తీర్మానమును చదివి వినిపించితిని. అందులకు మహాత్ముడు చాల గౌరవించెను. నాయకుల తీర్మానమును ఆమోదించ గలుగుటకు లెగిసి మార్పును వారి హృదయములలో కలిగించుటకే నేనీ దీక్షను పూనితిని గాని కేవలము దీనిని గోరే నేనీ దీక్షను పూనలేదు. ఇదియొక తపము. ఈరీతిగా ఉపవాసములుచేసి ప్రాణములు వదలవలెనను నుద్దేశముతో నేనీ దీక్షను పూనలేదని మీరు నాపక్షమున నాయకులకు నొక్కి చెప్పగోరెదను. ఇక ఉపసవించిన తప్పక ప్రాణాపాయము కలుగును అని డాక్టరులు మహాత్ముని కముగా ఏమియును తెలిపెనో ఆనిమిషమునందే ఉపవాస దీక్షను విధిగా వదిలి ప్రాణనశనెదను గాని అట్టి ప్రమాదము కనబడినచో 21 రోజులును దీక్షను సాగించుటకే నేను కోరెదను" అని మహాత్ముడు మీకెరింగింప నన్ను కోరెను ఇకమీలా నెవరైన మూలకాడగోరిన మూలకాడ వచ్చును. అని అధ్యక్షుడు నడిచెను.

మెట్రోపొలిటన్, ఆర్డరుమారు, బిసెంటు శ్రద్ధానంద మాలానా కిషాయతుల్లాగార్లు పర్యవేక్షించిరి.

"ఇతరులను సెట్టి ఆచరణ నిత్యము చూపుము" అను ధర్మ సూత్రము ననుసరింపబడే యొక మత్సరమునకు ముఖ్య సాధనము అని మెట్రోపొలిటన్ గారు నడిపిరి.

ఈ అభ్యుదయ వారు కారములు, మీరు కారములని యితర సంఘములను నొందింపగోరువారు ముందుగా నేనెంతవరకు నిర్ణయించితిని అని ప్రశ్నించుకొనవలెను, అని మారుగారు నడిపిరి. 12 గంటలకు సభ చాలించబడినది.

సాయంత్ర సమావేశము

27 వ తేదీ సాయంకాలమున మరల సభ జరిగినది

తీర్మానము

భారతదేశమున పెక్కుచోట్ల హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధములు చాల ప్రబలుటచే పోట్లాటలు జరిగినవి. అందులకు చాలమంది మరణించిరి. దేవాలయములను పాడు చేయుట, దోపిడీలు, ఇండ్లు తగులబెట్టుట, మున్నగు ఘోర కృత్యములుగూడ చాలచోట్ల జరిగినవి. ఇందుల కీసభవారు చాల విచారించుచున్నారు. ఈ దుష్కార్యములు రాక్షసకృత్యములు మతభేదములకు విరుద్ధములు. ఈ పోట్లాటలలో నష్టపడినవారికం దరికిని యీ సభవారు మహాత్ముని కముగా సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. ఇతరులను శిక్షించుటకు పగదీర్చుకొనుటకును ఎవరైన దౌర్జన్యమునకు గడంగినచో వారు మతద్రోహముచేసినవారగుదురు. ఎట్టివివాదము కలిగినను మధ్యవర్తిల సంఘములద్వారానే పరిష్కరింపవలెను. లేనిచో న్యాయస్థానముల ద్వారానే పరిష్కరించుకొనవలెను. అను తీర్మానమును మాలానా మోకతాలీగారు రుపపాదించిరి. దానినిగూర్చి చాల చర్చ జరిగిన పిమ్మట నాతీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. నాయకుల సభలో నాతీర్మానము నుపపాదించెదరు.

సాయంకాలము మహమ్మదీయులు నమాజుచేయుటకు కొంతసేపు సభనునిలిపి పిమ్మట మరల కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి.

"ఈ రోజును మహాత్ముడు స్వయముగా వ్రాసి సంతకము చేసి పంపెను అని తెలిపి మహాత్ముడు వ్రాసిన రోజును అధ్యక్షుడగు పండితమోతీలాలు సెహ్రానాగారు సభ్యులకు చదివి వినిపించెను.

మహాత్ముని లేఖ

"నాయకులగ్రేమచేతను కనికరములనను నన్ను గూర్చి వారు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిన తీర్మానమును సాయంకాలము మీరు నాకు వచ్చి వినిపించితిరి. వారికిరిక నెరవేర్చుటకు నాకవకాశ ముంకినచో నేను తప్పక సంతకముతో నెరవేర్చియుండును. నేను దానినిగూర్చి చాలసారులు మోచించితిరి గాని నాకది సాధ్యముగా తోచలేదు. ఒకసారి దీక్షలునిగోరి అది సత్కార్యముకొరకే యొనరుటకు మరల దానిని భంగపరచగూడదని నామతము విధించుచున్నది. నుమారు 40 ఏడ్లనుండి నాజీవిత మిట్టికర్మములతోను ననుసరించియు జరుగుచున్నదని మీరందరెఱిగియున్నారు. నా ఉపవాసదీక్షకుగల కారణములు చాల ప్రబలమైవి. వాని నన్నిటిని యీ లేఖలో నేను వివరింపజాలను. ఈ దీక్ష ద్వారా నానమ్మకమును నేను వెల్లడించుచున్నాను. అనవాయోచ్యమునును ప్రారంభించుటలో ఒక్క ఆంగ్లేయునివైన నైన నాకు ద్వేషములేదు. ప్రేమలన ఆంగ్లేయుల నాకన్నెచుటకే దౌర్జన్యము పనికిరాదని కఠినముగా విధింపబడినది గాని భారతము వివరీతముగా పరిణమించినది సంగల్ప మిదేకరహితులు యే గాక దానినిన కలిగిన నవకేతి అంతకలహారూపమున దేశము నలనుకొనినది. ఈకారణములననే నాకత్మధికమును వివాదము కలిగినది. అందులననే నేనీకఠిన దీక్షను పూనితిని. ఇది నాకును నాదైవమునకును మాత్రమే సంబంధించియున్నది గాని మీరు కోరిన ప్రకారము దీక్షను వదలజాలక పోయినందులకు మీరందరను నన్ను క్షమింపగోరెదను. ఇది నీర్విఘ్నముగా ముగియునట్లు మీరందరను యిశ్వరుని ప్రార్థించుచు నాకుత్సాహమును కలిగింప గోరెదను. నేను ఆత్మహత్యగా విచుకొనుట కెట్టిదీక్షను పూనలేదు. దేవదానవసేవను మరింత పరిశుక్తముగా మానముతో చేయగలుగుటకే పూనితిని గాన దీవిలన ఉపద్రవము కలుగునను సంకేయము నాకావంతయును లేదు గాని ఏదైన నట్టి ప్రమాదము కలుగ నున్నదని యుభయ జించినచో నా ప్రమాదము తప్పననియు డాక్టరులు యాధిగా ఎత్తుడైన తెలిపినచో నేను తప్పక భజించెదను. డాక్టరు అన్నారీ డాక్టరు అబ్దుల్ హమీదు గార్లు అత్యంతము శ్రద్ధతో అవార్జిలు నా శరీరశిథిని కనిపెట్టుచున్నారు. నేను చాల దాష్ట్యముగా నున్నానని వారు మీకు చెప్పగలరుగాన నాపైనిగల సంపూర్ణ ప్రేమను మీరందరను హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత విషయమున కేంద్రీకృతముగా విం చి దానినిగూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధతో పనిచేయగోరెదను" అని మహాత్ముడు లేఖలో వ్రాసెను.

డాక్టరు బిసెంటుగారు

27 వ తేదీని డాక్టరు బిసెంటుగారు మహాత్మునితో బలాది సెలవువుచ్చుకొని సభనువచ్చిరి. తొలలోనున్న చిన్న

యంతిలో గాంధీగారు చాల దారుణముగా కనబడిరి. నిజముగా ఆయనకుగల నీరసముగూడ ఆయనమొగమున కనబడలేదు. రెండురోజులనుండి ఉత్సాహ మధికమైనది. అని సభలో బిసెంటుగారు నడిపిరి. 27 వ తేదీ రాత్రి ఆమె అలహాబాదు నకు వెళ్ళినారు.

జాతీయ పంచాయతీసంఘము

"అన్ని వివాదముల పరిష్కరించుటకు 15మంది జాతీయ పంచాయతీసంఘముగా నేర్పడవలెను. ఆయాస్థలములలో పంచాయతీసంఘములను వారేర్పరుచుచుండవలెను." అను తీర్మాన మోదించబడినది. వారిపేర్లు ముందు ప్రకటించబడును. అంతటితో 27 వ తేదీని సభ చాలించబడినది.

28 వ తేదీ సభ

28 వ తేదీ ఉదయము మరల సభ జరిగినది. వివిధసంఘముల సభ్యుల హాజరును బాధ్యతలనుగూర్చి చాలచర్చ పెక్కు గంటలసేపు జరిగినది. ఆయాతీర్మానములనుగూర్చి ఆలోచించుటకు అవసరమైన శ్రాతీర్మానమును వ్రాయుటకును ఇక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి.

ఉపసంఘసభ్యులు

హాకిం ఆజ్ఞలుగాను, మెట్రోపొలిటన్, లాలాజపతిరాయ, మాలానామహమ్మదాలీ, శ్రద్ధానందస్వామి, బాబూ భగవాన్ దాసు, పండిత మదనమోహనమూర్తి, అబ్దుల్ కలాం, అజదు, కిషాయతుల్లా, సి.రాజగోపాలాచారి, డాక్టరుమాంజీ, పండిత మోతీలాలు సెహ్రానాగార్లు ఉపసంఘసభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఉపసంఘమువారు నిర్ధారణచేసినపిమ్మట విషయనిర్ణయ సభ జరుగును. వారు పరిష్కరించినపిమ్మట నాయకులసభ జరుగును. ఎటులైనను అక్టోబరునెల ఒకటవ తేదీనాటికి మరల నాయకుల సభ జరుగవచ్చును.

వర్షము

27 వ తేదీ ఉదయమునండి విడువకుండు వర్షముకుయును చుండుటచే ప్రతినిధులకు కొంతయిబ్బంది కలగకమానదు గాని సన్యాససంఘమువారు కేకించనలేకుండా పనిచేసి ప్రతినిధులకు సదుపాయములనన్నిటిని చేయుచున్నారు. సన్యాససంఘాధ్యక్షుడు మాలానామహమ్మదాలీ కార్యదర్శి అసభాల్లిగార్లు యితరసభ్యులును ప్రశంసనీయులు.

సభలు

బెంగళూరు

28 వ తేదీ సాయంకాలము బెంగళూరులో టిప్పుభవనమున డాక్టరు సి. బి. రామారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. అన్ని మతములవారును చాలమంది వచ్చిరి. "మహాత్ముని దీర్ఘాయుర రోగములను కోరుచున్నాము. మైసూరసంస్థానమున మతకలహము లేన్నడును లేవు. మహాత్ముడు దీక్షను వదలగోరెదము" అను తీర్మాన మా సభలో నామోదించబడినది (అ. ప్రె.)

సర్వాపురం

28 వ తేదీని సరసాపురమున పురమందిరమున పాలావర్షుల లక్ష్మీనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. అన్ని మతములవారును చాలమందివచ్చిరి. అధ్యక్షుడు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారును వికమత్సయమును, మతసహనమునుగూర్చి మనకు కరుగునట్లుపన్నెంచిరి. ప్రార్థనలు తీర్మానములు జరిగినవి. (స్వకీయనితేఖరి తంతివార్త)

పూనా హ్యునిసిపాలిటీ

28 వ తేదీని లవేజీగారి అధ్యక్షతక్రింద పూనానగరమున హ్యునిసిపలు సంఘ (జనరలుబాడీ) సభజరిగినది. "మహాత్మునిదీక్ష కలుప్రదముగా గాక పూనాలో మతకలహములేవు. మతసహనముపట్ల పొరిలకు సంపూర్ణ సానుభూతికలదు" అను తీర్మాన మాసభలో నామోదించబడినది. (అ. ప్రె.)

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు

తెనాలి "శ్రీకృష్ణ వనము"లో

దుగ్గిరాలవారి హాలులో

అక్టోబరునెల 1-వ తేదీ (బుధవారము) రాత్రి

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శింతురు.

డాక్టరు కే. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

సాంకేతిక వార్తలు

విరాళము: కృష్ణాజిల్లా ఉయ్యూరు గ్రామకాపుర స్థులు వరదసహాయనిధికి సత్యమూర్తిగారిచే 20 రూపాయలు ను పంపిరి.

సహాయము: ఇంతవరకు బాంబాయిలో దక్షిణ హిందూదేశ వరదసహాయనిధికి 55000 ప్రాజెన్లపట్ల. యింకను విరివిగా విరాళములు వచ్చునని ఆశించును. (అ. ప్రె.)

దసరా ఉత్సవములు: చింతాద్రిపేటలో కలవల కట్టనుకేష్టి హిందూబాలికా పాఠశాలయందు దసరా ఉత్సవములు 29 తేదీనాచి ఆగ్నేయ 7 వరకును జరుగను.

రాకపోకలు: ఏ. రంగస్వామిమొదలియూరుగారు యూరపుఖండ గండారానంతరము బాంబాయి మొయిలమీద నేడు మదరాసునకు వచ్చిరి. ప్రముఖులు కొందరు వీరికి స్వాగతమిచ్చిరి. ఏ. రంగస్వామి అయ్యగారు, టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు మదరాసుకు నేడు వచ్చిరి.

ఒకనవరణ: 27 వ తేదీ శనివారపు ఆంధ్రపత్రికయందు సాంస్కృతికములలో "మహాత్ముని నిశితవ్రతదీక్షను" గురించి జరిగినసభ "చెన్నపురి మండల కాంగ్రెసు స్వరాజ్యసంఘముల యాజమాన్యమున" జరిగినదని పొరబాటున ప్రాసీతిమి. చదువరులు చెన్నపురి మండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు, స్వరాజ్యసంఘముల యాజమాన్యము క్రిందయని సరికేరీకొన ప్రార్థితులు.

శ్రీ గాంధీ పంచమ రాత్రిసర్వపాఠశాల భజనసంఘము: ఈసంఘమువారు ఈదినము (29.9.24) ఉదయము 8 గంటలకు రాయపురం పలకలదొడ్డి శ్రీరామమందిరమునుండి సుమారు ఏబదిమందితో భజన బయలుదేరి ఆతిథి త్యాగముతో తిరుపతిగొడుగుల ఉత్సవమున పాల్గొనిరి. ఈ పాఠశాల బోధకులగు బిల్ల శ్రీనివాసయ్యగారు నాయకులుగ నుండి భజనము నడిపిరి. (ఒకవిలేఖరి)

చౌదరిగారి పయనము: ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసులో ముద్దాయిలతరపున వాదించిన చౌదరిగారు 26 వ తేదీని కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. వెళ్ళుమంది వారిని ప్రేవన్కడ సందర్శించిరి. వారిని చూచుటకు వచ్చిన జన మహాతము. జయ ధ్యానములగుర్తించు రైలుసెక్కిరి. రైలు కదలిపోవువరకును ప్రముఖులగు క్షీడర్లు ముద్దాయిలై విడువబడినవారు, వారిని గౌరవస్థులతో చూచుచునే యుండిరి.

మదరాసు ప్రావిన్సియల్ టీచర్సుమేనేజర్సు ఎ సోసియేషన్: 1924 డిసెంబరు 27, 28 తేదీల యీసంఘమువారి రెండవ కాన్ఫరెన్సుజరుపుటకును, ఆహ్వానసంఘము నకు సభ్యులుగానుండుటకు మదరాసుజిల్లా టీచర్సు మేనేజర్సు 1.0.0 చందానియవలయుననియు, మిగతాజిల్లాలవారు సభకు ప్రతినిధుల పంపవలయుననియు, కాన్ఫరెన్సుకు కావలసిన పనుల నెరవేర్చుటకు 9 గురు సభ్యులుగల ప్రత్యేకసంఘ ముండవలెననియు, యీ సంఘమునకు విరాళముల గైకొనుటకు ప్రజల కీడభ యొక్క ఆవశ్యకతల తెల్పుటకు అధికార మీయవలెననియు ఈ ఎసోసియేషన్ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 26 వ తేదీని కూడి తీర్మానించుకొనిరి.

వరదసహాయనిధి

సేలంగురు హైందవసంఘము రు. 6000
మదరాసు, సెప్టెంబరు 27: మదరాసురాజధానిలో నివరదబాధకుల సహాయార్థమై సేలంగురు హైందవ సంఘము వారు (కోలాలంపూరు) గోస్వేస్ ప్రభువును రు. 6000 విరాళమును పంపిరి. ఒక ప్రభుత్వప్రకటన చెప్పవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మధురజిల్లాబోర్డు రు. 1000
మధుర, సెప్టెంబరు 28: నిన్న సాయంత్రమున బోర్డుఅధ్యక్షుడును రాబ్రహ్మణ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద మధుర జిల్లాబోర్డువారు చేసినసభలో వరద సహాయనిధికి రు. 1000 విరాళమును సొసంగు ఒక తీర్మానము అంగీరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

మదరాసు ఆంధ్రసాహితీముఖ్యుల కొక విజ్ఞప్తి
సాహితీముఖ్యులారా! గాబోవు అక్టోబరు 18, 19, 20 తేదీలలో మదరాసులో జరిగినవారలతోపాటు మహిళాసభగూడ జరుగబోవుచున్నది. కాన ఆంధ్రసాహితీముఖ్యులైన దయచేసి ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగాకేరి ఉదారచందాలు వొసగి సభనిర్వహ్యముగాజరుపుట మీభారమైయున్నది. సావకాశమేమియులేదు. మేమెన్నడు కార్యరంగమున నిలచినవారము గాము. కాన తమతమసలహాలను ఆంధ్రపత్రికవ్యాసాగాని లేక ప్రత్యేకముగా గాని మాకు తెలియజేయవలెనున్నాము. ఈ పట్టణములో ఆంధ్రులెందరోగలరు. మాకు ఎఱిగినంతవరకు స్వయముగా వెళ్ళిచూచుచున్నాము గాని పొరబాటుననే లేక ఎఱుగకయో మాఆహ్వానములుగాని, మేము స్వయముగాగాని మిమ్ము ఆహ్వానింపబడుటన్న మీరు త్నమించి. ఈ కార్యముమీది గానే భావించి ఈ సభ నిర్వహ్యముగానెఱవేర్చి మదరాసుకు ఆంధ్రప్రేమితుల గౌరవము తెచ్చెదరుగాకయని మిమ్ము మఱి మఱిజేతున్నాము. సదరు సభానిర్వాహమునకు ఇంచుమించు మూడు నాలుగువందలు ఖర్చుఅగునని భావించుచున్నాడు. అది ఎల్లరు మీబోటివారి ఉదారచందాలపై ఆధారపడి యున్నది. కాన మీకక్కానుసారము ధనసహాయమొసగియు తగు సలహాలిచ్చియు మాకుతోడ్పడ మిమ్ముఆనేకవిధములజేచుచున్నాము. విద్యావతులగు మీ కింతకన్నను ఎక్కువవిన్నవించగల జేమున్నది!

చెంగల్వ రుక్మిణమ్మ.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘము

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభాసమావేశము అక్టోబరు 1 వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బెజవాడలోని అరండల్ సత్రములో జరుగును గనుక కార్యసంఘసభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

కో. వెంకటకృష్ణారావు, అధ్యక్షుడు.

రాజమహేంద్రవరం (స్వకీయ విలేఖరి)

2-వ వార్డు మ్యునిసిపల్ యెన్నిక - కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కఖంబిజయము
సెప్టెంబరు 28: రెండవవార్డు యెన్నిక నిన్నటిదినమునజరిగెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు చాక్లరు గురుమూర్తిగారి కఖండి విజయము కల్గినది. వారికి 288 వోట్లును, స్వభాగ్యతరై నభ్యర్థిగ నున్న జయంతి గంగన్నగారికి 56 వోట్లును వచ్చినవి. మొత్తము లిట్లులోని వోట్ల సంఖ్య 460. వీరిలో రెండుసార్లు పేర్లు పడ్డవారు మరణించినవారు. ఊరువిడిచి వెళ్లినవారు 81 మంది. మిగిలిన 379 మందిలోను 341 మంది వోట్లునిచ్చిరి. ఇంతమంది పోట్లు నిడివరలో నెన్నడును యీవార్డులో నియ్యలేదు. పట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీని రొందరు తీవ్రముగ నిరసించి గురుమూర్తిగారికి తప్పకుండావచ్చు కార్మికులవోట్లకాక మిగిలిన వోట్లలో నత్యధికముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి రావనియు వోట్లలో సధికము కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వచ్చుచో నడియే నిజమగు జయముగుననియు మద్దాలి వెంకటచలం పంతులుగారు బహిరంగసభలో నెలవిచ్చిరి.

Table with 2 columns: Candidate Name and Votes. Rows include కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గురుమూర్తిగారికి (288), గంగన్నగారికి (56), శ్రీవోట్లు 46 నుండి 38 మంది వోట్లునిచ్చిరి, శ్రీవోట్లు గురుమూర్తిగారికి (27), గంగన్నగారికి (8), నిశానీదారుల వోట్లు మొత్తము 66 ఇది గురుమూర్తిగారికి బహిరంగముగ నివ్వబడినవి. మొత్తము కార్మికులవోట్లు 120 అని యెంచినను మిగిలిన వోట్లు గురుమూర్తిగారికి 168 వచ్చినవి.

యలమంచిలి రైల్వేగండ్లు సరిచేయబడినది
యం. యన్. యం. రైల్వే, వాల్తేరుజిల్లా ట్రాఫిక్ సూపర్వైజరు యిట్లు తంతి చేయుచున్నాడు: కలకత్తా మదరాసు రైల్వేలో యలమంచిలి బయ్యవరముల మధ్య యేర్పడ్డ గండ్లు సరిచేయబడినవి. రైలుబండ్లు నేడుమధ్యాహ్నమునుండి పరాసరిగా నడుచుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

కి|| శే|| టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియూరుగారు

హైకోర్టునందు ప్రశంస

మొదలియూరుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి
ఈ దినముదయము 11 గంటలకు హైకోర్టు కార్యక్రమము ప్రారంభమగుసమయమున సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులలో నొకరగు టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియూరుగారి ఆస్థిక మరణముచే విచారమందున్న వారికుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని దెలుపుటకుగాను చాలమంది న్యాయవాదులు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారికోర్టుయందు సమావేశమైరి.

కార్యక్రమమింకను ప్రారంభింపబడకపూర్వము, అడ్వకేటు జనరలు టి. వెంకటరామశాస్త్రిగారు, మొదలియూరుగారిమరణమునకు తమవిచారమును కీర్తిశేషుని కుటుంబమునకు తమసానుభూతిని దెలుపుచు సుపన్యసించిరి. గోపాలస్వామి మొదలియూరుగారు కొన్ని దినములనుండియు జ్వరముచే బాధపడుచుండిరి. ఆజ్వరమువలననే నిన్న సాయంత్రము 7 గంటలకు చెన్నపురియందు తమబసలో పరమపదముందిరి. మొదలియూరుగారు మధ్యనయస్కులు. అయినను న్యాయవాదవృత్తియందు చాల ప్రాముఖ్యముగ స్థానము నందగల్గెను. మొదలియూరుగారు తాను ప్రాథమిక విద్యారంభమునందు కలసి చదువుకొంటి మనియు తరువాత మొదలియూరుగారు కుంభకోణము కాళాశాలయందు నున్నతదినము ఆభ్యసించుటకు జనుటచే విడిపోవలసినవచ్చెననియు అడ్వకేటు జెనరలుగారు నుడివిరి. 1901 సం॥ నందు గోపాలస్వామి మొదలియూరుగారు బి. ఎల్ పరీక్షయందు తీర్ణులై హైకోర్టులో ప్రాక్టీసుజేయ ప్రారంభించెను. ఆసమయమున సర్ భాష్యమయ్యగారు సుందరయ్యగారు మొదలగు సుప్రసిద్ధ న్యాయకులతో గలసి గోపాలస్వామి మొదలియూరుగారు పనిజేయుచుండెను. న్యాయవాదులు రాజకీయము లందధికముగ పాట్లానుట ప్రారంభమై న తరువాత మొదలియూరుగూడ సంపూర్ణ త్యాగముతో పాట్లాని పనిచేయుచుండెను. వీరికి అసహాయోద్యమముపై చాల అభిమానముగలదు. ఆయోద్యమము ప్రకారము తాము పూర్తిగా వృత్తిని విసర్జింపనప్పటికి, రాజకీయోద్యమము లందధికముగ పాట్లానుచుండుటవలన వారివృత్తికి చాలవరకు భంగము గలిగినది. పాఠశాలయందుగాని, కళాశాలయందుగాని, న్యాయవాదవృత్తియందుగాని, రాజకీయోద్యమము లందుగాని గోపాలస్వామి మొదలియూరుగారి రధికముగ ప్రేమగౌరవములనుపొందుచున్నాడు. వీరి ఆకాలమరణమువలన న్యాయవాదులం దమితముగ క్రమింపబడెడి సభ్యుని గోల్పోయిరిని నుడివి న్యాయవాదవర్గమువారి సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

మొదలియూరుగారి మరణము తనకు చాలవిచారము గలిగెననియు, కీర్తిశేషుని కుటుంబమునకు సంపూర్ణముగ సానుభూతిని దెలుపుచుంటినిని జెప్పవలసినదిగా పాసిస్ట్యాంట్ సర్జన్ ఆడముగారు తనను గోరిరనియు, వేరొకకోర్టులో పనియుండుటచే ఆడముగారు తప్పక వెళ్ళిపోవలసినవచ్చెననియు శాస్త్రుగారు నుడివిరి.

ఏలూరు మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు (ఒకవిలేఖరి)

Table with 2 columns: Candidate Name and Votes. Rows include ఒకటవవార్డులోని రెండుసార్లు పడినది దరఖాస్తులు పెట్టిరి. 400 ఓట్లకు 341 మందివచ్చిరి. ఈదిగువ తెలియపర్చిన మొదటియెద్దరు జయమొందిరి. ఓట్లు: బలభద్ర రామకృష్ణయ్యగారికి (163), కందుల సత్యనారాయణగారికి (138), మద్దుల వెంకట చిన్నరాజుగారికి (102), జంగా నాగభూషణం నాయుడు (67), మునునూరి కొండయ్యశాస్త్రిగారికి (5), విస్సంకెట్టి కోటింగంగారికి (4), మానేపల్లి సత్యనారాయణగారికి (3), తుర్తిపాటి శేషచలంగారికి (2), పుప్పల పకీరయ్యగారికి (1), పశుమర్తి సత్యనారాయణరావుగారికి (8), చెడిపోయినవి (11).

మహాత్మని మహాపవాస దీక్ష

కెన్నపురిపౌరుల ప్రార్థన

మైత్రితో మెలగుటకు కృతనిశ్చయము

తిలకుఘట్టమునందు బహిరంగ సభ

మహాత్మ్యుడవలించిన మహాపవాసదీక్షకాలమునవారి ఆరోగ్యాభివృద్ధికొరకు ప్రార్థనల నొనర్చుటకుగాను తమిళ నాడు చెన్నపురి కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున నిన్నటిసాయంత్రము తిలకుఘట్టమువద్ద జరిగిన బహిరంగసభకు ఇ. వి. రామస్వామినాయకరుగారధ్యక్షతవహించిరి. సభకు చాలమందివచ్చి మహాత్మ్యునియెడల తమకుగలభక్తిని, ప్రస్తుతఘోర ప్రత్యేకములన వారీయందుగలగిన ఆతురతను వెల్లెబ్బిరి.

రామస్వామినాయకరుగారు

రామస్వామి నాయకరుగారు, ఆధ్యక్షోపన్యాసమునందు, మహాత్మ్యు డిట్టి ఘోరప్రత్యేకము నవలంబింపటకుగల కారణముల డెలుపుచు, ఈ 21 దినములలో సగముదినము లిదివరకే గడచిన వనియు, ఇంకను ప్రజలభక్తిమగు ప్రయత్నముల నొనర్చుమిగిన చుచు ఉన్న గడువులో వివిధమతములవారు తమలోతాము సామరస్యము నెలకొల్పకొనవలెనని గోరెను. మహాత్మ్యుని ఉపవాసఫలితములగురించి పలువురు పలువిధముల దలచుచున్నారు. ఈ ప్రత్యేకమునందాతడు మరణించునని కొందరెంచుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, ఉపవాసప్రతాపరణ ప్రారంభమునకుగల కారణమునుగురించి అందరు సేకాభిప్రాయాలై యున్నారు. భారతీయులందు గల పరస్పర వైషమ్యములు వివాదములును, ఇట్టి విచారకరముగ పరిస్థితులకు కారణము. ఒక్కక్షణకాలము శాంతియు గ మనలను గురించి విచారించుకొనినయెడల, నిట్టివివాదము లెంత పరిహాసాత్మకములో డెలియగలవు. మన మొకదేశములో నివసించువారము. మన మాతృదేశ విడి. కాశ్యోతముగ నిష్ఠులనెయుందుము. అట్టితరి వివాదముల పెట్టుకొనినయెడల నెంతకాల మింకొట్టుటలను సాగింప వీలగును. అన్నిమతములవారును, అన్నిసంఘముల వారును శాంతిని గోరుచున్నారు. అయినను ఇంక నాకలహములకు, కారణమేమి. వివాదకారణములు వట్టిభ్రాంతి తప్ప వేరుగాదు. మన మేకముగా నున్నయెడల నితరులజూచి భయపడ నక్కరలేదు. అప్పుడే మన స్వరాజ్యాద్యమును బడయగలము.

యాకూబుచాళుస్సేనుగారు

మాలానా యాకూబుచాళుస్సేనుగారు పరవశ్యసింపుచు నిట్లు నుడివిరి :

హాకీము అజ్మల్ ఖాన్, మాలానామహమ్మద్లీ, స్వామి శ్రీధర్మందులవారితే సేనుగూడ ఢిల్లీసభ కాహ్వనింపబడితిని. ఈదేశమందు నివసించు రెండు గొప్పమతములవారు తమలోతాము పోరాడుమండ వారిరువురియందు సఖ్యత గలుగదను నిరాశచే మహాత్మ్యుడు పరలపాపములకొరకై తాను 21 దినములు పవనసించుచున్నాడని వినినప్పుడు నాకెట్టి ఆలోచనయు తోచక నిస్సృహ జెందితిని. సేను సభ ఆహ్వానసంఘమువారికిగాని మహాత్మ్యునికిగాని ట్టిజబాబున్లు సంపలేదు. వారిని ప్రత్యేకము నాపవనసినదిగ కోరినను ఆకోరిక నిష్ఫలమని తెలంచితిని. తా నెవ్వరితో ఆలోచింపలేదనియు, ఆప్రతిదీక్ష ఈశ్వరుని గుఱి సలుపునపుడు ఎన్నరి నలహా ఆశక్యకము లేదనియు జెప్పియున్నారు. కాని హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులెల్లరు వారియొద్దకువెళ్లి మేము నేటినుండి ఎట్టికలహములులేక సఖ్యత గలిగియుందుమని ప్రమాణములుచేసిన వారిని ప్రత్యేకము మానవలసి నదిగ కోరుననకాకముగలదు. కాంగ్రెసువారు తీర్మానించుకొనిన లాభము లేదు. కలహకారకులైనది గుండాల, ఆల్లరిమూక ప్రజాసామాన్యమునందు సఖ్యత యుండవలెను. విద్యాధికులు కాంగ్రెసుగారు ప్రజాసామాన్యమునందు సహనమును బోధించవలయున్నది. అల్లరులు జరిగిన స్థలములందు నాయకులెవ్వరు వెళ్లి వానినిగాచప్రయత్నించినట్లుకనిపించదు. అట్లుప్రయత్నించినవారి యత్నములు చాలవరకు ఫలప్రదములయ్యెడివి. ప్రతివారును మహాత్మ్యుడు నిరాశుడయ్యెననియు, నిష్సహాయస్థితియందున్నాడనియు తెలంచుచున్నారు. ఇట్టిస్థితివిషయములందు ఏసంఘమైనను నిస్సృహగాంచిన అట్టి సంఘముయొక్క భావిభాగ్యోదయము సంశయ మగును. ఎంతకాలము హిందూమహమ్మదీయులు తమహాపవాసములు భిన్నములని తెలంచి హృదయపూర్వక

సఖ్యము సమకూర్చుకొనలో అంతకాలము దేశమందు సంఘభావము కలుగజోదు. హిందూదేశమందు నివసించు ఎల్లరమును, ఒకే మాతృగర్భమున జనించినవార మనియు, ఒకేగాలిని, నీరును, ఆహారమును గ్రహించుచున్నామనియు, ఒకే వట్టియందు కలియుచున్నా మనియు మనఃపూర్వకముగ న ముక్కు నాడు సఖ్యము గలుగును. హిందూదేశమే మనగృహము. హిందూదేశ భవిష్యత్తుమై మనభావిభాగ్యోదయ మాధారపడి యున్నదని గ్రహింపవలెను. సాంఘికవిషయములను మతవిషయములు భంగపరచదగదు. హిందూనాగరికత అనేక భిన్నభిన్న సంఘములు, కులములుగవిభజింపబడుట కవకాశ మొసగును. ముసల్మానులగుండ వేరువేరు తెగలుగ ఏర్పడుచున్నారు. మతముగూడ మనలను వేరు జేయుచున్నది. మతము మహమ్మదీయులందు మహమ్మదీయులను హిందువులందు హిందువులను వేరు పరచుచున్నది. మహమ్మదీయ మతమునందును సున్నీలు దియాన్, షాఫీలు, అతీలుఅనిపలు తెగలవారున్నారు. వారియందలి కలహములు హిందూమహమ్మదీయు కలహములకన్న అపరిమితముగ నున్నవి. దీని కంతకుమార్గము ఒక్కటియేగలదు. అయ్యది సహనశక్తి. భిన్నభావములు, భిన్న సిద్ధాంతములు భిన్నాచారములు గలవారియడ సాంఘిక, మత, జాతీయ విషయములందు సహనముండవలెను. అదిలేనిచో మన పరిశ్రమ, మన నాగరికత లోప భూయిష్టము.

ఖురానును సేను జైలునందున్న కాలమందు బాగుగ పఠించినాను. అందు ప్రథమముననే సహనమును మహమ్మదు బోధించి యున్నాడు. సిద్ధప ఉపన్యాసకులు ఖురానునుండి కొన్ని నిదర్శన వాక్యములను చదివి, భోరను ఎవరిమతమును వారు నమ్మవలసినదిగ బోధించుచున్నదని జెప్పిరి. ఎవరిచేతలయొక్క ఫలితము వారుగాంచుదురు. ఈ “సూరా” మక్కాయందు డెలుపబడినది. మహమ్మదు తన జీవితాంతమునరకు “ఏతార్” అను ప్రార్థన సలుపుచుండెడివాడు. దానిని చదువు నిజమైన మహమ్మదీయు డెవ్వడు సహనమును కోల్పో జాలరు. అల్లరులకు మతము కారణముగాదు. వేరుకారణ ముండవలెను. ఉత్తర హిందూస్థానమందు, ముఖ్యముగ పంజాబులో మత దుష్కణ యొనర్చుకొన్న వ్రాతలు వెలువడినవి. వాని గాంచినపుడు ఎట్టివానికి ఉండేకము కలుగకపోదు. ఇందు ఇరుమతములవారు సమముగ తప్పినర్చియుండిరి.

మనము గతమును మరువవలెను. హిందూమహమ్మదీయుల తమ తమ ప్రజలను ఎట్టి సమయమందును ఓప్పును, విడనాడకుండు నట్లు బోధించవలెను. మన దక్షిణ దేశమందట్టి అవసరము భగవంతుని కృపవలన గలుగలేదు. మనము అట్టి కలహములు వచ్చునపుడు వానిని ఆపసంసిద్ధులమై యుండవలెను. జాతీయ సేవక సంఘముగ సేర్పడి ఈ భేదముల సంశరింపజేయవలెను. ఇయ్యది గొప్పకమస్య. ఇది తీర్మానములు సభలచే పరిష్కరింపబడునది గాదు. నిజమగు సౌభ్రాతృత్వము జనులయందు నెలకొల్పబడవలెను. అట్టిసౌభ్రాతృత్వము జేకూరుటకై మహాత్మ్యుడు ఘోరమైన ఉపవాసదీక్ష బూనినాడు. నేటికి పదునొకండు దినములైనది. ఆసేతుహిమాచల పర్యంతము ఆబాలగోపాలముయొక్క దృష్టియంతయు డిల్లీపై కేంద్రీకరింపబడియున్నది. ఈమహాత్మ్యుని కష్టమభవముయొక్క అవకాశమును మనము విడిచితిమేని ఈ 21 దినములలో నైనను ఆమహాత్మ్యుని ఆశయమును నెరవేర్చజాలమేని ఎన్నటికిని మనము విముక్తముగానేరము ఇప్పటికట్టిదేదియు మన మొనర్చి యుండలేదు. హిందూదేశ మందలి పలు తెగలకుందు సంఘభావముగూర్చుటకును, మహాత్మ్యుడు ప్రతిదీక్ష పూర్ణముగ నెరవేర్చి ఆయురారోగ్యములతో బయల్పడుటకు ఈశ్వరుని హృదయ పూర్వకముగ నేడు ప్రార్థింపవలెను. నాగకొనల నుండిగాక హృదయాంతరగతముగ ప్రార్థనలను దేశజనులెల్లరు గావించుచో జయము నిశ్చయము. ఆజాతి ఆశయముతప్పక సిద్ధించగలదు. కాన నేడు మిమ్ములను నిష్కల్మష హృదయములతో ఈశ్వరుని ప్రార్థింపగోరుచున్నాను.

చక్కరయ్య చెట్టిగారు

తరువాత చక్కరయ్యచెట్టిగారి కీర్తించి తీర్మానము నుపపాదించిరి. “చెన్నపురి పౌరుల సమావేశమువారు, ప్రస్తుతము మహాత్మ్యు డొనర్చుచున్న ఉపవాసదీక్షను అధికముగ నాందోళనతో గమనించుచు దీక్షను నడచుకొనవలసినదని ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రవాసులమగు మేమెప్పుడును ఎల్లప్పుడును స్నేహభావముతో మెలగదమని, మహాత్మ్యునికి విన్నవించుచు, దేశమునందు నిజమగు ఐకమత్యమును నెలకొల్పవలెనని ఢిల్లీలో సమావేశమైన నాయకులను ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.”

ఈ సమయమున దేశమునందు నిజమగు సహనభావ మన సరమని చక్కరయ్యచెట్టిగారు నుడివిరి. తమ మతగ్రంథములు సహనభావమును బోధించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. అన్నిమత గ్రంథములును అట్లే బోధించుచున్నవి. కాని ఆచరణయందిది శూన్యముగలచేతనే ఈలహములు గలుగుచున్నవి. ఎవరైననితరులు, మన కభిమానప్రతుడగు ప్రవక్తనుగాని, మతాచార్యునిగాని మతములనుగాని దూషించినయెడల, మనము, వారి అజ్ఞానమునకు బాలిపడవలెనేగాని ఆగ్రహము జెంది కొట్లాటుజనుట బుద్ధిమంతులలో లక్షణముగాదు. ఎవరి కభిమానముగ మతమును వారవలంబించుటకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను. ఏమో నల్లరుమహమ్మదీయులను హిందూమతములోనికి మార్చిరనిగాని, నల్లరు హిందువులను మహమ్మదీయమతములోనికి మార్చిరనిగాని అనిన తోడనే కొట్లాటులు కక్షలు ఎందుకుండవలెనో డెలియవచ్చును. ప్రైవేటువనరీలు ఈ దేశమున దినదినమునకు 800 చొప్పున మనుష్యులను తమ మతములో గలపుకొనుచున్నారు అయినను వారితో నెట్టికలహములును గాన్పింపకున్నవి. ఇందులకు వారిలో నున్న సహనమే కారణము. చాలమందికై ప్రవులితరమతములలో కలసినను వారు ఆగ్రహపరవకులుగారు.

మనకును స్వరాజ్యమునకును దేవుని ఆటంకముగ డెచ్చి పెట్టుకొనరాదు. మనకును స్వరాజ్యమునకునుగూడ అతడతీతుడు. అజ్ఞానజనితములగు మనపాపములకు మహాత్మ్యుడు బాధనందుచు తపస్సుజేయుచున్నాడు. మనమింకను అట్టి పాపకార్యమొనర్చుచునే యుండునెడల మహాత్మ్యుడు మరణించును. మహాత్మ్యుడు గొప్ప ప్రవక్తయనియు, ఆతనిని మరణింపనిచ్చినయెడల నీదేశము పాపాత్మ్యుడదేశమని యెంచి మఱియొక దేశమునకు బోయి నివసించెదనని ఈ దేశమున నివసించుచున్న ఒక ఆంగ్లేయస్త్రీ వ్రాసెను.

హామీరాగ్ భానుగారు

తరువాత అబ్దులు హామీరాగ్ భానుగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు ఇది కార్యచరణకు సమయముగాని మాటలకు సమయముగాదని నుడివిరి. ఈవివాదములకు ముగింపుక మిషయేగాని నిజమగు కారణము రాజకీయము. వేర్వేరు సంఘములవారు ప్రాపంచిక విషయములకొరకు స్వార్థపరులై పోరాడుచు, అందుకు మతమును సాకుగా దీసికొనుచున్నారు. ఇందులకు విదేశీయ పరిపాలనమే కారణము. ప్రస్తుతప్రభుత్వము మొదటినుండి తుదివరకు, వివిధసంఘములందు విభేదముల పెంచుచిదిముగ సేర్పరుబడియున్నది. మనకు స్వరాజ్యమువచ్చువరకు నిజమగు, మైత్రిని నెలకొల్పుట కష్టము. కాని అంతవరకు మనమూరక కూర్చొనరాదు. స్వరాజ్య సంపాదనకొరకు వివిధసంఘములందు మైత్రి సేర్పరచి అందరునుకలసి ప్రయత్నించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. సుప్రహృద్ అయ్యరు సురేంద్రనాథ ఆర్యగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు నుపన్యసించిన తరువాత తీర్మానము సభవారితే సేక గ్రీవముగ గాంధీమహాత్మ్యునికి జయజయఘోషములతో నంగీకరింపబడినది.

అధ్యక్షులుసభముగించుచు సపన్యసింపుచు, ఒకరిమతము నొకరుదూషింపరాదనియు, ప్రతిమతములోను లోపములుండుననియు, కాని వాని నాయామతములవారే నవరించుకొనవలెను ఇతరులు వాని నాక్షేపించరాదనియు నుడివిరి. మనమందరమును మానవమాత్రులము. దేవులము, ఋషులముగాము. అందుచేదూషించినపు డాగ్రహము, ధూషించినపుడు సంతోషము గలుగుట సహజము. అట్టిసహజ విషయములను మనము గమనింపవలెను. అందుచే ఒకరు ప్రథమమున రెండవవారి మతమును దూషించుటయేతప్ప. అట్టిభావముతో మెలగినప్పుడే విధి విధి సంఘములవారయెడల మైత్రియుండగలదని నుడివిరి.

మహాత్మ్యునకు జయజయ ధ్వజములతో సభముగి సెను.

కృతజ్ఞత

బొంబాయి మిల్లు వోనర్సు ఎసోసియేషనువారు ఆంధ్రపత్రికాధిపుల కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

అయ్యా, “హిందూదేశపు దూదిబట్టల వర్తకముపై పక్షులు” అని మేము వ్రాసినవ్యాసములను ప్రకటించి చేసిన సహాయమునకు మనఃపూర్వకముగ కృతజ్ఞతా వందనముల నర్పించుచున్నాను. సర్వాక్షిగల పత్రికలు తమన్న పన్నులు రద్దుచేయుటకు తగినకారణములను ప్రజలకు చూపుట కీసంఘము వారి కవకాశముండెడిదికాదు. అందువలన మీ సహాయమునకు సదా కృతజ్ఞులమని తెలియపరుచు చున్నాను.

విశ్వాసపాత్రుడు, ఏ. మెల్లోని.

బొంబాయి మిల్లు వోనర్సు ఎసోసియేషన్ శక్రటరీ

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 29-వ తేది
సోమవారము

లేబరు పక్షము: హిందూదేశము

లేబరు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ స్థితిని గూర్చి యోచించుచున్నారనియు, సందిగ్ధస్థితి నెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. ఏ ఊరికిముగ నెదుర్కొనెదరు? స్వరచాలనా స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి ఘర్షణము గావించుటయే ముఖ్యమార్గము. వీరిందుకు గడంగెదరా? ఇంతవరకు తెలిసిన సమాచారమునుబట్టి, మామూలుగ దండనపద్ధతులనే నధికముగ వినియోగించెదరని తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి, లిట్టను ప్రభువుగార్ల యభిప్రాయములు లేబరుప్రభుత్వమునకు జేరనవలె. వీరి యభిప్రాయము తెలుసుకునో యూహించవచ్చును. లేబరు ప్రభుత్వము వారికి, నిర్బంధోపాయములే శరణ్యము లయ్యెనా? ఇంతకన్నను వీరికి వేరొక మార్గము గనుపించలేదా? కనుపించకబోయినచో, లేబరుపరిపాలనము విఫలమయినటులే ఎంచవచ్చును. వీరు ఉన్నతాదర్శముల నవలంబించకబోయిరని విదితమగును. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు, లేబరు కన్నర్యేటిపు మంత్రివర్గమునకు భేదము గనుపించలేదు. లేబరుపక్షమునకు లెగినంత అధికారము లేదనియు, అందుచే హైందవసమస్య నిపుడు పరిష్కరింపజాలదనియు, జెప్పెడివాదము నిజమగుచో, స్వరచాలనాశయముకట్ల తగినంత సానుభూతి నయినను నేల జూడగూడదు? ఎన్నికలలో హైందవసమస్యను ప్రాముఖ్యమునకు దేగూడదా?

రుష్యాతో సంధిజేసికొనుట, కన్నర్యేటిపులకుగాని, లిబరల్ పక్షమువారికిగాని ఇష్టము లేకున్నను, మాక్స్ నాల్డుగారు సాహసించి ధైర్యముతో బనిచేసెడి. తుదకు తమస్థానమునకు భంగము కలుగునని తలచినను లెక్కసేయలేదు రుష్యా సమస్య పాటియయినను, హైందవసమస్య జేయకుండ నా? హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్య మనవరమని తీర్మానించిన లేబరుపక్షము నేడు మూలదాగుట కాలమహిమదప్ప వేరుగాదు. బాప్టిస్టాగారు ఇటీవలనే ఇంగ్లండునుండి దిరిగివచ్చి తమకు గలిగిన ఆశాభంగమును వెల్లడిజేసిరి. ఇంగ్లండునందు కమ్యూనిస్టుపక్షము గలదు. వీరు తీవ్రవాదులని పేరు. ఈపక్షపు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు లేబరుపక్షసమావేశమున కొకవిన్నప మంపిరని, మాకుజేరిన ప్రత్యేక తంతివార్తలు చెలిపెను. ఆవిన్నపమునందు, జాతీయస్వాతంత్ర్యమును గాఢముగ వాంఛించుచున్న హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ నెసగవలయుననియు, అవసర మగుచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగవలయుననియు పేర్కొనింపబడెను. ఈవిన్నపమును లేబరుపక్షమువారు రాలికించెదరని దోచదు. కొన్నిసమావేశములలో సంగీకరించిన స్వయంనిర్ణయతీర్మానమును వీరిపుడు

కార్యక్రమమునుండి తొలగించిరి. పరిస్థితుల గాంచి న, లేబరుపక్షము సయితము హిందూదేశమును రక్షించుననునాశ కెడము గనుపించదు.

డిల్లీలో నూతనముగ వెలువడిన హిందూస్థాన్ టైమ్సుస్ ప్రతికలో, మాలానా మహమ్మదాలీగారు లేబరుపక్షమువారు హిందూదేశమున కింతవర కేమి మేలుజేసిరని విషయమును చక్కగ విమర్శించిరి. లేబరుపక్షమువారికి హిందూదేశసమస్య తెలియదనుట కెంతమాత్రము వీలులేదు. ప్రధానమంత్రిగారు హైందవసమస్యగూర్చి గ్రంథమేవ్రాసిరి. కలనల్ వెడ్జెవుడు ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమునందు సభ్యులుగనుండిరి. కాని ఆచరణలో లేబరుపక్షమువారింతవర కెట్టిచొరవను జూపలేదని, మహమ్మదాలీగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ఇటీవల మాటలుగూడ తరుగయినవి. మునుపటివలె, హిందూదేశసమస్యగూర్చి వీరు సానుభూతినియినను ప్రకటించుటలేదు. ఏమి జెప్పిన నేమి యిబ్బందిగలుగునో యని వెలుచి, వీరు మాన్వ్రత మూనియున్నారు. మాక్స్ నాల్డుగారుగాని ఆలివియరు ప్రభువుగారుగాని, ఆకునకిందని పోకను పొందని వాక్యములబలుకుచు, ప్రజల యనర్హతను చాటుచు, లా ఆర్డరు రక్షణము మొదలగు సంగతులనేకరుపుపెట్టుచుందురు. వీరి వాక్యములకును, ఇతర పక్షములవారి నుడుపులకును ఎన్నడగిన భేదము గనుపించదు. హిందూదేశమే లేబరుపక్షమునకు నిజపరీక్షగ నుండగలదని, వెడ్జెవుడుగా రిదివరకు వాక్రచ్చి యుండిరి.

వైపరీక్షను లేబరుపక్షమువారు గుర్తించిరా? హిందూదేశ సమస్యలో జయముగాంచుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారా? అది గనుపించదు. ఇతరసమస్యలు వీరేదృష్టి నాకర్పించినటుల, హైందవసమస్య ఆకర్షించుటలేదు. మంత్రులుమానను, చర్యలు మార్చుకొందలేదు. లేబరుపక్షమున కధికారము లేదను సిద్ధాంతమును మహమ్మదాలీగా రంగీకరించుట లేదు. మాక్స్ నాల్డుగారుగూడ తమ కధికారముగలదనియే వాదించిరి. హిందూదేశసమస్యను పరిష్కరింపకుండుటకు, ఇచ్చాలోపమే ముఖ్యమని గుర్తించవచ్చును సర్వసుఉద్యోగుల విషయమై లేబరుపక్షమువారును సమానాభిమానమునే జూపుచున్నారు. నిర్బంధప్రయోగము విషయమై వీరును వెనుదిరుగులేదు. ఎవరికిని అక్కరలేని సంస్కరణ విచారణ సంఘమునొకదానినిమాత్రము వీరునిర్మించిరి. ఇక అధినివేశరాజ్య భారతీయులవిషయమై, కాలనీలమంత్రి యగుథామసుగారుజూపినవైఖరి ఎంతసంకుచితమో చెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టి స్థితిలో, హిందూదేశముకి భావతీయులపైననే ఆధారపడి యన్నదనియు, దేశ మితరులవై నాధారపడి ప్రయోజనము లేదనియు, కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్థు లగు మాలానా మహమ్మదాలీగారు ఎలుగెత్తి చాటుట వింతగాదు. మిత్రవాదులకు సయితము, భ్రమలొలగినది. అట్టితరి, స్వశక్తిప్రపరసమున కన్నిపక్షముల వారును తోడ్పడుట ధర్మముగాదా? భారతీయుల భాధ్యత ఇంతకుమున్నుకన్న, విశేషముగ నినుమడించె ననుటకు సందియము లేదు.

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము

గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాసమును ప్రారంభించిన నేడుపండ్రెండవదినము. ఇంతకాలమువరకు మహాత్ముడు పవనసింహగలుగునని సామాన్యముగ నెవరును తలచియుండదు. కాని, ఉపవాసవ్రతముచే మహాత్మునకు గలిగిన మనశ్శాంతి, అతని దేశభారోగ్యమును కాపాడుచున్నటుల గనుపించును. ఉపవాస దీక్ష నవలంబించుటకు, భగవదాదేశము గలదని యు, దానినిపూర్తి జేయుటకు ఈశ్వరుడు తనకు తోడ్పడననియు, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. రాటమునింకను త్రిష్టచున్నటుల చెలుపుచున్నది. వైద్యులకుగూడ మహాత్ముని స్థితి ఆశ్చర్యము గలుగజేయుచున్నది. మహాత్ముడు రాత్రిళ్లు సుఖముగ నిద్రబోవుచున్నటుల వార్త లరుదెంచుచున్నవి. ఆత్మశక్తి శరీరధారులకు గూడ ఎట్టి యుత్తేజము గలుగజేయనో యూహించవచ్చును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు చదివిన సందేశమును మహాత్ముడు స్వయముగ వ్రాసెననియు, విషయ నిర్ణయసంఘము వారంగీకరించిన తీర్మానమును మహాత్ముడే తయారుజేసెననియు, చెలియుచున్నది. మహాత్ముని మనోవికాస మేమాత్రమునను తగ్గుటకుమార్గగ, మరెంతయతిశయించినది. కాని మహాత్ముడు ఆత్మహత్య గావించు నుద్దేశ్యముతో, యిట్టి నిష్ఠను బూని యుండలేదు. ప్రాయశ్చిత్తవిధిగను, దీని నాచరించి ధార్మికజీవనమును గడుపవలయుననియే తలంచుచున్నాడు. ప్రాణోపద్రవమువచ్చునెడల, ఉపవాసవ్రతము నాపుటకయినను మహాత్ముడు సంసిద్ధుడుగ నున్నాడు. అందుచే, ఉపవాసమును విరమింపుమని ఇతరులు కోరుట, అధర్మము. మహాత్ముడు సూచించినటుల, ఎట్టి యవాంతరము లేకుండ, ఉపవాసవ్రతదీక్ష నతడు నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుటకు భగవానుని నెల్లరును ప్రార్థించుట యావశ్యకము. మహాత్ముని ఉపవాసమువలన ఎట్టి యనుకూలఫలము దేశమునందు గలిగెనో జెప్పబనిలేదు. ఎన్ని సందేశముల బంపినను, ఎన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చినను నిట్టి ఫలితము చేకూరియుండదు. నాయకులు నిద్రమేల్కొనునటుల జేయుట కీ యుపవాసవ్రతము దోడ్పడె ననుటకు సందియములేదు. నాయకు లీసమయమున జూపెడి యాతురమును ఎల్లపుడును జూపుచో, హిందూమహమ్మదీయ కలహములకు చోటుండ జాలదు. నిష్కల్మషహృదయు డగు మహాత్ముడు పవనసింహుల చేతనే, హృదయపరివర్తనము గలిగెను. మరియొకరు పవనసింహులను విశేషప్రయోజన ముండదు. ఉపవసించుటకు తగిన అధికారమును ముందుగ పొందవలయును. ఆంగ్లోహైందవ హృదయమునుగూడ కరిగింపజేయగలిగిన, మహాత్ముని సామర్థ్యమద్భుతము. విషయనిర్ణయసభకు మహాత్ముడు పంపిన సందేశము, మిగుల భావగర్భితమై యొప్పు చున్నది. అసహాయోద్యమమునందు ద్వేష మేమాత్రములేదని జూపుటకు, మహాత్మునకు మరల నవకాశము గలిగినది. మహాత్ముని సంబోధనలను ఆచరణలోనికిజేకుండిన ప్రజలవలనే యుద్యమమునకు నష్టము గలిగెను. కాని, ఆదర్శములు అతిపవిత్రములని మరల నిదర్శనపూర్వకముగ

జూపుటకుగాను, మహాత్ముడు ఉపవాసదీక్షనవలంబించెను. స్ట్రీటునును ప్రతికాసంపాదకులగు ఆర్థముగారు కూడ, ధీల్లీ సమావేశము సూతనశకారంభమును సూచించుచున్నదని నుడివెరి. మహాత్ముని మహాపవాసవ్రతము, దేశదృష్టిని హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయకకు మరల్చె ననియు, కార్యాచరణదీక్షను పురికొల్పిననియు, హిందూ మహమ్మదీయసమ్మేళనము కేవలము బ్రిటిషువారి పాలనాద్వేషమునకు ఫలితముగగాక, దానియొక్కని జాతీయత కేవలముచే గుర్తింపబడుచున్నదనియు, హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గాంధీ మహాత్ముడే నిజబంధ మనియు, గాంధీకి జై అనుధ్యానములకు నేడు సూతనప్రాముఖ్యము గలిగెననియు, బలుకుట జూడ, ఆత్మశక్తి ఎట్టివారి నయినను జయింపగలదని విదితమగును. హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుగల వివాదములను పరిష్కరించుటకు, జాతీయ పంచాయతీసంఘమును నియమింపవలెనని, విషయ నిర్ణయసంఘమువారు తీర్మానించిరి. అనుకూల వాతావరణము నెలకొనుచో, పంచాయతీసావన వలన విశేషప్రయోజన ముండగలదు. హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యము శాశ్వతముగ నిలచుగాక! గాంధీమహాత్మునికి విజయము గలుగుగాక!

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను వెడలగొట్టుచున్న జేసెడి ప్రయత్నములు రానురాను ప్రబలమగుచున్నవి. హైందవరాయ భారతీయుల విన్నపములుగాని, బ్రిటిషుమంత్రుల హితముగాని, అక్కడివారిని ప్రోద్బలపరుచుచున్నవి. నేటాలుకాననసభలో గతమాసమున జరిగినచర్చ జూచిన, తెల్లవారికి గల ద్వేషాధిక్యము వెల్లడియగును. భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడెములలో నుంచవలయుననియు, భూములను సంపాదించుటకు వారికి హక్కును తొలగింపవలయుననియు, వర్తకపు లైసెన్సులను భారతీయుల కీయ గూడదనియు శాసనముగావింపవలయుననియు తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. శ్వేతనాగరిక ము పద్రవము నందున్నదనియు, అందుచే భారతీయసమన్వయవిషయమై పక్షభేదము లుండగూడదనియు మర్చిక్కుగారు విన్నవించిరి. భారతీయులను ప్రత్యేకప్రదేశములలో నుంచుట వీరికిష్టము. భారతీయులు వర్తకమునలుపుటగాని, భూమిని సంపాదించుటగాని వీరికి బనికిరాదు. వీరియద్వేషము తేటతెల్లమే. దక్షిణాఫ్రికాలో నివసించుట కనలేమిలులెకుండ జేసిన, భారతీయులు దేశమును వదిలిపెట్టుదురని వీరి కాశగలదు. భారతీయులు పెట్టణములకు నాలుమెళ్లదూరములలో నుండరాదనియు, యూరపియను భాగములలోనికి వారిని కాలుబెట్టనీయగూడదనియు, శేబరనుగారు వాదించిరి. స్ట్రీటు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టదలచిన గూడెముల చట్టమున కన్నను, ఎక్కుడు తీవ్రచట్టమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, స్ట్రాచెనుగారు వాక్రుచ్చిరి. ప్రభుత్వపక్షమున, మంత్రియగు డాక్టరు మలనుగారు జవాబుచ్చుచు, శాసనసభ్యులకన్నను కొంచెము సామ్యముగ ప్రసంగించిరి. భారతీయుల యుపద్రవ మనునది కల్లయని, వీరి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా సమన్వయ కేవల ఆ

అంధ్ర ప్రదేశ్

గాంధీ మహాత్ముని వూజు నిధి

అక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

చందాలు 49142-10-5

ఇదివరకు 24175.0-11

ఇదివరకు 24175.0-11

ఇదివరకు 24175.0-11

ర్థిక సమన్వయని దేశవెడి విషయముగూడ నిరాధారమని కనుగొనవచ్చును. గత జనాభా ప్రకారము, దక్షిణాఫ్రికాలో 161,000 మంది ఆసియా వాసులు గలరు. వీరిలో 102000 మంది దక్షిణాఫ్రికాలో జన్మించినవారే. వీరిలో కొందరు నాలుగవ ములనుండియు, అక్కడనే నివసించుచుండిరి. వీరిని దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలని అనుటయే భావ్యము. అట్టివారిని వెడలగొట్టుటకు తెల్లవారి కేసు హక్కుగలదు? వారేల నివసించజనడు? తెల్లవారి సిద్ధాంతములు దౌర్జన్యము నాధారము జేసికొనుచున్నవి. హేతువాదమున కివి యనుగణ్యముగ లేవు. 100 కి 63 గురు భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాలో బుట్టి పెరిగినవారగుటచే, వారిని బలవంతముగ వెడలగొట్టుటకు అంతర్జాతీయచట్టము అడ్డుపడుచున్నదిని, మలకాగారు తెలియ జెప్పిరి. లేనియెడల, వీరిని బలవంతముగ సాగనంపెడివారే. భారతీయులను క్రొత్తవారిని రాకుండుటచేతను, యూరపియనులు ప్రతిసంవత్సరమునను ఆధికసంఖ్యలతో వచ్చుచుండుటచేతను, నానాటికి భారతీయుల సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది. పదిసంవత్సరములలో నూటికి 20 చొప్పున యూరపియనుల సంఖ్య హెచ్చుచుండ, 100-కి 8 చొప్పున మాత్రము భారతీయుల సంఖ్య హెచ్చును. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికానుండి విచ్చిక్ముగ బంపివైచుటకు కొంతకాలము నుండియు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. 27 వేల మంది ఆసియా వాసుల నితిరన బంపివైచిరట. సంవత్సరమునకు రెండువేలమందిని పంపివైచుచున్నారు. దేశము నుండి వెడలిపోవుట కెక్కుడు ఆకర్షణములను గలిగించుటకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. భారతీయులకు కొంచెములంచము నధికముగ నిచ్చెదరు. పరిసితులంత యనుకూలముగ నున్నను, తెల్లవారి కింకను సంతృప్తి గలుగలేదు. దక్షిణాఫ్రికాను వాసయోగ్యముగాకుండు జేసినగాని, మిగిలిన భారతీయులుగూడ లేచిబోవర. తెల్లవారు హింపించుచున్నారు. వీరిబలవంతమువలన, గూడెములచట్టమును హర్జిగాజు ప్రభుత్వమువారు రాచరణలో బెట్టెదరని యనుకొనవచ్చును. మలనీమంత్రిగారు, తెల్లవారికోర్కెలపట్ల గాఢమగుసానుభూతిని జూపిరి. భారతీయోపద్రవమునుగుర్తించిరి. మర్చిక్కుగారి తీర్మానమునందలి సూత్రమును తామంగీకరించెదమని తెలిపిరి. కాని, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికాకు రప్పించినది తెల్లవారేగద. తమ యక్కరలు దీరుటచే భారతీయులను వెడలగొట్టవలయు నని తెల్లవారు గోరుచున్నారు. స్వార్థపరత్వ మింతకన్నను

దూరముబోవునా? బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సమన్వయని పరిష్కరించుట తమకు చేతగాదని వెల్లడిజేసిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారితోనే సంప్రతింపవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సలహానిచ్చిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తెలుల ప్రవర్తించెదరో యూహింపవచ్చును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును లక్ష్యపెట్టనివారు, ఇండియా ప్రభుత్వమును లక్ష్యపెట్టెదరా? ఇండియా ప్రభుత్వ మయినను ప్రజలకు బాధ్యతవహించుకుండుటచే, ప్రజాశయములను గూర్చి పట్టుదలతో నివేదించుచున్నది. స్వరాజ్య సంపాదనమువలనగాని, భారతవర్షము తన తనయులను ఇంటనయినను వెలుపలనయినను రక్షించుకొనలేదని విదితమగుచున్నది.

క్రిక్కిములగు టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు నిన్నటిసాయంకాలము, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు పరలోకగతులయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు సుప్రసిద్ధులగు జాతీయవాదులు. వీరిసంతు హోంరూలు ఉద్యమమునకు వీరు విశేషముగ తోడ్పడియుండిరి. అసహాయోద్యమముపట్ల వీరి కభిమానము మెండు. వీరు ఖద్దరు వస్త్రములను దీక్ష గధ రించుచుండిరి. హైకోర్టువకీలుగనుండి, నిరాడంబరముగ జీవనము గడుపుచుండిరి. సామాన్యముగ మొదలియారుగారు పాల్గొననిసభ లేకుండెను. కార్పొరేషను ఎన్నికలలో, కాంగ్రెసువిజయమునకై పాటుబడినవారిలో మొదలియారుగారి నామమును మరువ ఏలులేదు. వీరు 1884 వ సంవత్సరమున జనన మొందిరి. ఒక్కదినముజ్వరముపడి, నలువదివత్సరములయిననునిండక ముందే ఇహలోకమును వీడిన వీరిమృతికై చింతింపనివారుండరు. వీరి ఆత్మకు శాంతిగలుగుగాక!

మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక కొంతకాలము నుండియు విచిత్ర దృక్పథము జూపుచున్నది. లిబరలు సూత్రములను పారద్రోలినది. జేసీయవస్త్రముపై పన్నును తొలగించుట యీ పత్రిక కెంతమాత్ర మిష్టము లేదు. మీదుమిక్కిలి విదేశ వస్త్రములపై దిగుమతి సుంకములను తొలగింపవలయునని యీ పత్రిక గోరుచున్నది. ఇంటియగాక రైల్వేలలో భారతీయుల నధికముగ నియమించెడి యుద్దేశ్యముగూడ భావ్యముగాదని యీ పత్రిక సూచించుచున్నది. భారతభూమిపై ఆన్నిరకముల పత్రికలును, కృపారసదృష్టి నెక్కువిధముననే కుడిపించునటుల దోచును.

విదేశపార్లు

ఇంగ్లాండు-ఈజిప్టు

లండనులో సంభాషణ

జగ్జూలుపాపాగారి ఉత్సాహము

లండను, సెప్టెంబరు 27:—రాష్ట్రపతి మహాత్మాగాంధీని జగ్జూలు పాపాగారిని జరుగుచున్న సంభాషణ మొత్తము గురువారమునాడు అమిత మర్యాద జరిగినట్లు లండనులోనున్న వేళ భాష ప్రతికావిలేఖరు లండను డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక కెయిరో విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. రాష్ట్రపతి మహాత్మాగాంధీతో ప్రథమ సంభాషణ చాల ఆశను గలిగించుచున్నదనియు, కానింగను మాడువారములవరకు ఇంగ్లాండులో నుండదలచినట్లు జగ్జూలు పాపాగారు, స్వదేశమునకు తిరివార్త సంపినట్లు "ఆల్ హారాము" పత్రిక డెయిలీచున్నది.

మొర్రోకోయందు స్పెయినుఅధికారము

మాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 26:—మొర్రోకో నగరమునందు స్పెయినువారి అధికారము అవసరమగునంతవరకు స్థిరముగా నిలిపియుంచుటకు మిలిటరీఅధికారులు నిశ్చయించినట్లు జనరలు ప్రిమోడెరిమోగారు ప్రకటించిరి. తిరుగుబాటుదారుల నణచి వేయుటకు తమకై తీర్మానించి పాటుబడెదరు. టెటూఅనునందు ప్రకాంతత కుదిరి దేశీయుల అధికారము స్థిరపడువరకు స్పెయినువారి సేనలు కాపాడుదుందు.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

మాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 29:—సెపావరు వైపు సెయిను సేనలు జయప్రథముగా దాడి వెడలినవని ప్రకటింపబడెను. శత్రువులు వెనుకకు తరచుబడిరి. రెనియారసువద్ద తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. శత్రువులకు ప్రబలస్వము కలిగెను. స్పెయిను సైనికాధికారులు బు కొండలనుండిపొయ్యెరి. స్పెయిను సేనలు సెపావరునకు దక్షిణముగా బోయి శత్రువుల స్థానమాక్రమించుకొనిరి.

కనడా ఆస్ట్రేలియా వర్తకపు ట్రాడంబుడిక

బ్రెటానా, సెప్టెంబరు 28:—కనడా ఆస్ట్రేలియా దేశములు అన్యోన్య లాభకరమగు వర్తకపు ట్రాడంబుడిక గావించుకొనిరి. ఆస్ట్రేలియా లో తయారయిన తినుబడిపదార్థములు, సారాయి మున్నగువస్తువులను కొనుచుండుటకు కనడా అంగీకరించెను. కనడాదేశపు ముద్రాపరికరములను, చేపలయంత్రములను పోటారుకారులను పన్నులు లేకుండ దిగుమతికేసికొనుటకు ఆస్ట్రేలియా అంగీకరించెను.

ఆస్ట్రేలియాలోని ఉన్ని 2 మిలియను బేల్లగలట్లును 7 మిలియనుల సవరణలు విలువయుగవట్లును, గోధుమలపంట 30,000,000 సవరణలు విలువగలట్లు అంచనావేయబడెను.

టర్కీ ఇరాకు

దౌర్జన్యప్రదర్శనము

అంగోరారు హెచ్చరిక

లండను, సెప్టెంబరు 27:—దౌర్జన్యము ప్రదర్శించుటకు హక్కు" అను శీర్షిక క్రింద టైమ్స్ పత్రిక టర్కీ సేనలు ఇరాకు సరిహద్దు నాక్రమించుకొనుటకు వర్ణించుచున్నది. టర్కీదేశము జాతిసమితిలో చేరుట కీచర్య ప్రతిబంధకమగును. "అంగోరా ప్రభుత్వమువారు జాతిసమితిలో టర్కీచేరుటగూర్చి నిర్లక్ష్యముగా నుండినట్లు వారి ప్రస్తుతచర్యలవలన డెయిలీగలదు. అట్టి యెడ హెసలలుఅధికారముగూర్చి మధ్యవర్తుల తీర్మానమునకు విడిచిపెట్టి తమ దౌర్జన్యప్రదర్శనమువలన ప్రతిహతపరిస్థితు లేర్పరుచుకొనుటకుండుట, దౌర్జన్యముల కొప్పగించుటకే అంగీకరించుకొనునను బాగుండెడిది.

బర్మా నూతనబిడ్డ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, సెప్టెంబరు 29:—డా. బి. సి. బ్రిడ్జిగారి ఫోటో. ఆ. ఎ. లిమి కాన్ఫరెన్స్ గారిని బర్మా హైకోర్టునందు జడ్జిగా నియమించిరి.

భారతరాజకీయపరిస్థితులు

మంత్రివర్గమునందుచర్య

లండను, సెప్టెంబరు 24:—మంత్రివర్గమునందు సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన నాలుగుగంటలవరకు జరుగుటకు భారతపరిస్థితుల విచారణయొక్క అవశ్యకతయే కారణమని తెలియుచున్నది.

ఆలివియరుప్రభువుగారు వైసున్న బాధ్యతనుబట్టి మంత్రివర్గము సహాయోగ్యులందరిని పిలిచి చర్చించుటయే మంచి దని తలచెను.

వైస్రాయిగారియొక్కయు, లిట్టన్ ప్రభువుగారియొక్కయు యభిప్రాయములు కానిబిటుయంత్రులకు తెలియజేయబడెను. ఆక్రమచర్యల సెడుగొనుట కవసరమగు యెట్టిచర్యకైనను బూనుకొని ప్రభుత్వమును దిట్టపరచుకొనుటకే వారెల్ల నిశ్చయించిరి.

ఇండియాప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మెట్టిప్రకటన గావించుట కియ్యకొనరు. కాని రాజ్యాధిపత్యచర్యలకు దెంగాలు లోపల ప్రతిష్టంభవిధాన మవలంబించినచో వైసుహేలు ప్రభుత్వమును ఆతివాదులతోక్కల కొప్పించవచ్చునని దలంచుట ఆసంభవమని తెలిసికొనవలెను.

22 వ తేదీ సభలో ఆలివియరుప్రభువుగారు ఒకవిధానమును నూచించి దానికి మంత్రివర్గమువారి యనుమతిని బడయగలిగిన మాండ్లెర్లు గార్డియనుపత్రిక కృత్యముగ డెయిలీచున్నది.

రైల్వే ఆర్థికవిధానము

టైమ్స్ పత్రిక మెప్పు

లండను, సెప్టెంబరు 24:—మౌండ్లెర్లసభసభ్యుల రైల్వే ఆర్థికవిషయములను జనరలు లెక్కలనుండి ప్రత్యేకించుటకు నిశ్చయించుటగూర్చి వ్రాయుచు టైమ్స్ పత్రిక ఇండియా ప్రభుత్వము నభినందించుచున్నది.

రైల్వే కాళివారు తమ లెక్కలలో మిగులు ధనమును యివ్వమువచ్చినట్లు ఖర్చుపెట్టుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండవలె ననియు, ఇండియాదేశపు ఆయుధ్యయవట్టికయందు లాభనష్టములు గలుగుచుండి యిట్టి బాబతులను స్థిరమొత్తము నేర్పరుచుకొనుట సదుపాయముగ నుండుననియు, ఆపత్రిక డెయిలీచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి నూచనకు బాతీయవాదులు అనునదిం చుట "బాధ్యతాయుత సహకార విధానమునకు సభ్యు లంగీకరించగలరని ఆశ గలుగవచ్చును. కాని క్రిమినలు లా సవరణ చట్టమును తొలగింపగోరుచు వారు గావించిన తీర్మానము యట్టియాశల నడియాసలుగా డెయిలీచున్నది.

స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రమాదకరమగు విప్లవోద్యమమును కప్పిబుచ్చు నిశ్చయించుట అట్టి యుద్యమమునకు వాగు స్వయముగా, సహాయ మొనర్చినట్లే గనవట్టును.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 29:—దాదీబా దలాలుగారు హైకమిషనరు పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరనుటపొద్దుఖాయపరచబడినది. కాని ఆయన యుద్దేశమును గూర్చి ఉద్యోగరీత్యా నెట్టి ప్రకటనయు లేదు. ఆయన తనక్రిందియుద్యోగు లందరివద్ద సెలవు గైకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

ఇండియా హైకోర్టునరుగారు

రాజీనామానిచ్చుట సందేహము

లండను, 27:—సర్ దాదాబాదలాలుగారు తమ హైకమిషనరు పదవికి రాజీనామా దాఖలు చేసినవార్త అసత్యమని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక డెయిలీచున్నది.

బాధితులకు జాతినమితి సహాయము

జనీవా, సెప్టెంబరు 28:—ఏవైన ప్రమాదములచేనష్టబోయిన దేశములకు సహాయము జేయుటకై అంతర్జాతీయసహకారవిధానము నొకటి జాతినమితి సభ్యుల యేర్పరుచుకొనిరి. ఆయాదేశముల పరిస్థితుల నెరుంగుటకై ఒక ఉపసంఘము నేర్పరుచుటకు నూచించిరి.

అల్పసంఖ్యాకులకు రక్షణము

జనీవా, సెప్టెంబరు 28:—జాతినమితి వారు సెవర్సలా సెను సంధి పక్షితులను గాపాడుటకును జాతిమత భాషావిషయములందు అల్పసంఖ్యాకులకు ఆయాపక్షుల సంబర్యమున అగ్రయ మొసగుటకును నిశ్చయించిరి.

రషియా వరదలు

ఇంగ్లాండువద్ద నష్టపరిహారము గోరుట

మాస్కో, సెప్టెంబరు 29:—రెనిన్ గాడులో వరదలవలన 24 మిలియను గోబిల్స్ (రషియా వాడెము 2 రు) నష్టము కలిగినట్లు అంచనా వేయబడెను.

మిత్రమండలివారు జోక్యముకలుగజేసికొనుటవలన సోవియటు ప్రభుత్వమునకు బార్బియాకు కలిగిననష్టమునుగూర్చి విచారించుట కేర్పడినసంఘమువారి నిజేదిక ఫలితముగారషియావారు 180 మిలియనుల గోబిల్స్ పుచ్చుకొనుటకు సాక్షుగలదనిగ్రేటు బ్రిటనుకు డెయిలీచున్నారు.

జినివా జాతినమితి

అధిని వేళ రాజ్యములు- సామ్రాజ్యసమాధానము.

జనీవా, సెప్టెంబరు 28:—అధిని వేళ రాజ్యముల ప్రతినిధులను బ్రి. సామ్రాజ్యప్రతినిధులును నేడుదయము ఒకగంట నేపు మాట్లాడుకొనిరి. సైన్యముల తగ్గించు ఏర్పాటులవిషయమున సంధిప్రయత్నములగూర్చి విచారించుసంఘమువారి యిబ్బందులను సామ్రాజ్యప్రతినిధులు వెలిబుచ్చిరి. అధిని వేళ రాజ్యముల ప్రతినిధులు తమ ప్రభుత్వములకు చిరస్థగుర్చి యెప్పటికప్పుడు డెయిలీచున్నారు. వారు ఏవిషయమునకుగూడ అభ్యంతరము డెయిలీచేదనియు, కొన్ని యంతములను విపులముగా డెయిలీచగోరగా అట్లు డెయిలీచుటతోడనే సంత్వప్తి జెందిరనియు, ప్రతినిధు లందరు నేడు పూర్తిగా సమాధానపడిరనియు యాటరుకు డెయిలీచుచున్నా.

న్యాయశాఖనుగూర్చి చర్య

జనీవా 27:—సైనికసంధివిషయమున న్యాయశాఖను గూర్చిన చర్యయందు నిన్నను ప్రథమఉపసంఘము సభయందు వివిధాభిప్రాయములు విడమిని బడంబడికయందు దేశీయ విషయములని నిరూపింపబడినవానియందు సభవారికి అధికారము నెక్కునజేయుమని జపాను సవరణ ప్రతిపాదించెను. ఈపద్ధతి ప్రకారము జపాను దేశములోనికి విదేశీయుల రాకను సంబంధించిన విషయములగూర్చి సభవారికి విన్నవించుకొనవచ్చునని ఆ దేశముప్రతినిధి ఆడాచిగారు డెయిలీచిరి. బ్రిటిషు ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధులు సవరణను నిరసింపుటచే ఆడాచిగారు ఉపసంహరించుకొనిరి. ఇతరసంధివిషయం లన్నియు అంగీకరింపబడెను. ఇట్లు ఉపసంఘమువారు తమపనిని ముగించుకొనిరి. కాని మరల నేడు చిత్తు ముసాయిదాను తయారు జేయుటకై సమావేశమగుదురు.

బ్రిటిషుపత్రికాభిప్రాయములు

లండను, సెప్టెంబరు 27:—మాండ్లెర్లు రాష్ట్రములను టర్కీవారాక్రమించుటగూర్చి బ్రిటిషువారిలో రెండువేధములగు అభిప్రాయములు గలవని డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక విలేఖరి డెయిలీచున్నాడు. ఇరాకు సరిహద్దును టర్కీ ఆక్రమించుకొనబాలకుండినచో మన్యుందు యింక నెక్కువ విషమస్థితి యేర్పడగలదనుట కిదియొక నూచనయని కొందరు దలంచుచున్నారు. టర్కీవారు ప్రాన్సుదేశముతో రాయబారమునడుప సిద్ధముగా నుండునపుడు యిదివరకు సిరియాదేశము సరిహద్దుపై దాడి వెడలినట్లే యిప్పుడుగూడ నొసర్చిరని యితరులు దలంచుచున్నారు. ఆందోళన హెచ్చుగా నున్నది. టర్కీవారికి అంతర్జాతీయపరిస్థితులయందు గుర్యాదగా మెలగుట తెలియదని స్పష్టమగుచున్నది.

బ్రిటిషునౌకాదళము

ప్రపంచయోధ

లండను, సెప్టెంబరు 28:—బ్రిటిషు నౌకాదళమునందు ఒక కాళివారు ప్రపంచయోధుల జేసి తిరిగివచ్చుటనుగూర్చి టైమ్స్ పత్రిక నిలేఖరి యిట్లు డెయిలీచున్నాడు. ఎట్టిప్రమాదము నులేక సురక్షితముగా తిరిగి వచ్చినందుకు ప్రయాణికుల సభినందింపవలసియున్నది. ఇతరదేశము లేయిట్టి ప్రయాణప్రాముఖ్యతను గమనించకముందే బ్రిటను పూనుకొనుట శోచనీయము. ప్రయాణమునందు పాల్గొనిన సర్ ఫ్రెడెరిక్ స్టీలుమున్నగు వారు తాము యితరదేశములలో నౌకాదళప్రాముఖ్యతనుగూర్చి జేసిన ప్రచారమును డెయిలీచు ఉపన్యసింపిరి.

జాతీయమిత్ర - జర్నల్

సోవియట్లు భయము

జాల్మి విజయముపై ఫలితము

లండను, సెప్టెంబరు 26:—జాతీయమిత్రలో జర్నల్ జేరుటను గూర్చి జాల్మి విజయముపై ఫలితమును గలగుచున్నది. రీగావిలేజుల ప్రభుత్వమునందు భయము గలుగుచున్నది. జర్నల్ వారు యీసారినాటానర్వకుండ ఆంకుర బెట్టుటకు సోవియట్లు వాయువుల ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు విఫలమగుటచే మాస్కోనగరమునందు ఆందోళనపాల్పినది. జర్నల్ సమితిలో జేరినవో విరోధాభిప్రాయమునందు అంతర్జాతీయ సఖ్యత బలపడి టెర్జిన్ మస్కోలసంబంధ సడలిపోయి రషియాలోని జాల్మి విజయ పరిపాలనకు భంగము కలుగగలదని భయపడుచున్నారు.

జర్నల్ దిగుమతులపై పన్ను

జర్నల్ బెదరింపు

టెర్జిన్, సెప్టెంబరు 26:—జర్నల్ నుండివచ్చు దిగుమతులపై నూటికి 26 శాతము పన్ను విధించెదమని ప్రెంచివారి ప్రకటనకు జర్నల్ ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటన ప్రత్యుత్తరము పంపిరి. సందర్భింపదులలోపున యీపన్ను మూలముచేయుటయందు ప్రెంచివారికి జర్నల్ వారు ఒక్క మరతుపై సహాయపడుదురు. ఈపన్నులను నెలకువచ్చు రాబడి అంచనా జర్నల్ వారికి డెలివి, పరిపాలన ఖర్చులమొత్తమును వాపసు చేయబడునని రిపరేషనుల ఏజెంటుగారు పూచీపడవలెను. కాని ప్రెంచివారు ఉభయదేశముల వర్తకమునకు భంగకరమున ప్రయత్నములు జేయుచున్నందుకు జర్నల్ వారు విచారమును డెలివిరి.

విర్లాండు తగవు

పార్లమెంటునకు తిన్న పన్ను

లండను, సెప్టెంబరు 27:—పార్లమెంటునందు విరిఫు బిల్లు నిరాకరంపడెనని కన్నత్యేటిపుపక్షము తరపున యిప్పటి కెట్టి ప్రతిపాదనయు లేదుగాని ఆల్ పర్టర్ యూనియన్ బిల్లు పక్షము వారు ప్రతిపాదించెదరనియు దానిని కన్నత్యేటిపు పక్షము వారు బలపరచెదరనియు సూచనలు గలవు, అని ప్రెస్సు రాజకీయవిలే రి డెలుపుచున్నాడు.

విరిఫు కమిషనరు ప్రకటన

లండను, 28:—విరిఫు ప్రీవీలు హైకమిషనరుగారు జేయు మాకునీలుగారు ఒక విందు సంధర్భమున యీ దినవరీతిని ప్రకటన గావించి, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము తరపున పనిజేయుట యొక్క ప్రత్యేక హక్కుగా విర్లాండువా రెవరును పాటించరు. కాని ఆటోనర్వకులయే వికమత్యమునకు మార్గమనియు ఉభయదేశములమధ్య వైమమ్యముల బావుటకు సహాయభూత మగుననియు అధిక సంఖ్యాకులు డలంచెదరు, అని ఆయన డెలివిరి.

మరియు ఆల్ పర్టర్ 1920 చట్టము నంగీకరించునట్లు జేయుటకు వాగ్దాన మొనగుటను గూర్చి యిట్లు డెలివిరి. ఈసందర్భమున ఆల్ పర్టర్ గా ఆల్ పర్టర్ లోని యూనియన్ బిల్లు సంఘమువారికి చెందును. ఒక పక్షమువారు గావించిన వాగ్దానము నమ్ముకొని సంద్ధిని త్రోసివేయుట భావ్యముగాదు. ప్రీవీలు ప్రజలు న్యాయమును కోరెదరు. బలముపయోగింప గోరరు. సరిహద్దు నిర్ణయించుకొనుటకు నిష్పక్ష పాతముగనుండు మధ్యవర్తిని నియమింపగోరుదురు.

ఆల్ పర్టర్ సంఘమువారు విర్లాండుసంధి చరణగూర్చిన చట్టమును బాగుగ విచారించి, ఆల్ పర్టర్ వారికి పార్లమెంటు చట్టము ప్రకారము గల హక్కులను సంరక్షింపవలెనని గోరుచు పార్లమెంటు సభ్యులకు బహిరంగ లేఖ వ్రాసిరి. ఆల్ పర్టర్ రాష్ట్రములో కొంతభాగమును తీసికొన నెంచుట అక్రమమనియు, అన్యాయమనియు, సామ్రాజ్యసౌఖ్య నెంచియైన ఆల్ పర్టర్ ను కాపాడవలసియు, ఆలేఖ గోరుచున్నది.

మరణవార్త

లండను, 28:—జై కాంటులూగు (వారక్స్ లు) గారు చనిపోయినట్లు ప్రకటించబడెను. ఈయన నాకాశాధికారిగను మౌలికవిజ్ఞునకు చిరత ఉద్యోగముల నెన్నో చేసెను.

జర్నల్ బుణము

లండనుతో రాయబారము.

లండను, 28:—దాయకు యేర్పాటు ప్రకారము బుణము గోరుటకై జర్నల్ రాయబారులు లండను రానున్నారని తెలియుచున్నది.

వైకం పరిస్థితులు

కొచ్చిక్, సెప్టెంబరు 26:—వైకం వద్ద పోరాటము జరుగుచున్నది. అదివారమునాడు వలంటీరు భక్తి ర్తనలు పాడుకొనుచు మామూలు ప్రకారము ఊరేగుచుండ వారిని తిరిగి రాల్లతో కొట్టిరట్ట. ప్రతికూలంర ప్రోత్సాహముచే పలుమారు రాలురువుట తలస్థించుచున్నదని నమ్ముటకు తగినకారణము లున్నవని సత్యాగ్రహ ప్రచారకసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇ.వి. రామస్వామినాయకరుగారి భార్య తిరువాన్కూరుకు రాయబారముమీద పోయినపుడు సత్యాగ్రహానికి ఆమెకుచ్చట చెవిపోగును ముక్కుపుడకయునిచ్చిరి. చాటిని యిప్పుడూమె వైకం ఆశ్రమమునకు పంపినది. తిరువాన్కూరు మధ్య ప్రదేశములకు కాయస్థలం, విరికాడు తదితరచోటులలో సాధు యం. పి. నాయకుగారు సత్యాగ్రహము నిమిత్తమై బాగుగా ప్రచారమును చేయుచున్నారు. ఈ ప్రదేశములలో సహాయక సంఘములు స్థాపింపబడి వైకం సత్యాగ్రహమునకు క్రమముగా ప్రతినిలకు విరాళములను పంపుటకు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. శ్రీమతి యస్. బానికమ్మ, శ్రీమతి కె. వాలంబిఅమ్మగార్ల ప్రభోధముచే సభకువచ్చిన కీరికాడు శ్రీమతి సెలలో ఒక్కదినముపవాసముండి అందువలన ఆదాయైన ద్రవ్యమును సత్యాగ్రహానికి పంపుటకు పూనుకొనిరి. తదితరులు చాలమంది యింటింటికి తిరిగి బియ్యమును ప్రోగుచేసి పంచెదమని చెప్పిరి. అపరిమితముగా చుట్టులత్రాగుట కలవాడైన శంకరన్ అనునొకడు చుట్టులత్రాగుట మానివేసి అందువలన ఆదాయే గలిగినదానిని సత్యాగ్రహానికి పంపుననివాగ్దానమొనర్చెను. కర్నూరు నీలకంఠ సంబూదిరీపాడుగారు యిచ్చటి పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకై ఆశ్రమమునకు వచ్చిరి, ఇచ్చటనుండి వరద సహాయపు బలము తనిఖీజేయుటకు అంతర్భాగములకు వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

తాళకేళ్ళరము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 27:—మహాంతు సతీవచనదగ్గరి తరపున సత్యాగ్రహసంఘము తరపునను సి.ఆర్. దాసుగారు చెప్పిన ఒడంబడికను ఆమలులో పెట్టుటకు చిక్కులువచ్చినవి. హిందూసభ్యులు కొంతమంది మహాంతుగావై తెచ్చిన దావాలో యీ మరతులు హక్కుబిల్లామేజిన్మీటు యెదుట దాఖలు చేయబడినవి. ఈ దావాలో తమ్మును గూడ వాదులనుగా చేయుడని బ్రాహ్మణసభ్యులని ముగ్గురు సభ్యులు దరఖాస్తు పంపుకొనిరి. అప్పుడు ఆక్షేపణ లేకపోవుటచే వారును దావాలో వాదులుగా చేయబడిరి. పిమ్మట ఒడంబడిక మరతులు దాఖలు చేయబడిన తరువాత, ఒడంబడిక మరతులు హిందూకాశ్రమముల ప్రకారము లేవని బ్రాహ్మణసభ్యులు తెలియ జేసిరి. తరువాత చేరినవాదులు పోరాడి తేల్చుకొనడంబడిరి. దానిపై ఆసలు వాదులు యీ క్రొత్తగా చేరిన ముగ్గురు వాదులు తమక క్కర లేదని పిటిషనుకెట్టి. న్యాయప్రకారము యీ క్రొత్తగా చేరిన ముగ్గురు వాదులుగూడ రికార్డులో నుండువలెనని నేడు జిల్లాజడ్జి యుత్తరువు చేసెను. (అ. ప్రె.)

మలబారుతీరము తుపానుగానున్నది

కాలికట్టు, 28 సెప్టెంబరు:—సముద్రము అల్లకల్లోలముగా నుండుటచేతను తుపాను గాడ్పులు వీచుచుండుట చేతను కొన్ని నవ్వుములు కలిగినవి. కాలికట్టు కోడ్పులో ఒక యోడనండి కొన్ని చిన్నబోట్లు 1000 బియ్యపు బస్తాలను జేరవేయవలసినచేసెను. అప్పు డొకబోటు ఒడ్డును కొట్టుకొనిపోయి తునకలుతునకలుగా బ్రదైపోయెను. చేపూరు బారువై పుపోయిన మరియొకబోటు గతిహాడ అంతియే నయ్యెను. అనన్తపురమున ప్రాణనష్టమునాశ్రము జరుగలేదు. వాతావరణస్థితులు ప్రతికూలముగా నుండుటవలననే కాలికట్టు తరపునకు వచ్చి సరకులు వేసికొనవలసినయను సరకులు దింపవలసినవియు సగుస్తీవర్గు సకాలమునకు రాక ఆలస్యము చేయుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సక్సన్ దంతమార్తము:—ఈదంతమార్తము అనేక వనమూలికలచే, ప్రసిద్ధులైన సిద్ధులు అంగీకరించిన

మార్తమున తయారుచేయబడినది. ఇది సువాసనగలిగి నోటికి ఇంపుగా నుండును. సకలవిధములకు పండ్లనోపులను ఈయావధము త్వరలో రూపుమాపును. చాలాకాలము నుండియు గొప్పగొప్పవారు చాలామంది దీనిని మెచ్చుకొని వాడుచున్నారు. ఈమార్తముతో దంతములను తోమినవెంటనే నేటినీటితో నోటిని కడిగినచో సకలవిధములైన పండ్లనోపులను పోవును. ఇది బ్రహ్మతోహడను ఉపయోగపరచనయ్యెను. దంతములను గట్టిపరచును. ఇగుళ్ళకు సంబంధించిన యన్నిరోగములను ఇది సిద్ధోషధ మునట నిర్వివాదాంశము. ఒక్కతూరి దీని వాడినచో మురు నెప్పడును విడువకుండును. కావున జీవించి విశేషవాప్రసనకు వచ్చి తక్కినవానికిన్నను ప్రసిద్ధిని సాందియున్నది. ఆకారణముననే ఇది అన్నియంగళ్లయందును వాడుచున్నది. మెచ్చును అందరికి సుపయోగపడవలెనను సుద్దేశముతోనే తగ్గు ధరకు విక్రయించుచున్నాము.

నెల బుడి 1 కి రు. 0.20 డజన్ 1 కి రు. 1.40

టి. ఎస్. స్వామినాథకాశ్రమి, నెం 1 ఎ. అలంగాతాపిల్ల వీధి, రెవెన్యూ క్వీన్, మద్రాసు

మద్రాసు ఇరిగేషను బిల్లు

సెలెక్షన్ మిటీ సభ్యుల ప్రత్యేకాభిప్రాయములు

పి. పెద్దిరాజుగారు

క్లాజ్ 19:— పబ్లిక్ లెక్కలలో మెరక క్రింద రిజర్వర్డ్ చేయబడి చాలసంవత్సరములు సాగుచేయబడిన యెడల ఆరయి త్వరే భూములకును, బాపకుమగారికి ఈనామలకును 19 (6) సెక్షను ప్రకారము నీటినిచ్చుచు జమిందారీ రైతు కీయక పోవుట చాలత్యాగము. ఈ భేదమువలన కృష్ణా గోదావరి డెల్టా లలో కొంతకష్టము గల్గును. అచట కొన్ని లక్షలయొకరములు ఎస్టేటులలో జీవించుచున్నారు. ఆనకట్టలు గట్టినప్పటినుండియు సాగు ను ప్రభుత్వమునకు నీటి సెక్యూరిటీ జెల్లించుచున్నది. రయత్వారి భట్టాచార్యుల బోర్డునయెడల ఆతను యొక్క వరేటు నీటి సెక్యూరిటీ జెల్లించును. కారణము నీటిమూలము నెట్లు విభజించినను రియాపాయింట్ సమముగ జెల్లించును. ఆనకట్టలు కట్టిన పిదప ప్రభుత్వమువారు నీటిసాగునలన యొక్క అదాయము వచ్చునగుదాయని జమిందారీ రైతులనుగూడ అందరనున్న భూములను మాగాణి సాగుక్రింద జేర్చవలెనని ప్రాత్యసాము జేసిరి. ఎస్టేటులలో కాలవలు, పిల్లకాలవలు యితరసాగుపనులు నిర్మింప బడినవిగాని ప్రభుత్వమువారు చాలాచోట్ల యేమాత్రమును కంపెనీస్వేషము నీయలేదు. ఈ భూములను మాగాణి క్రింద జేయవలెనని రైతులగోరినను భూములు జమిందారీ క్రిందనుండుటవలన అట్లుజేయ వీలులేదు. అవి యెట్టి భూములగుటచేత మెట్లుగ రిజర్వర్డ్ చేయబడినవి. లేకున్నయెడల వానిసెక్యూరిటీ మాగాణి క్రింద జేర్చ వలసియుండెడిది. కావున జమిందారీ మాగాణి భూములను పబ్లిక్ లెక్కలలో మెట్లక్రింద జేర్చినను వానికి నీటి సుపయోగించుకొను హక్కులేకుండజేసి కంపెనీస్వేషము హక్కులేకుండ జేయుట చాలిష్టమిని లోబరుచుకొనుటయే యగును. అట్టిభూములకు కంపెనీస్వేషము హక్కు నీయవలెనని ఇరిగేషను బిల్లు ఆర్డెన్స్ జరీమిటీ అంగీకార మొసంగినను సెలెక్షన్ మిటీవారు యీ అభిప్రాయము దీసికొనిరి. కావున 19 (6) క్లాజులో ఎస్టేటులలో జేరని యనూటలను వదిలివేయుట అవసరము.

ఇంతేగాక ఆ భూములందు చాల సంవత్సరములు మాగాణివంటలు చేసినపిదప నీటిసీయకపోయినయెడల మెట్లపంటలు వేయుటకు పనికి రాకపోవును.

సభక్లాజ్ (6) ప్రావిజోయందలి మాటల సొంతము యేమియు బాగుండలేదు. దానిని కంపెనీస్వేషము యిదివరలో నిచ్చినవానికి మాత్రమే వర్తిల్లునటలు చేయవలెను. కాని యిప్పుడున్నటుల యీక్లాజు వికలముగనున్నది.

III వ అధ్యాయము

22 వక్లాజునందు, ప్రభుత్వమువారు ఇరిగేషను కాల్యల మరమ్మతులు జేయు నుపేక్ష జేసినయెడల నీటి సెక్యూరిటీ ప్రభుత్వమువారు తిరిగియిచ్చివేయవలెనని యున్నను వ్యవసాయదారు నకు యేనయములేదు. పంటవేయగల్గినా లేదాయని గాక ఇరిగేషను కాల్యలను మరమ్మతుజేయకపోవుటవలన పంటజేమైన నష్టముగల్గెనాయని యాలోచింపవలెను. ఇంతేగాక కలెక్టరు ఉత్తీర్ణు జేసినపిదప యంతకాలములోపల మరమ్మతులు జేయవలెనని గూడ విధింపవలెను. ఈపనిజేయనన్నయెడల నీటి సెక్యూరిటీయను యిచ్చినంతమాత్రమున ప్రతినవత్సరమును పంటపప్పువడు వానిజేమియులాభముండదు.

IV వ అధ్యాయము

40 వక్లాజు యిచటనుండ తగనిదిగ దోచుచున్నది. కారణము నీటివనరు అవపద నిర్వచనమునందు ప్రభుత్వపోషణోద్దేశ మే లేకపోవుటవలన ప్రభుత్వమువారు నిర్మించిన నీటివనరుల పోషణమునకు నిబంధనయేమియును లేదు.

V వ అధ్యాయము

ప్రకృతిసిద్ధములకు ప్రవాహముల ఒడ్డుననుండు భూములకు సహజముగగల హక్కు లీబిల్లునందు రక్షింపబడలేదు. పోడనీటి సెక్యూరిటీపంపకుండ మినహాయింపైన లేదు. గోదావరి కృష్ణా డెల్టా భూములలో నదులమధ్య లంకభూములను పడుకు వాయుభూములను అనేకములుగలవు. ఈ భూములలో సాగుకు మెరపకాయలు పండించుటకు రైతులు నాల్గుమొదటి వారములో కుండలతో నీళ్లుచెచ్చి భూమిని తడిపెదరు. ఇట్లేపెంచుట గూడ నీటిని తీసికొందురు. ఆతరువాత వీనికి నీరేమియుండలేదు. అట్టిభూములైనను నీటి సెక్యూరిటీ విధింపకుండ జేయరాదు.

VII వ అధ్యాయము

మామూలు మాగాణిభూముల నిర్ణయించుటలో నిమిలుకోర్టు లకు అధికారముండ వలయును భూమిని మామూలు పట్లముగ జేయించుకొనుట చాలవలనగల హక్కును సమకూర్చుకొనుటయగును. అట్టిది కోర్టులో కావలసిన సాక్ష్యము చెప్పించి పొందుటకు వీలగును.

VIII వ అధ్యాయము

కంపెనీస్వేషము విషయములో నది నష్టముగగిన తరువాత కొంతకాలమున కీయకుండవయెడల వడ్డీ నీయవలెనని విధింపవలెననియు, కంపెనీస్వేషము వుచ్చుకొనువాని ఉపేక్షనల్లనైనయెడల అట్టిదేమియు నక్కరలేదనియు నా అభిప్రాయము. మరియొక సవరణ కావనమునందు జేర్చవలెనని నాయభిప్రాయము. మెట్లపట్లము విభజన, శిశు, పేష్కాదు, క్విట్టెంటు, జోడి, నీటిరేటు వీనియందు మార్పుజేయుటకు నిబంధన యుండవలయును. ఈవ్యవహారమును నిబంధనలకు వదిలివేయవలెనని సెలెక్షన్ మిటీవారు నిర్ణయించిరి. ఇయ్యది నిబంధనలకు వదిలివేయరాదని నాయభిప్రాయము. 1908 బిల్లు 20 వక్లాజు నందుగూడ నిట్టి నిబంధనయేగలదు.

IX, X వ అధ్యాయములు

86 వక్లాజు, ప్రజలధికసంఖ్యాకులు కోరినటుల పని జేయదగిన మద్రాసు నిర్వహణ కార్యక కావనమును పూర్తిగ రద్దు జేయవలెనని నేను తలంచెదను.

XI వ అధ్యాయము

99 వక్లాజు ఇంజనీర్లను దరఖాస్తులను ఆ పరిశోధన విస్తారముగ నున్నది. ప్రజలభావములకై ప్రభుత్వము వారు యేర్పరచిన పనిజేయవలసి యున్నవానికి మాత్ర మిదివర్తింపజేయవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజల హక్కులను స్థాపించుటకు కోర్టు విచక్షణకు వదిలివేయ వలయు.

XIII వ అధ్యాయము

క్లాజ్ 107—నిమిలుదావా హక్కు పోవునటుల జిల్లా కలెక్టరు తీర్మానముజేయరాదు. సభక్లాజ్ (2) జాతిభేదమును బట్టి శిక్షవిధించుచున్నది. కావున యేదైనకష్ట మున్నయెడల కోర్టుబోయి తన భూమిలాభమునకై నీటి సుపయోగించలేదనియు, శిక్షార్థపు పన్ను లేయనక్కరలేదనియు, స్థాపించుటకు ఒకనిబంధన యుండవలెను.

109 క్లాజు—రివర సభక్లాజ్ (4) తప్పని నాయభిప్రాయము. ఈబిల్లు నిబంధనలన్నియు, కావనసభలో సంగీకారము బడయవలెనని సెలెక్షన్ మిటీ అంగీకరించెను. ఇది చాలము ఖచ్చిమైన మార్పు. నిబంధనల జేయు సభికారము ప్రభుత్వ నిర్వాహకులకు వదిలివేయరాదు.

పి. కలీఫుల్లాగారు

57 వ సెక్షను ఒక్క విషయము జెప్పవలసి యున్నది. రాజధానిలో వివిధభాగములందు యెట్టి ఆచారములున్నను రాజధానికంతకును ఒక్కటే కావనముండవలెనని నాన్యక్త్యభిప్రాయము. స్థానికాచారమువై నాధారపడియున్నను ప్రజాభిమతమున కనుకూలముగ లేకున్నను యేభేదమైనను దుస్సహమేయవలయును. ఈమాత్రము భిన్నాభిప్రాయమును దెల్పుచు నివేదికనంతకు అంగీకరించుచున్నాను.

పి. యక. మార్తాండంగారు

45 వక్లాజులో 'పెర్మిట్' పదము కొద్దికొద్ది నీటిసాగు అనుమాటను దీసివేయవలెనని కోరెదను.

కే. నీలాచారయ్యగారు

నేను యీక్రింద ఆ తేషుల దెల్పుచు నివేదికమునకు సంక్షేమము జేయుచున్నాను:—

సెక్షను 4:—(1) సభ సెక్షను (1) మురికినీటికాల్యలను సాగు నిర్వహించినదాని ప్రకారము ప్రాప్తిలో సరిహద్దులలో నున్నను లెటకున్నను ప్రత్యేకితమైనట్టిగాని లేక త్రవ్వినట్టిగాని కాలవ జేరయన్నది. ఈ కాలవను సాగుకాల్యల క్రింద జేర్చినపుడు మురికినీటికాల్యగూడ నక్షేయగును. ప్రాప్తిలో సరిహద్దులలోనున్న సాగుకాలవ ఆయన ఆస్తియైనపుడు మురికినీటి కాలవ మాత్రమేలే కాదో తెలియుట లేదు. మురికినీటి కాల్యగూడ నీటిసాగు కాల్యలవలెనే ఒక్కొక్కపుడు పని జేయునని అందరకును దెలిసినదే.

(2) సభ సెక్షను (4):—(i) క్లాజ్ (2) 'ఎస్టేటు' అ, 'రూర' అనుమాటలకు మధ్య 'లేక' అనుమాట బిల్లుయిది యింట్ల ఎత్తులలోనుండి యిప్పుడు లేకపోవుట అచ్చు తప్పని తలంచెదను.

(ii) క్లాజ్ (2, 3) 'అందు జేరనివి' అనుమాటకు ద్వంద్వార్థము లేకుండ 'అందు జేరనంతవరకు' అని మార్చిన బాగుండును.

సెక్షను 7:—ఇందు మాటలయర్థము స్పష్టముగ లేదు. ఈ సెక్షను క్రింద ప్రకటనము జేయవలసిన ధర్మములు దెలుపబడలేదు. ప్రభుత్వమువారు యీచట్టమును గావించునాటికి నదులు ప్రవాహములు చెరువులు వేనినుండి యైనను నీటినిసపై చేసియుండవలెనని యీ సెక్షను కోరుచున్నది. 'సపై' జేయుట అంటే యేమిటో స్పష్టముగ దెలుపవలెను. సాగుకాలవ నుండి స్వతస్సిద్ధముగ నుండు మురికినీటికాలుననుండ ఎస్టేటులోనున్న చెరువులోనికి నీరుబోయి నిండవచ్చును. అట్టి తరగతివానిని సెక్షను 7 క్రిందకి చెప్పుట ప్రభుత్వోద్దేశము గాక పోవచ్చును.

సెక్షను 19:—(1) సభ సెక్షను (2) ఈ సభ సెక్షనుల భములు ఎస్టేటులకుగూడ జెందునటుల జేయవలెను.

(2) ప్రావిజో—ఆ సెక్షనులోని (2) సభ సెక్షను క్రింద భాయముచేయబడి అట్టిభూమి విస్తీర్ణము అనుమాటలకు 60 వ సెక్షను (3) సభ సెక్షనుతో జేర్చినయెడల 19 వ సెక్షను (3) (4) (7) సభ సెక్షనుల ప్రకారము భూమిభూమందు అనుదానిని తీసివేయుటగును. అట్లుభూయము జేయుట యెప్పుడును భూమి భూమందు అంగీకారము లేనదే జరుగుచుండును. 'మామూలు పల్లం' యేదియో నిర్ణయించుటకు చాల యెస్టేటులలో సర్వేజరుపబడెను. కాని యిది భూమిభూమందులతో సంబంధించకుండ జరుపబడెను. భూమిభూమందుల లాభములకు విరుద్ధముగనుండునట్టి నిర్ణయము నొక్కసారి జేయరాదు. అట్టినిర్ణయము సరిగాదని కోర్టులో బోరాడువాక్కు నేలదీసి వేయవలయునో సరియైనకారణము దెలుపలేదు. కావున యీచట్టము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు ఒకటిరెండేండ్లలోపల అట్టి నిర్ణయములను గూర్చి దావాలు తెచ్చుటకు వ్యవధి నీయవలెనని నేను నూచించెదను.

సెక్షను 45—సెక్యూరేటి విధింప నక్కరలేదో యీక్రిందవానినిగూడ జేర్చెదను:—

(1) కొన్ని భూములు నదులమందు ప్రతినవత్సరమును త్రవ్వి పోషింపబడు ఊట కాల్యలనీటిసాగుమీదనే ఆధారపడియుండును. ఈకాలువలు చాలనాకు వరదల రోజులలో ప్రతి సంవత్సరమును పూడిపోవుచుండును. భూములయజమానులే స్వయముగ చాలడబ్బు ఖర్చుపెట్టి యీకాల్యలను త్రవ్విండుకొని 5, 6 మైళ్లదూరముగూడ నీటిని తీసికొని పోయెదరు. ఇట్టి నీటితో సాగు భూములను పల్లముక్రింద రిజర్వర్డ్ జేయగా, మొదటిమాగాణి పంటకు పల్లంకువేయు సిస్తునే చెల్లించును. ఆమాగానిని భూమిలో రెండవపంట వేయునెడల ఆపంటకు నీటితీరువలేకుండ నుండవలెను. మెరకభూముల నీటినితో సాగుజేయునెడల వాని కసలే నీటితీరువ లేకుండ నుండవలెను.

(II) ఈవిధముగనే ఊట నీటిగుంటలు మున్నగు వాని నుండి నీరుతో ప్రభుత్వమున కెట్టి ఖర్చులులేకున్న నీరునుండి సాగు భూములకుగూడ నీటితీరువ లేకుండ నిషేధింపవలెను.

(III) వాననీటితో నిండుచెరువులనుండి ప్రభుత్వము వారిజేయించు ఖర్చులేకుండ పిల్లకాల్యల మూలముగ నవి నిండి సాగు భూములకుగూడ నీటితీరువ లేకుండ చేయవలెను.

(IV) భూములలో వాన నీటిని గట్టువేసి నిలువజేసినపుడుగూడ అట్టిభూములకు నీటితీరువ లేకుండ నిషేధింపవలెను.

పి. ఎం. మోక్షగారు

ఉదకమండలములో సమావేశమైనపుడు 4 వక్లాజ్ (5) (5) చెర్చించినపుడు (నక్షిణకన్నడలో వర్షదాములు అందు) రైతులు మామూలుగ నీటినుండి సాగుకొనునట్లు ప్రత్యేకపు హక్కు నీయవలెనని సవరణ నామోదించిరి. ఆవ్యవహారములన్ని గూడ 'కా' అడ్వోకేటు జెనరలుగా రాజేషించి రక్షింపవలసినహక్కులను వేరొకచో దెలుపవలెనని చెప్పిరి. ఇప్పుడు అడ్వోకేటు జెనరలుగా రాఖురీతయాయచేసిన బిల్లులో అట్లుక్షణజేయు క్లాజులేమియు గానరావు.

దక్షిణకన్నడలో, నులవారులోగూడ సంతకావచ్చును. మాగాణిభూములు స్వతస్సిద్ధములగు ప్రవాహములు, నదులు, చెరువులు, ఊటలనీటితో సాగుచున్నవి. భూములపన్ను వీనినిబట్టియే విధింపబడును. దక్షిణకన్నడ భూస్వాముల కిట్టిహక్కుగలదని సుప్రసిద్ధమైనపుడు అట్టిదానిని స్పష్టముగ దెలుపవలెను. అట్లు ప్రత్యేకపుహక్కును దెలుపకున్నయెడల యిప్పుడున్న ప్రకటనలన్నియు గావించినపుడు అజిల్లరైతులకు సమ్యక్మయములు

గల్లును. బిల్లుకాననసభలో చర్చకువచ్చు లోపల ప్రభుత్వము వారు కావలసిన రక్షణనిబంధనల కేసుదరనిన మొదలు.

4 క్లాజు (7)లో భూమిరైతు, అనుమాట నిర్వచనము గూర్చి చర్చజరిగినపుడు భూమియందు కాశ్యతలాభముగల రిజర్వ్ భూమి భూమందని యర్థముగావలెనని నేను సవరణ నుపపాదించితిని. దక్షిణకనడాలో 'చల్లెరైతులు' అనగా ఏకసాలక పులు జేయరైతులని అర్థము. అట్టివారెందరో యుందురు. వారతకు భూమియందు కాశ్యతలాభ మేమియు నుండదు. పట్టాదారులకే తమభూములను కవులుకిచ్చుకొన్న ను యాజమాన్యముండును. కావున 'భూమిరైతు' అనుదానికి బిల్లులోనున్న నిర్వచనమునే యుండునెడల వారుసాగుజేయు భూములవిషయమున యెట్టికాట్కలు లేనిరైతులకు భూమిభూమందుకుగలగవలసిన లాభములు గలుగుచుండును. సావాదమును, అధ్యక్షుడు యిది పరిశీలించ వలసినవిషయమని చెప్పినపుడు అంగీకరించినటులుగాన్పించెను. భూమియజమాని కేళములో లేనపుడు కొన్ని కష్టములు గలుగవచ్చునని అధ్యక్షులు భయపడిరి. అట్టిభయ మేమియు నక్కరలేదని నాతలంపు. అసలు రిజర్వ్ భూమిభూమందు గ్రామములోనో దేశములోనో లేనపుడు ఆయనపక్షమున పనిజేయు వారెవరైన ఒకరుండురు. భూమిభూమందుకువేరేరు గ్రామములలోను తాలూకాలలోను భూములున్నను భూమిని ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనము చేసికొనినపుడిచ్చి వామామె అసలు భూమి భూమందుకే బోవును. సర్వేరాళ్లు పోయినవానికి ఖర్చులుగూడ ఆతనిలెక్కనుండియే వసూలు చేయబడును.

చల్లెరైతులకు భూమిభూమందు హక్కులు లేవనియు, భూస్వాములు అట్టిరైతులను యేమైన భూమి అభివృద్ధిపనులు జేసినయెడల ఆవారణబుచ్చి మెడలగొట్టు హక్కుగలదని న్యాయస్థానములందు తీర్పులు జెప్పబడినను, కావున యీపద నిర్వచనమున మున ట్లేయుంచునెడల యీబిల్లులో భూమికవుళ్లపద్యతీలో ప్రజలును కొద్దిలును భావించినప్రకారము జూచినయెడల మారాముళ్లుగలుగు. సర్వే భుత్వమునకు భంగముగలుగక యీవిషయమై యిదివరకున్న కాసనమును తొలగింపకుండ ప్రభుత్వమువారు యీనిర్వచనము నేందు తగినమార్పులను జేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను.

ఉడకమండలములో జరిగిన కార్యచిధానమును ప్రకటించుటలో 4 క్లాజు (7)ను చర్చించు విషయమున మొదటిపార్సరాలో చివరందు లైసులలోను తప్పజేరెను. ఏకసాలమాత్రము సాగుజేయు చల్లెరైతులకు కంపెన్సేషన్ మేము నీయవక్కరలేదని తెలుపబడెను.

ముల్లెరైతులకు వారు సాగుజేయుభూములలో కాశ్యతలాభము గల్గియుండుననియు, భూస్వామికి లేనిహక్కులను కంపెన్సేషనులభ్యము లుండుననియు, ఈసందర్భమున జెప్పవలసి యున్నది

శారదాని కేతనము, గుంటూరు

మహాత్మునియొక్క ఉపవాస దీక్షవలన అధ్యక్షులును పలువురు నాయకులును సభకు హాజరగుటకు వీలుండదని శ్రీ శారదాని కేతనము యొక్క సంవత్సరోత్సవము ప్రస్తుత మాపు చేయబడినది.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

నోటీసు

కడపజిల్లా కామలాపురం తాలూకా కొలవలి మజరా పంటిగారి పల్లెలోవుండే చెన్నపూస యర్రపరెడ్డి కుమారులు చిన్న చెన్నారెడ్డి నాగిరెడ్డి విరళ తరపున యావస్థునికి తెలియజేయున దేమనగా:-

పైవానికి అన్న అయి వారితో ఏకగ్రీవముగా నుండిన చెన్నారెడ్డి దుర్దులై నుండుటవల్ల వారలకు సరిపడక విభాగాలు పోవుటలో తనభాగము ఆస్తిగాను వారివల్ల రు 8000-0-0 లు తీసికొని తనకు కుటుంబాస్తియందుగల చర్మహక్కులను మానుకొని 1924 సంవత్సరం జూలై నెల 12 తేదిన వారిపేర హక్కు విడుదలదస్తా వేజును వ్రాయించి రిజిష్టరు చేసి యిచ్చివున్నాడు. కనుక సదరు తేదిమొదలు వైకనుసరిచిన చిన్న చెన్నారెడ్డి నాగిరెడ్డిగార్లకున్న, సదరు చెన్నారెడ్డికిని దేహసంబంధము తప్ప అర్థసంబంధములేదు. సదరు చెన్నారెడ్డి చేయు ఏలాటి ఋణములను ప్రైవెట్టుగాని వారల ఆస్తిగాని ఎంతమాత్రము జవాబుదారికాదు.

కడప, 12-9-24. } విరూరు పిచ్చయ్య, డిస్ట్రిక్టుకోర్టు పక్కలు.

హతావరణ నితి

1924 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 29 వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి గడి	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి గడి	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి గడి	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి గడి	గత 24 గంటలలో అభివృద్ధి గడి
గోపాలపురం	88.8	79.0	...	28.20	44.96
విశాఖపట్టణము	85.0	78.1	0.26	28.98	87.09
కాకినాడ	86.7	77.1	0.15	29.98	89.09
మచిలీపట్టణము	87.5	77.8	0.02	27.14	41.59
కర్నూలు	88.9	72.4	...	12.84	26.01
బళ్లారి	88.9	68.9	...	15.01	20.51
కడప	91.6	78.8	...	17.46	81.28
నెల్లూరు	98.5	79.1	...	15.89	87.98
మద్రాసు	94.1	78.2	...	21.82	50.74
కడపూరు	91.4	78.5	...	12.19	52.94
నెలము	92.1	74.4	...	15.70	89.80
కోయంబటూరు	86.7	70.7	...	28.51	22.29
తిరుచునాపల్లి	93.8	75.4	0.03	10.86	88.18
నాగపట్టణము	89.5	78.0	...	7.92	54.98
మధుర	94.5	77.0	...	16.0	83.58
పాంబన	89.8	78.9	...	2.45	87.00
తిరునల్వేలి	4.95	28.84
తిరువేండ్రము	82.2	77.0	0.19	66.06	64.51
కొచ్చిన్	84.6	75.4	0.20	181.04	114.51
కాలికట్టు	86.9	75.8	...	187.16	117.16
మంగళూరు	88.8	74.6	...	180.19	125.68
తెంగుళూరు	80.8	65.5	...	20.65	85.37
మెర్కార	69.8	60.2	0.03	141.16	125.46
కొడైకనాల్	66.0	51.2	0.02	88.78	62.18

కాకినాడలో 0.55 విశాఖపట్టణమునందు 0.26 మచిలీపట్టణమునందు చిన్న తుంపర వర్షము పడెను. పగటివేడిమి సుమారు 40 తక్కువగ నున్నది. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 40 తక్కువగ నున్నది. అచ్చటచ్చట చిన్నచిన్న వర్షములు బడినను వాతావరణ మెల్లయెడల అను కూలముగ నున్నది.

సి. ఆర్. సావూరు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

భయంకరమైన తుపాను

ఓడలు ప్రయాణ మాగిపోయెను.

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 29 - ఇటీవల నెవ్వుడును, నెరుగనట్టి అపరిమితమైన వానయు భయంకరమైన తుపానును జనివారంరాత్రిమొదలుకొని ఆదివారము సాయంత్రమువరకును కురిసెను. ఇండియను మాలిపోక పోయినను, ఓడలు ప్రయాణము లాగిపోయెను ఓడలకంపిసీలవారు జీక్కుట్టసాము ప్రయాణికులకు వాపసుచేసిరి. సముద్రతీర వ్యాపారము చాలవరకు నష్టమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

దీపావళి వినోదము

మతాబాబు ది

ఇది సాధారణముగ కవర్లో అమ్ము తీగవలె మాట్లాడికొనిపోక నిల్చికాలి దానికంటె పదిరెట్లెక్కువకాంతి నిచ్చును. ధర చాలచౌక.

సుమారు 60 గజములు బద్ది చుట్టు 1 కి 1-12-0
" 80 గజములు బద్ది చుట్టు 1 కి 0-15-0

వర్తకులకు వేరుధరలు

రు 8 కు మించిన అడ్డగ పొట్టుఖర్చులు ఉచితము
నిడమర్తి వెంకటకృష్ణమూర్తి, రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బీజారుధరలు

సెప్టెంబరు 29 వ తేది సోమవారము

(1) భాస్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు
కుసుమ లేనాల్లివి ,, ప 48 గలవి రు 14.0-0 14.8-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 16.8-0 17.0-0
డిరీవి ,, డిటా 45 గలవి ,, 16.8-0 17.0-0
రాగుల రు. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12-0 9.0-0
నవ్వులు ,, ,, 20.0-0 22.0-0

(2) పప్పుభాస్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0 రు 12.0-0
నెనగలు ,, డిటా ,, 11.4-0 12.8-0
పెనలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 18.0-0 16.0-0
ఉలము రు 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి రు 170.0-0 175.0-0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0 26.0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి ,, 65.0-0 68.0-0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 60.0 62.0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 150 మి; క నూనె 145
అముదమునూనె బా 1-కి రు 190 0 0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 205.0-0 210.0-0
కూరపసుపు ,, రు 140.0-0 140.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు 120.0-0 138.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50
కాశ్మీరీపాయకట్టు ,, రు 60, 70
తెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0 60.0-0
చింతపండు బా 1-కి రు 80.0-0 49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి వ రు 82.8-0 88.0-0
చదరం ,, 88.0-0 88.0-0
రవుండు ,, 88.0 0 88.0-0

(6) లోహములు

నెండి 100 తులంకు రు 78.0-0 81.12-0
బంగారము, తులము 1-కి రు 24.2-0 24.10-0
సవరను 1-కి 15.5.8
ఇత్తడి బా 1-కి రు 265.0-0 272.0-0
రాగి డిటా రు 800.0-0 805.0-0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి రు 88.8-0 89.0-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రు 76.0-0
తొట్టికృష్ణుడు డిటా ,,
సింహం డిటా ,,
గుర్రం డిటా ,,

(8) దూది

బోండా వస్త్ర బారువ 1-కి రు 820.0-0

(9) నూలు

కోయంబటూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.10-0
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.6-0
పుష్కారు తోనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.12-0
అసామదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.8-0
డిటా నెం 14 డిటా రు 10.2-0
నూళయేనుగ నెం 20 రు 11.15-0
జపాన్ నెం 20 రు 12.0-0
" ,, 40 ఏ రేలిం అయినను రు 15.2-0
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9.15-0
వడ్వాక్ నెం 24 1/2 రు 12.2-0
14 1/2 క్విల్స్ పక్షి రు 9.14-0

అగ్గిపుల్లల పరిశ్రమము

ప్రపంచములో నుండివాడు కన్నిటికంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన అగ్గిపుల్లలను తయారుచేయు మెషినులను (జోలర్స్ జర్మనీ) మేము సరఫరాచేయుచున్నాము. కావలసినవారు ఈదిశవ తెలుపబడిన ఇండియా ముఖ్యప్రతినిధికి వ్రాయవలెను.

Mr. A. P. GHOSE
Consulting Match Expert
42, Beniapukur Road, Entally Calcutta.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

౧౬-౨-౨౪ వ తేదీన గుంటూరులో స్వరాజ్యకార్యాలయమున పగలు ౨ గంటలకు సమావేశమైన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి ముఖ్యతీర్మానములు.

తీర్మానము (౪) రాష్ట్రసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు లోకల్ బోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీల సభ్యులచేత నిర్వాహకకార్యక్రమమును సాగించేవిషయమై వ్రాసిన ౧౪-౨-౨౪, వ తేదీగల సర్క్యులరు చదువడమైనది. వీరుద్దేశించిన కార్యము యుక్తమైనప్పటికిని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అది సాధ్యమగునట్లు కనుపించదని యీసభవారి భిప్రాయ పడుచున్నారు.

తీర్మానము (౫) వైవారు ప్రత్యేక విద్యాలయములు వశచరచునే విషయమై వ్రాసిన పో నెం ౧౩ ౧౨-౨-౨౪. సర్క్యులరు చదువడమైనది.తగినంత ద్రవ్యముండినచో గాని ప్రత్యేక విద్యాలయములను స్వాధీనపరచుకొనుటకు అసాధ్యమండదనియు, మ్యూనిసిపాలిటీ, లోకల్ బోర్డుల క్రింద నడుపబడుచున్న విద్యాలయములు, ఆయా సంస్థల స్వాధీనమైనచో గాని స్వాధీనపడ వనియు, స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థల వరపరచుకొనుట స్థానికసందర్భముల ననుసరించి యుండుననియు, సామాన్యముగా అట్టి ప్రయత్నములలో కాంగ్రెస్ సభ్యులకును, ఇతరులకును వైషమ్యములు కలుగననియు, అందువలన మన స్వరాజ్యోద్యమమునకు గూడ భంగము కలుగుననియు యీసభవారి భిప్రాయపడుచున్నారు.

తీర్మానము ౬. జిల్లా విచ్చిక భటసంఘమునకు కన్వీనరుగా నియమింపబడిన శ్రీశ్రీరామ రామస్వామి చౌదరిగారు యిబ్బందిలో నున్నందున వారిస్థానములో ప్రకృతము శ్రీమల్లాభి దేశేంద్రుడుగారిని యుండుమని కోరడమైనది.

తీర్మానము ౭. జిల్లా ఖద్దరిబోర్డు కార్యదర్శిగారు ౧౬-౨-౨౪ న పంపిన తీర్మానములు చదువడమైనది. జిల్లాలో తయారగు ఖాదీని తనిఖీచేసి సర్టిఫైచేయుటకు ఒక యిక్స్ పెక్టరును నియమించుటకు అధ్యక్ష, కార్యదర్శులకు అధికార మివ్వడమైనది. నెలకు 80/- లకు మించుచుండా వారికి వేతన మివ్వవచ్చును. వారు ఖద్దరి బోర్డువారి యజమాన్యముక్రింద పని చేయవలెను. వారివేతనము జిల్లాసంఘమువారు భరించవలెను.

తీర్మానము ౮. జిల్లా ఖద్దరిబోర్డు తరపున ఖాళీస్థానమునకు శ్రీయుత భాగవతుల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారిని జిల్లా సంఘసభ్యునిగా యెన్నుకొన్నట్లు ఆఫీస్ లోని సభ్యులు ౧౦-౨-౨౪ న వ్రాసిన లేఖ చదివి, వారిని జిల్లాసంఘ సభ్యునిగా నంగీకరించడమైనది.

తీర్మానము ౯. గుంటూరు పట్టణములో నూలువడుకుటకు యెవ్వరైనను రాటుములు అరుపు అడిగేయెడల అడిగినప్పుడు తిరిగి యిట్లు వారివద్ద చేవుత్తరము పుచ్చుకొని జిల్లా సంఘపు రాటుములను యివ్వవచ్చును.

తేనాలిలో జాతీయవిద్యాలయ భవనములో ౯-౯-౨౪వతేదీన పగలు ౧ గంటకు సమావేశమైన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము వారి ముఖ్యతీర్మానము

తీర్మానము (౧) సెప్టెంబరు ౧౪ తేదీనుండి ప్రచారకులమ్యే ఖద్దరువిదరు ౧౦౦/- ల చొ॥ నున్నా, ఏకుల విదరు ముగగు ౧ క రు ౧౩-౧౦ చొ॥ నున్నా, కమీషను యివ్వవలెను.

తీర్మానము (౧౬) ఆస్సామునుంచి కాలినడకును యింటికివచ్చుచున్న బళ్లారి కూలీలకు దారిలో సహాయముచేసి గుర్రక్షితముగా తీసికొనివచ్చుటకు కావలసిన ధనముతో హిందీ మాట్లాడగల వొక వాయుకు న్యాయజేనాన వెంటనే పంపవలసినదని రాష్ట్రసంఘమువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

తీర్మానము (౧౭) గుంటూరు ప్రతికరుగాను శ్రీ గుండు నూర్య అనంతరహారావు గారికి జిల్లాసంఘమువారిచ్చిన అప్పు మొత్తం రు ౧౨౫౦/-లను నోటీసు యివ్వబడి సంవత్సరం వాయిదా దాటిపోయినను యింకను సొమ్ముపావను చేయనందుకు యీ సంఘమువారు గృహింపుచూ, సదరు మొత్తమును వడ్డీతోసహా వెంటనే యివ్వవలసినదనియు లేనియెడల

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాసంఘము (స్వకీయవిలేఖరి)

నీమవరం, సెప్టెంబరు 25:— పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ యీ నెల 25 వ తేదీన భీమవరములో దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. దినమంతయు వర్షము కురియుచుండుటవలన సభ్యులందరును వచ్చుటకు వీలులేక పోయినది. శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారు, గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు, ఎట్టమిల్లి మంగయ్యగారు, పోడూరి పేర్రాజుగారు, భూపతి రాజు రామమూర్తిరాజుగారు, చెంగల్పల్లి చిట్టివంతులుగారు, ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు, తల్లాప్రగడ వరసింహ శర్మగారు మరియొకరు విచ్చేసిరి.

ఈ దినమ తీర్మానములు ఆమోదించడమయినది.

(1) 29-6-24 నుంచి 25-9-24 వరకు జిల్లాసంఘము తాలూకా జమాఖర్చులెకలు ఆమోదించడ మయినది.

(2) తల్లాప్రగడ మండేశ్వరరావుగారి రాజీనామా అంగీకరించి వారిస్థానే శనివాళు సుబ్బారావుగారిని యెన్నుకోవడమైనది.

(3) పోడూరుసభలో గావించిన తీర్మానముపై ఆడిటుగారు చేసిన ఆక్షేపణనుసరించి రంగుల భారఖానా తణుకుపాతశాలవారి కిచ్చుట నిలుపుచేయవలెను. (ప్రస్తుతము) ఈ విషయము రాబోవు జిల్లాసంఘసభలో పునర్విమర్శనకు పెట్టవలెను.

(4) చెన్నపురి సభ కీడినవారిని ప్రతినిధులుగా యెన్నుకొని మిగిలిన ప్రతినిధులకు కార్యదర్శిగారి కధికారమివ్వడమైనది. (1) భూపతి రామమూర్తిరాజుగారు, (2) పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తిగారు (3) హేజీబు రామారావుగారు (4) ఎట్టమిల్లి నూర్జువారాయణగారు (5) ముష్టి సుబ్రహ్మణ్యమూగారు (6) ము. లక్ష్మీనారాయణగారు.

(5) కుసుమ ధర్మన్న, స్తీలం వెంకయ్యగార్లు(పంచమ ప్రచారకులు) తల్లాప్రగడ మంసింహశర్మగారి సలహాపరకము ఇంటికినుంచి పనిచేయుచుండవలెను. వారి కార్యనివేదికలు శర్మగారికి పంపించవలెను. శ్రీశర్మగారు వీరు అక్టోబరు నెలలో చేసినపనినిగూర్చియు, ముందు వారిచే చేయించవలసిన పనినిగూర్చియు దాని యుపయోగమునుగూర్చియు నవంబరు మొదటివారమున రిపోర్టు యిప్పించుకోరడమైనది. జూలై నెలలో వారుచేసినపని తృప్తికరముగాలేదు. ఇంతటినుండి తృప్తికరముగా చేయుటకు కోరడమైనది. సెప్టెంబరు నెలకు సగము జీతముమీద సెలవీయడమైనది.

6. ప్రస్తుతపరిస్థితులనుసరించి ధనాభావముచేత అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి దేశారాధకులను తగ్గించడమైనది. జిల్లా తాలూకా సంఘకార్యాలయములు జరుగుటకు గాను యాదిగన ఏర్పాటులు కావించడమైనది.

నెల 1 కి రు 80/-వేతనము జిల్లాసంఘకార్యదర్శి మంగయ్యగారి కిచ్చుటకును, ప్రతితాలూకా సంఘమునకును, భీమవరమునకు నెల 1 కి రు 10/- మాత్రమే నెల 1 కి రు 20/- కార్యాలయము నడపుటకును, కాంగ్రెసుపని సాగించుటకును, విరాళములు యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. సెప్టెంబరు నెల జీతముల విషయమై పరిష్కారముచేయుటకు యాదిగనవారికి సంపూర్ణాధికార మివ్వడమైనది. 1. నారాయణరాజుగారు 2. మంగయ్యగారు 3. గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు.

7 మహాత్మునిపూజయమునకు తీవ్రవేదన కలిగించుచు 21 దినములు ఉపవాసవ్రతమును పూనుకొనుటకు పురికొల్పిన విషయములన్నియు సక్రమముగా తీరిగి ఆయనపూజయమునకు దేశోపాదయమునకును శాంతిలుగునుగాక యని యీసభవారు ఈశ్వరుని బ్రార్థించుచున్నారు.

వారు జిల్లాసంఘమువారిచ్చిన సొమ్ముతో కొన్ని ట్రైడింగ్ యీసంఘమువారికి స్వాధీనముచేసి దాని ప్రస్తుతపు ఖరీదుపోను మిగతా ఆసలు ఫాయదాలు వెంటనే యివ్వవలెననియు వారికి నోటీసు యివ్వవలెను.

తీర్మానము (౧౯) ౪-౨-౨౪న కార్యనిర్వాహకసభవారు చేసిన నెం ౧౦ రు తీర్మానములో చెప్పబడిన ప్రాతికర్మలబాటిల వసూలు వగైరాలు జరుపుటకు శ్రీయుత అంజలి వయ్యగారికి తోడుగా శ్రీయుత కుప్పా శ్రీరామశర్మగారిని నియమించడిమైనది.ఇంకెంతమాత్రము జాగుచేయక యీపనిత్వరలో ప్రారంభించి పూర్తిచేయవలెనని ఉభయలను కోరడమైనది.

వల్లము॥ ప్రసాదరావు,
జి॥ సం॥ కార్యదర్శి,

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారి జౌషధాలయమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రియగు డి॥ ఆనరబుల్ పానుగల్లు రాజుగారి అభిప్రాయము:-

నేను పండిత స్వామిశ్రీనివాసయ్యగారి జౌషధాలయమును సందర్శించితి నని చెప్పట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను.

అతిమూలము, దుర్బలత్వముమున్నగువ్యాధులకు పండితస్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాల గుణము లిచ్చునట్లు వాకబువలన నాకు తెలిసినది.

నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారందరు పండితుని చికిత్సవలన తమవ్యాధులనుండి విముక్తులమైతిమని ఒప్పకొనిరి.

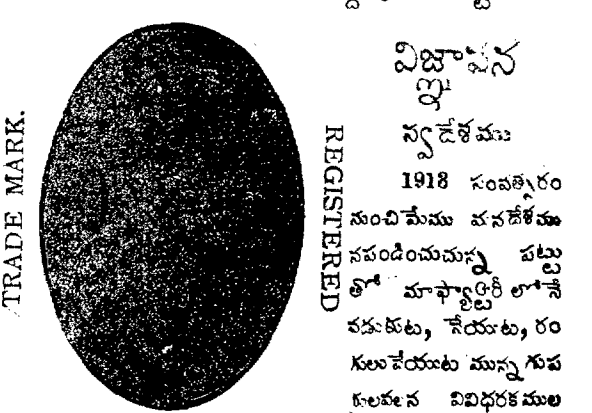
నేను మరికొంతమంది రోగులను విచారించగా స్వామిగారు చికిత్సచేసిన పిమ్మట మరల మూత్రమును పరిశీలించగా వానియందు తీవ్రపదార్థముల జాడలేమియు కనబడలేదని చెప్పిరి.

ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదర్చబడిన వానిని వైద్యశాస్త్ర పండితులు (సైంటిఫిక్ మెన్) బాగుగ పరీక్షింపవలె నని కోరెదను.

పండితస్వామిగారికి యెల్లప్పుడును జయము కలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

వి. రామారాయణంగారు
హైదరాబాదు, పూనమ్మిరోడ్డు,
కోత్ పాకు, మద్రాసు.

మొప్పనరామరాజు అంతు వీరరాజు.
వెద్దాపురము పోస్టు.

వస్త్రములనులంగులతో చిత్రవిచిత్రమైన జరీసాదా అంతులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రిజిస్ట్రేషన్ అఖిలభారత కాంగ్రెసువక్తప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిదేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగూర్చి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగూర్చి పీయూష కాంటిఫోఫుగారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

“... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరయితర ప్రజలకూడ అన్ని రకములఖద్దరున్నా ప్రదర్శించిరి. ఇంకనుఎందరో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు.పట్టువస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీరరాజుగారు పట్టుఉత్తరీయములను ధోవతులను వర్తుగుడ్డలు కోటుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును మున్నగురకములును ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు ఆస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి ”

పట్టువస్త్రములనుగూర్చి వ్రాయుటలో మాకం వెనీయొక్క అడ్డెన్నును రకమును విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీవస్తు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ వభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము వందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టియందు పుండేమాటేడే మార్కును ఇందున ప్రచురించితిమి,